

ตัวอย่างการเขียน รายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑)

จัดทำโดย
กลุ่มพัฒนาระบบงานคดี
กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
ธันวาคม ๒๕๖๗

ตัวอย่างการเขียนรายงานข้อเท็จจริง เรื่องที่ ๑

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

รายงานที่.....

วันที่ออกรายงาน.....

เลขคดี.....

เลข ตจ

รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชน

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด.....

ข้าพเจ้าขอรายงานข้อเท็จจริง สาเหตุแห่งการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับเยาวชน และความเห็นตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๖(๑) และมาตรา ๘๒(๒) แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังต่อไปนี้

ชื่อ - สกุล เยาวชน..... ชื่อเล่น..... เพศ.....

เลขประจำตัวประชาชน.....

เกิดวันที่..... ปัจจุบันอายุ..... ปี..... เดือน.....

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... ศาสนา.....

ชื่อตัว - สกุลบิดา.....

ชื่อตัว - สกุลมารดา.....

ที่อยู่ของบิดามารดา เลขที่..... โทรศัพท์.....

ชื่อ-สกุลผู้ปกครอง.....

ที่อยู่ผู้ปกครอง เลขที่..... โทรศัพท์.....

สถานภาพบิดามารดา.....

เป็นบุตรคนที่..... ในจำนวนบุตร..... ของบิดามารดา

ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ..... เกี่ยวข้องกับเยาวชน

ที่อยู่..... โทรศัพท์.....

สถานที่ติดต่อเลขที่..... โทรศัพท์.....

วัน เดือน ปี ที่รับตัว..... วัน เดือน ปี ที่ถูกจับกุมหรือแจ้งข้อกล่าวหา.....

หนังสือแจ้งการจับกุม..... ลงวันที่.....

สถานีตำรวจ..... ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดในข้อหา.....

วัน เดือน ปีที่ความผิดได้เกิดขึ้น..... สถานที่เกิดเหตุ.....

อายุขณะการกระทำความผิดได้เกิดขึ้น.....

ชั้นพนักงานสอบสวน เยาวชนให้การ.....

ชั้นพนักงานคุมประพฤติ เยาวชนให้การ.....

ข้อมูลเบื้องต้น

ข้อมูลในส่วนนี้ ประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคดี ซึ่งรวมถึง ข้อมูลส่วนตัวของเด็กหรือเยาวชน หรือผู้ปกครอง ที่อยู่ที่สามารถติดต่อ ได้ ตลอดจนข้อหาของเด็กหรือ เยาวชน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับคดีนี้เป็นเพียงข้อมูลพื้นฐาน มีไว้เพื่อให้ผู้อ่านรายงานข้อเท็จจริง เห็นภาพรวมของคดีดังกล่าว สามารถระบุตัวตน และสามารถ ติดตามเด็กหรือเยาวชนและ ครอบครัวได้โดยง่าย

กรณีอายุปัจจุบันเกินเกณฑ์เยาวชนให้ ใช้ข้อความแทนตัวผู้กระทำความผิดว่า “ผู้ต้องหา” ในรายงานข้อเท็จจริง

ให้ระบุวันที่เด็ก/เยาวชนถูกจับกุม หรือแจ้งข้อกล่าวหา โดยสามารถดูได้จากวันที่ปรากฏในหนังสือแจ้งการ จับกุม/แจ้งการดำเนินคดี

ให้ระบุวันที่เด็ก/เยาวชนได้ลงมือ กระทำความผิด โดยสามารถดูได้จากหนังสือแจ้งการจับกุม/แจ้งการ ดำเนินคดี ในส่วนของพฤติการณ์คดี

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

พฤติการณ์คดีโดยสังเขป ผู้ต้องหาให้ถ้อยคำว่า เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผู้ต้องหานั่งรถไฟจากกรุงเทพมหานคร มาที่จังหวัดนครสวรรค์ ต่อมาเวลาประมาณ ๒๒.๐๐ นาฬิกา ของวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จนถึงเวลาประมาณ ๐๑.๐๐ นาฬิกาของวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผู้ต้องหาไปก่อเหตุลักทรัพย์ในเขตท้องที่ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๓ แห่ง ได้เงินสดรวมมูลค่า ประมาณ ๘,๐๐๐ บาท และคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก จำนวน ๑ เครื่อง จากนั้นผู้ต้องหาเข้าพักที่โรงแรมตามสบายเป็นเวลา ๑ คืน ต่อมาในคืน วันที่ ๘ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผู้ต้องหาไปเข้าพักที่รักกันรีสอร์ทในเขต อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยช่วงเวลาประมาณ ๐๒.๐๐ นาฬิกา ของวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผู้ต้องหาเดินจากที่พักไปยังร้าน จำหน่ายรถยนต์มือสองชื่อร้าน "คุณอ้วนยูสคาร์ ๕๔" ตำบลนครสวรรค์ตก เมืองนครสวรรค์ โดยภายในมีร้านจำหน่ายกาแฟ ผู้ต้องหาพบว่ากระจกหน้าต่างไม่ได้ล็อก ผู้ต้องหาจึงปีนเข้าไปลัก เงินสดมาได้จำนวนประมาณ ๓๐๐ บาท และเข้าไปในห้องน้ำเพื่อปิ่นขึ้นถอดผ้าเปดานแล้วปิ่นลงมาเหยียบบนตุ๋ย่น ลงไปที่บริเวณห้องรับรองลูกค้า และลักเงินในห้องดังกล่าวได้เงินอีกจำนวนประมาณ ๒๐๐ บาท เมื่อลักทรัพย์เสร็จ แล้วผู้ต้องหาจึงเดินกลับไปยังที่พักรักกันรีสอร์ทเพื่อคืนห้อง จากนั้นผู้ต้องหาเรียกใช้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้าง ผ่านทางแอปพลิเคชันแกรป เพื่อไปเข้าพักที่ทิวาราตรีรีสอร์ท ตำบลวัดไทรย์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัด นครสวรรค์ ในคืนดังกล่าวผู้ต้องหาเล่นแอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันสำหรับติดต่อสื่อสารใน กลุ่มผู้มีความรักในเพศเดียวกัน ผู้ต้องหานัดผู้ชายรายหนึ่งในแอปพลิเคชันดังกล่าวมาพบผู้ต้องหาที่ห้องพัก ขณะนั้นผู้ต้องหาไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายคนดังกล่าวได้เนื่องจากผู้ต้องหาอยู่ในระหว่างป่วยเป็นโรคซิฟิลิส มีอาการเจ็บที่อวัยวะเพศ แต่ผู้ต้องหาได้ทำ oral sex (ออรัลเซ็กซ์) สำเร็จความใคร่โดยใช้ปากของผู้ต้องหาให้กับ ผู้ชายคนดังกล่าว จากนั้นผู้ต้องหากับผู้ชายคนดังกล่าวออกไปดื่มเบียร์ก่อนจะแยกกันกลับที่พัก ต่อมาผู้ต้องหาอน เล่นแอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) จนถึงเวลาประมาณ ๐๔.๐๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จึงได้มี สายลับของเจ้าหน้าที่ตำรวจแฝงตัวเข้ามาในแอปพลิเคชันดังกล่าวเพื่อติดต่อสื่อสารกับผู้ต้องหา จนกระทั่งต่อมา เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถติดตามมาจับกุมผู้ต้องหาได้ที่ห้องพักของทิวาราตรีรีสอร์ท ขณะนั้นผู้ต้องหาไม่มีเงินสดติดตัว จำนวนประมาณ ๘๐๐ บาท ผู้ต้องหารับสารภาพว่าได้บุกรุกเข้าไปในร้านจำหน่ายรถยนต์มือสองและร้านกาแฟของผู้เสียหายแล้วลักเงินของผู้เสียหายไปจริง ผู้ต้องหาจึงถูกจับกุมดำเนินคดีนี้

การเขียนบรรยายพฤติการณ์คดี ควรเริ่มตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุที่เป็น พฤติกรรมต่อเนื่องกัน จนมาถึง วันเกิดเหตุ เพื่อเป็นประโยชน์ ในการวิเคราะห์ว่าเด็กหรือเยาวชน นั้นเคยทำความผิดอยู่ก่อนแล้ว แต่ไม่ถูกจับ จึงทำผิดซ้ำอีก หรือ มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับความผิด ในลักษณะเดียวกันแต่ไม่เคยถูกจับ ดำเนินคดี

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

เกี่ยวกับผู้เสียหาย นางสาว..... ผู้เสียหาย เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๓ อายุ ๔๒ ปีเศษ ให้ถ้อยคำว่า ผู้เสียหายประกอบธุรกิจรับซื้อขายรถยนต์มือสอง โดยเปิดร้านชื่อ "รถบ้านคุณอ้วน ยุธคาร์ ๕๔" ตั้งอยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งภายในร้านจะมีร้านกาแฟขนาดเล็กอยู่ภายในรั้วเหล็กเดียวกัน และบ้านพักของผู้เสียหายจะอยู่ห่างไปประมาณ ๔-๕ กิโลเมตร เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เวลาประมาณ ๐๘.๐๐ นาฬิกา ผู้เสียหายมาประกอบธุรกิจตามปกติ พบว่าหน้าต่างกระจกบานเลื่อนของร้านกาแฟเปิดออก ภายในบริเวณเคาน์เตอร์มีรอยเท้าและกล่องพลาสติกเก็บเงินทอนรวมจำนวนประมาณ ๔๐๐ บาท ซึ่งเงินได้หายไป และห้องทำงานซึ่งอยู่ติดกันพบว่าผ้าเพดานพังลงมาและมีรอยเท้าบนตู้เย็น มีร่องรอยการรื้อค้นทรัพย์สินแต่มีเพียงเงินสดจำนวน ๑๐๐ บาท ซึ่งวางอยู่บนโต๊ะทำงานหายไป เมื่อตรวจสอบกล้องวงจรปิดพบว่าเวลาประมาณ ๐๒.๐๐ นาฬิกาของวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผู้ต้องหาเดินมาที่บริเวณหน้ารั้วเหล็กและป็นข้ามรั้วเหล็กเข้ามาแล้วป็นเข้าหน้าต่างกระจกบานเลื่อนของร้านกาแฟเข้าไปลักทรัพย์สิน ซึ่งทรัพย์สินของผู้เสียหายที่หายไปเป็นเงินสดรวมจำนวนประมาณ ๕๐๐ บาท ผู้เสียหายจึงนำหลักฐานภาพจากกล้องวงจรปิดไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินคดีกับผู้ต้องหา ในคดีนี้ผู้เสียหายไม่ได้มีความประสงค์จะรับเงินคืนเนื่องจากเป็นเงินจำนวนเล็กน้อย แต่ผู้เสียหายมีความประสงค์ให้ผู้ต้องหาถูกดำเนินคดีและให้ศาลพิจารณาโทษทางอาญาไปตามกฎหมาย เนื่องจากการกระทำของผู้ต้องหานับว่าเป็นภัยต่อสังคม

กรณีมีผู้เสียหาย ให้เขียนบรรยายว่า ผู้เสียหายกับเด็กหรือเยาวชน และ คู่ความในคดี มีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ประวัติส่วนตัวเบื้องต้นของผู้เสียหาย อาทิ ชื่อ ชื่อสกุล อายุ อาชีพ การศึกษา ผู้อยู่ในความดูแลและอุปการะของผู้เสียหาย กรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ควรจะต้องมีการสอบถามบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่อยู่ในการดูแล พฤติการณ์คดี และความเสียหายที่ได้รับจากการกระทำความผิด ซึ่งผลเสียหายนี้นับรวมถึงความเสียหายในเชิงกายภาพ เช่น บาดแผลบนร่างกาย ความเสียหายต่อทรัพย์สิน และความเสียหายทางด้านจิตใจ

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ประวัติครอบครัว ผู้ต้องหาเป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดาซึ่งอยู่กินร่วมกันฉันสามีภริยาโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส บิดาอายุ ๓๙ ปีเศษ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มารดาของผู้ต้องหา มีอายุ ๕๐ ปีเศษ มีสัญชาติเมียนมา ไม่รู้หนังสือ บิดามารดาประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้าง และเช่าบ้านพักอาศัยอยู่ที่บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนนมิตรภาพ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ได้รับค่าจ้างวันละ ๓๖๐ บาท ผู้ต้องหา มีพี่สาวร่วมบิดาแต่ต่างมารดาจำนวน ๑ คน ชื่อนางสาว..... อายุ ๒๗ ปีเศษ มีครอบครัวแล้ว ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและพักอาศัยอยู่กับย่า ชื่อนาง..... ที่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบลบ่อยา อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ย่าอายุ ๖๓ ปี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป เช่นรับจ้างดายหญ้า เก็บมันสำปะหลัง และงานก่อสร้าง มีรายได้วันละ ๒๐๐-๓๐๐ บาท ฐานะครอบครัวยากจน มีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย บิดามารดาจะกลับบ้านภูมิลำเนาที่จังหวัดอุทัยธานีเฉพาะช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่สำคัญ ในช่วงผู้ต้องหาเยาว์วัยผู้ต้องหาอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดามารดาสลับกับอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของย่า เนื่องจากบิดามารดาต้องประกอบอาชีพจึงไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ต้องหาเท่าที่ควร ประกอบกับผู้ต้องหา มีพฤติกรรมทางเพศหรือมีความสนใจสนนิมทางเพศกับบุคคลเพศเดียวกัน (ชายรักชาย) แต่บิดามารดา ย่า พี่สาว รวมถึงญาติซึ่งพักอาศัยอยู่ละแวกใกล้เคียงไม่มีความเข้าใจผู้ต้องหา มีการใช้คำพูดตอกย้ำเหยียดหยามพฤติกรรมการแสดงออกเป็นผู้หญิงของผู้ต้องหาอยู่เสมอ อีกทั้งบิดากับย่าเคยเฆี่ยนตีใช้ความรุนแรงกับผู้ต้องหาขณะผู้ต้องหาเยาว์วัยเพราะเห็นว่าผู้ต้องหาแสดงออกหรือกระทำให้ตัวเป็นเด็กผู้หญิง ทำให้ผู้ต้องหารู้สึกด้อยคุณค่าในตนเอง เมื่อเกิดปัญหาพฤติกรรมของผู้ต้องหา บิดามารดาแก้ปัญหาโดยการให้ผู้ต้องหาพักอาศัยอยู่กับบิดามารดาบ้างและย้ายไปพักอาศัยอยู่กับย่าบ้างสลับไปมา และเปลี่ยนสถานที่เรียนอยู่เสมอ เป็นเช่นนี้จนกระทั่งผู้ต้องหาอายุประมาณ ๑๔ ปี ผู้ต้องหาเริ่มเข้ากลุ่มสังคมออนไลน์กลุ่มชายรักชายผ่านทางแอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) และนัดพบผู้ชายกลุ่มชายรักชายตามรีสอร์ทหรือโรงแรมเพื่อมีเพศสัมพันธ์ รวมถึงการเรียนรู้การมีเพศสัมพันธ์หมู่ระหว่างชายรักชาย จนกระทั่งต่อมาผู้ต้องหา มีพฤติกรรมติดการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่เลือกบุคคลนิยมการมีเพศสัมพันธ์หมู่ และมีพฤติกรรมหลบหนีออกจากบ้านไปพักอาศัยอยู่กับผู้ชาย (กลุ่มชายรักชาย) ซึ่งติดต่อกันทางแอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) อยู่เสมอ

เขียนบอกเล่ารายละเอียดของบุคคลในครอบครัวของเด็กหรือเยาวชน เพื่ออธิบายถึงครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนเป็นอย่างไร เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ไม่ต้องเขียนเชิงวิเคราะห์ใด ๆ เยาวชนกำลังศึกษาอยู่หรือไม่ หรือทำการประกอบอาชีพหรือไม่อย่างไร หากว่างงานก็ให้ระบุ ความเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวพักอยู่ด้วยกันหรือแยกไปอยู่ต่างที่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา จดทะเบียนสมรสกันหรือไม่ ยังอยู่ด้วยกันหรือไม่ แยกทาง หรือหย่าร้างกันขณะเด็กหรือเยาวชนอายุเท่าไร เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความดูแลของใคร บิดาและมารดา อายุเท่าใด จบการศึกษาระดับใด ประกอบอาชีพอะไร มีใครเสียชีวิตหรือไม่ ด้วยสาเหตุอะไร เด็กหรือเยาวชนเคยไปอยู่กับใคร ที่ไหน เมื่ออายุเท่าไร หากอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดาให้ระบุรายละเอียดด้วย

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น

๑.ด้านครอบครัว

ข้อมูลเบื้องต้น แม้ว่าบิดามารดาของผู้ต้องหาอยู่ด้วยกัน แต่บิดามารดาของผู้ต้องหาไม่มีความเข้าใจและไม่สามารถให้ความรู้สึกอบอุ่นกับผู้ต้องหาได้ เพราะบิดามารดาไม่ยอมรับพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผู้หญิงของผู้ต้องหามาตั้งแต่ผู้ต้องหายังเยาว์วัย อีกทั้งใช้ความรุนแรงทั้งการกระทำและคำพูด เมื่อเพื่อนบ้านหรือญาติมาแจ้งว่าพบเห็นผู้ต้องหาแสดงออกเป็นผู้หญิง บิดามารดาจะพยายามพูดตอกย้ำกับผู้ต้องหาอยู่เสมอว่า "ผู้ต้องหาเป็นผู้ชาย เป็นบุตรชายคนเดียวของบิดามารดา เมื่อผู้ต้องหาเติบโตขึ้นผู้ต้องหาจะต้องมีภรรยา และมีบุตรสืบสกุลจะต้องเกณฑ์ทหารอย่าทำตัวเป็นผู้หญิงทำให้บิดามารดาต้องรู้สึกเสียใจ" ผู้ต้องหาจึงพยายามปิดบังตนเองกับบิดามารดาและบอกบิดามารดาอยู่เสมอว่าผู้ต้องหาเป็นผู้ชาย ผู้ต้องหาชอบผู้หญิง แม้ว่าในภายหลังบิดามารดาทราบพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้ต้องหาแล้วก็ตาม แต่บิดามารดายังใช้คำพูดในลักษณะมีความหวังว่าผู้หาจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการแสดงออกจากผู้หญิงเป็นผู้ชายได้ เช่น ใช้คำพูดว่า "ตกลงเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายเปลี่ยนแล้วใช้ไหม" ประกอบกับญาติและสภาพแวดล้อมมีเพื่อนในโรงเรียนใช้คำพูดแสดงความคิดเห็นทางเพศของผู้ต้องหาในลักษณะเหน็บแนมและเสียดสี สภาพครอบครัวและสภาพแวดล้อมดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ต้องหา ทำให้ผู้หาารู้สึกขาดบุคคลเข้าใจ ไม่มีบุคคลให้ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและไม่มีความมั่นคงทางจิตใจ เมื่อผู้ต้องหาได้สนิทสนมกับกลุ่มสังคมออนไลน์ชายรักชายในแอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) ผู้หาารู้สึกว่ากลุ่มดังกล่าวเป็นที่พึ่งทางจิตใจให้กับผู้หาได้ และการมีเพศสัมพันธ์เป็นการตอบสนองความรักและความสุขให้กับผู้ต้องหา ผู้หาจึงติดความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อผู้หาไม่มีผู้เข้าใจและคอยชี้แนะการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้ผู้หาติดการใช้แอปพลิเคชันดังกล่าวคงผู้ชายรักชายโดยไม่เลือกนิสัยและความประพฤติหมกมุ่นแต่เรื่องเพศ เปลี่ยนค่านิยมไปเรื่อยๆ นัดกันมีเพศสัมพันธ์หมู่ ใช้สารเสพติดยาไอซ์ ผู้หาที่มีความรักในกลุ่มชายรักชาย ผู้หาเคยอยู่กับผู้ชาย (กลุ่มชายรักชาย) แต่ภายหลังผู้หาถูกทอดทิ้ง ผู้หาจะคิดว่าตนเองไม่มีคุณค่า ผู้หาจึงไม่ใส่ใจดูแลตนเอง บางครั้งแสดงพฤติกรรมประชด มีความคิดและทัศนคติที่ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล ขาดการควบคุมอารมณ์ หลอกลวงและลัทธิรักกลุ่มชายรักชายด้วยกัน รวมถึงลัทธิภัยของผู้อื่นเพื่อดำเนินชีวิตไปในแต่ละวันโดยไม่มีจุดหมายในการดำเนินชีวิต และขาดความยับยั้งชั่งใจต่อสิ่งถูกผิด

ปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชนตามแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความเสี่ยงและความจำเป็นแต่ละด้านมาบรรยายในเชิงพรรณนาเพื่อแสดง ให้เห็นถึงปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู การช่วยเหลือ และสงเคราะห์ รวมถึงแนวทางในการส่งต่อเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย

เป็นการเขียนสรุปสภาพปัญหาที่แท้จริงในด้านครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนรายนี้ ซึ่งจะนำไปสู่การลงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อย่อยต่อไป เช่น สถานภาพของครอบครัวเด็กหรือเยาวชนเป็นเช่นไร บรรยายกายในครอบครัวเป็นอย่างไร ลักษณะการเลี้ยงดู มีการเลี้ยงดูแบบไหน และมีปัญหาเรื่องอะไรที่เด่นชัดหรือเป็นปัญหาหลัก

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

การทำหน้าที่ของครอบครัว

วิธีการควบคุมพฤติกรรมของผู้ต้องหาพบว่า

การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและย่าโดยทั่วไปไม่มีเวลา ติดตามดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ต้องหาเพราะต้องประกอบอาชีพ บิดามารดาพยายามดูแลให้ผู้ต้องหามีการกินอยู่ที่ไม่มีความลำบาก ให้เงินผู้ต้องหาใช้จ่ายวันละ ๑๐๐-๒๐๐ บาท แต่บิดามารดาและบุคคลในครอบครัวไม่มีความเข้าใจต่อผู้ต้องหา ทำให้ไม่มีใครให้ความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำกับผู้ต้องหา ซึ่งมีพฤติกรรมแสดงออกไม่ตรงกับเพศสภาพได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เมื่อผู้ต้องหาติดการใช้แอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) จึงทำให้บิดามารดาและย่าไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของผู้ต้องหาได้ เพราะผู้ต้องหาจะมีพฤติกรรมหลบหนีออกจากบ้านไปพบและมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายในกลุ่มชายรักรักชายอยู่เสมอ

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย เมื่ออดีตบิดาเคยติดสุรา และเคยมีปัญหาทะเลาะวิวาทตบตีทำร้ายร่างกายมารดา แต่ในระยะหลังบิดาไม่ติดสุรา และไม่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรงในครอบครัวอีก

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องหากับบิดามารดา ผู้ต้องหาที่มีความสนิทสนมและผูกพันกับมารดามากกว่าบิดา เนื่องจากมารดาจะใจดี ส่วนบิดาค่อนข้างดุและเจ้าบขริ้ม บิดาเคยแสดงออกอย่างจริงจังว่า ต้องการให้ผู้ต้องหาเป็นผู้ชาย เมื่อผู้ต้องหาหนีออกจากบ้านไปเที่ยวเตร่พบผู้ชายและโต้เถียงบิดา บิดาจะเขียนตีผู้ต้องหา ส่วนมารดาจะเข้าข้างบิดาเป็นบางครั้ง ทำให้ผู้ต้องหารู้สึกว่าบิดามารดายังมีความคาดหวังและมีความต้องการให้ผู้ต้องหาเป็นผู้ชาย เมื่อผู้ต้องหามีปัญหาไม่สบายใจผู้ต้องหาจึงไม่พูดคุยปรึกษาปัญหากับ บิดามารดา ส่วนใหญ่ผู้ต้องหาเก็บปัญหาไว้คนเดียวหรือพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองตามลำพัง

แบบอย่างที่ไม่ดีของบุคคลในครอบครัวพบว่า บุคคลในครอบครัวของผู้ต้องหามีพี่ชาย (สามีของพี่สาว ต่างมารดา) มีพฤติกรรมลักลอบเสพยาเสพติดให้โทษประเภทยาบ้า แต่ไม่มีประวัติถูกจับกุมดำเนินคดี

เป็นการเขียนอธิบายข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ในฐานะสมาชิกครอบครัวคนหนึ่ง ว่ามีบทบาทหน้าที่อย่างไรในบ้าน ภายในบ้านสมาชิกครอบครัวมีกฎระเบียบอะไรให้ปฏิบัติ หากเด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบแล้วจะได้รับผลอย่างไร มีการลงโทษหรือไม่อย่างไร

ให้เขียนความสัมพันธ์ระหว่างคนในบ้าน หรือคนในครอบครัวที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย โดยอธิบายว่าสมาชิก แต่ละคนในครอบครัวมีความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นอย่างไร

ให้เขียนความสัมพันธ์ระหว่างเด็กหรือเยาวชนกับบิดา มารดา หรือบุคคลในครอบครัว โดยอธิบายว่าสัมพันธ์กันอย่างไร ใกล้ชิดสนิทกับใครเพราะเหตุใด หากมีเรื่องไม่สบายใจจะสามารถพูดคุยหรือปรึกษากับใครได้บ้าง เป็นต้น

ให้ดูตัวอย่างลักษณะนิสัย ประวัติการกระทำผิด ประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การประกอบอาชีพของบุคคลในครอบครัวหรือบุคคล ที่อาศัยอยู่ด้วย เพราะบางครั้งเด็กหรือเยาวชนอาจเลียนแบบนิสัยหรือเรียนรู้จากตัวแบบในบ้านได้ ทั้งนี้ อาจถามเด็กหรือเยาวชนว่าชื่นชอบหรือชื่นชมบุคคลใดในครอบครัวเป็นพิเศษ จนอยากเอาเป็นแบบอย่าง หรือมีความสนิทสนมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่ เป็นต้น

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ความเจ็บป่วยทางสุขภาพกายและจิตของบุคคลในครอบครัว บุคคลในครอบครัวไม่มีประวัติเจ็บป่วยทางด้านร่างกาย ไม่มีประวัติเจ็บป่วยทางสุขภาพจิต และไม่มีประวัติการฆ่าตัวตาย พยายามฆ่าตัวตายหรือคลุ้มคลั่งหรือทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น

ให้เขียนรวมถึงความพิการ เจ็บป่วยทางจิต ประสาท หรือความด้อยทางสติปัญญาด้วย เพราะในบางครอบครัว หากมีคนเจ็บป่วย อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของคนในครอบครัว หากในครอบครัวมีคนเสียชีวิตควรถามด้วยว่าจากเหตุใด เพราะบางครั้งการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของบุคคลในครอบครัวที่เด็กหรือเยาวชนสนิทด้วย หรือหากได้เห็นการเสียชีวิตต่อหน้า จะทำให้เกิดความสะเทือนใจ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของเด็กหรือเยาวชน หรือมีผลให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิม เพราะยอมรับไม่ได้ หรือการเสียชีวิตด้วยเหตุฆ่าตัวตายอาจเนื่องจากมีภาวะเศร้าซึ่งจะมีผลต่อเด็กหรือเยาวชนเช่นกัน

๒. ชุมชนและสภาพแวดล้อม (บ้าน / ชุมชน / โรงเรียน / ที่ทำงาน)

ผู้ต้องหาพักอาศัยอยู่กับบิดามารดาที่บ้านเลขที่..... ซอยท่าเลื่อน ๒ ถนนมิตรภาพ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะบ้านพักเป็นห้องแถวก่อสร้างด้วยปูนชั้นเดียวไม่มีการกันห้องนอน มีรั้วกันด้านหน้า มีพื้นที่จอดรถจักรยานยนต์ เป็นห้องแถวติดกันจำนวน ๓ ห้องอยู่ในย่านชุมชนเมือง ไม่มีสภาพเป็นชุมชนแออัด ไม่มีแหล่งเสื่อมโทรม ประชาชนประกอบอาชีพหลากหลายและไม่ค่อยมีความปฏิสัมพันธ์ต่อกัน บางครั้งผู้ต้องหาจะมาพักอาศัยอยู่กับย่าที่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบลบ่อทราย อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี มีลักษณะเป็นบ้านปูนชั้นเดียว หลังคามุงด้วยสังกะสี ซึ่งสภาพแวดล้อมเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยโดยทั่วไป มีปัญหาผู้ลักลอบเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษประเภทยาบ้าแต่ยังไม่พบปัญหาอาชญากรรมร้ายแรงในชุมชน

จากการสืบเสาะโดยสอบถามข้อมูลจากเพื่อนบ้านผู้นำชุมชนในเขตหมู่ที่ ตำบลบ่อทราย อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ได้ความว่าผู้ต้องหาเป็นบุตรของนาย..... กับ นาง..... ซึ่งมีสัญชาติเมียนมา บิดาเคยมีบุตรสาวมาก่อนจำนวน ๑ คน ทราบชื่อเล่นว่านางสาวทราย โดยนางสาวทรายพักอาศัยและอยู่ในความดูแลของย่า บิดามารดาของผู้ต้องหาประกอบอาชีพรับจ้างก่อสร้าง ร่วมกับญาติอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา โดยมีการติดต่อและกลับมาเยี่ยมเยียนครอบครัวนานๆ ครั้ง ผู้ต้องหาออกจากโรงเรียนแล้ว และเคยติดตามไปพักอาศัยและประกอบอาชีพอยู่กับบิดามารดา ผู้ต้องหาจะกลับมาเยี่ยมเยียนหาย่าเป็นประจำ ขณะผู้ต้องหาเยาว์วัย ผู้ต้องหาเมื่ออุปนิสัยดีเป็นเด็กเรียบร้อย ยังไม่มีพฤติกรรมการแต่งกายหรือแสดงออกเป็นผู้หญิง แต่ในระยะหลังผู้ต้องหาแสดงพฤติกรรมแสดงออกเป็นผู้หญิงมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้ต้องหาคบเพื่อนซึ่งมีทั้งผู้หญิงและผู้ชายจำนวนมาก

ให้นำข้อมูลจากการสืบเสาะมาเขียนโดยบรรยายรายละเอียดของสถานที่ที่ไปสืบเสาะว่าบ้านที่เด็กหรือเยาวชนไปอาศัยอยู่ด้วยนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใด มีผู้ใดพักอาศัยอยู่ร่วมด้วยหรือไม่ ลักษณะบ้านเป็นอย่างไร สร้างด้วยวัสดุใด

รวมถึงควรบรรยายถึงสภาพภายในบ้านด้วย มีอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกครบถ้วนหรือมีสาธารณูปโภคและสาธารณาคมนาคมสะดวกหรือไม่ สภาพแวดล้อมโดยรอบที่พักอาศัยเป็นอย่างไร มีयरุน്മั่วสุ่มหรือไม่ และมีการลักขโมยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดหรือไม่

นอกจากนั้น ควรบรรยายด้วยว่าสภาพแวดล้อมชุมชนอยู่ใกล้วัด โรงเรียน พิพิธภัณฑสถานศึกษา แหล่งความรู้ ลานกีฬาหรือลานกิจกรรม ชุมชนมีแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาอาชญากรรมหรือปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ที่ผ่านมาผู้ต้องหายังไม่เคยสร้างความเดือดร้อนหรือสร้างความเสียหายใดๆให้ในชุมชน ผู้ต้องหาเคยลักเงินของยาเล็กๆ น้อยๆไปซื้อขนม ยังไม่เคยลักทรัพย์สินของเพื่อนบ้านในชุมชน การเลี้ยงดูของยาก่อนข้างตามใจให้อิสระโดยไม่ได้ติดตามพฤติกรรม ซึ่งในระยะหลังไม่พบเห็นผู้ต้องหา จึงไม่ทราบว่าผู้ต้องหาไปดำเนินชีวิตหรือประกอบอาชีพอยู่ที่ใด

๓. ภูมิหลังทางการศึกษา อาชีพ และสังคม

ผู้ต้องหา มีประวัติการศึกษาดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ ผู้ต้องหาเรียนที่โรงเรียนบ้านบ่อปาง ตำบลบ่อปาง อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๕ ผู้ต้องหาเรียนที่โรงเรียนบ้านท่าเลื่อน สามัคคี ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาคการศึกษาที่ ๑ ผู้ต้องหาเรียนที่โรงเรียนบ้านบ่อปาง ตำบลบ่อปาง อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาคการศึกษาที่ ๒ ผู้ต้องหาเรียนที่โรงเรียนบ้านหนองสาหร่าย ตำบลท่าเลื่อน อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีผลการเรียนเฉลี่ยตลอด ๓ ปี (ป.๔-๖) ได้ ๒.๖๐

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ผู้ต้องหาเรียนที่โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านหนองสาหร่าย) ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีผลการเรียนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ๒.๓๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ผู้ต้องหาเรียนที่โรงเรียนบ่อปางวิทยา ตำบลบ่อปาง อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี โดยในภาคการศึกษาที่ ๒ ผู้ต้องหาเริ่มขาดเรียนหลายครั้ง จึงไม่มีสิทธิสอบ (มส) จำนวน ๓ วิชา และไม่ผ่านกิจกรรม (มผ) จำนวน ๓ กิจกรรม มีผลการเรียนตลอดหลักสูตร ๑.๘๗ และเมื่อผู้ต้องหาเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่สถานศึกษาแห่งนี้ ผู้ต้องหาไปเรียนได้ไม่ถึงสัปดาห์ จากนั้นผู้ต้องหาจึงออกจากโรงเรียน

ผู้ต้องหาเปลี่ยนสถานที่เรียนหลายครั้งเนื่องจากผู้ต้องหามีปัญหาจากการถูกเพื่อนใช้คำพูดดูหมิ่นเหยียดหยามพฤติกรรมทางเพศของผู้ต้องหาทำให้ผู้ต้องหารู้สึกน้อยใจ และบางครั้งผู้ต้องหาโกรธจึงตอบโต้ด้วยการมีเรื่องทะเลาะวิวาท ภายหลังจากผู้ต้องหาออกจากโรงเรียนแล้ว ผู้ต้องหามีพฤติกรรมหลบหนีออกจากบ้านอยู่เสมอเนื่องจากผู้ต้องหาคาดว่าจะเดินทางไปพบผู้ชาย (กลุ่มชายรักชาย) ซึ่งนัดพบกันผ่านทางแอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) เช่น นัดพบในเขตจังหวัดอุทัยธานี, จังหวัดนครราชสีมา, กรุงเทพมหานคร, จังหวัดสุรินทร์, จังหวัดสุพรรณบุรี, จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้น ผู้ต้องหาไม่ได้ประกอบอาชีพใดเป็นกิจจะลักษณะ บางครั้งผู้ต้องหาได้เงินใช้จ่ายมาจากกลุ่มผู้ชายรักร่วมเพศ ซึ่งผู้ต้องหามีเพศสัมพันธ์ด้วยในลักษณะมีเพศสัมพันธ์หมู่และมีการอัด

ภูมิหลังด้านการศึกษา บรรยายถึงอาชีพและสังคมของเด็กหรือเยาวชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สำหรับการศึกษาของเด็กหรือเยาวชน ให้เขียนโดยไล่ลำดับตามช่วงอายุ พร้อมทั้งระบุระดับการศึกษา สถานศึกษา ผลการเรียน นิสัย ความประพฤติ และการแสดงออกที่เสียหายและมาตรการที่โรงเรียนใช้กับเด็ก หรือเยาวชน สาเหตุที่ออกจากโรงเรียนก่อนวัยอันสมควร หรือก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ ให้ระบุอายุช่วงนั้นด้วย การมีปัญหทะเลาะวิวาท การแก๊งเพื่อนหรือข่มขู่ ริดไถ หรือมีคูรักระหว่างเรียน การตั้งกลุ่มแก๊งในโรงเรียน ต้มสุรา สูบบุหรี่ เสพยาเสพติด เล่นการพนัน แข่งรถ ตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้งหรือโดนขับออกจากกลุ่มเพื่อน เป็นต้น

หากประกอบอาชีพ ให้ระบุช่วงอายุที่เริ่มทำงาน ลักษณะอาชีพว่าเป็นอาชีพที่สุจริตหรือมิชอบอาชีพ สถานที่ทำงาน ประเภทของงาน รายได้ ลักษณะของงาน การนำรายได้ไปใช้จ่ายเรื่องใดบ้างเหมาะสมหรือไม่ มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวอย่างไรบ้าง มีการออมเงินหรือไม่ หรือความรับผิดชอบในการทำงานเป็นอย่างไร

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

คลิปวิดีโอเพื่อหารายได้ หากผู้ต้องหาพักอาศัยอยู่ที่บ้านกับบิดามารดา ผู้ต้องหาจะขอเงินจากบิดามารดาใช้จ่ายวันละ ๑๐๐-๒๐๐ บาท

ผู้ต้องหา มีลักษณะนิสัยดื้อรั้น โต้เถียงและเอาแต่ใจตนเอง บางครั้งแสดงอารมณ์หงุดหงิด ต่อต้านกิจจกร้าน และขาดความรับผิดชอบ หากผู้ต้องหาอยู่ที่บ้านผู้ต้องหาจะช่วยทำงานบ้าน เช่น ทำความสะอาด บ้าน ซักผ้า หุงข้าว และล้างจาน เป็นต้น แต่ผู้ต้องหา มีลักษณะติดผู้ชาย (กลุ่มชายรักชาย) ซึ่งจะนัดพบกันผ่านทางแอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) จึงทำให้ผู้ต้องหา มีพฤติกรรมหลบหนีออกจากบ้านเสมอๆ ผู้ต้องหาเริ่มมีเพศสัมพันธ์กับกลุ่มชาย (ชายรักชาย) ตั้งแต่ผู้ต้องหา อายุ ๑๔ ปีเศษ ผู้ต้องหา มีเพศสัมพันธ์ในลักษณะไม่ปกติ โดยมีเพศสัมพันธ์หมู่มาแล้วหลายครั้ง รวมทั้งเปลี่ยนคู่นอน (ชายรักชาย) ไปเรื่อยๆ โดยไม่เลือนกนิสัยและความประพฤติ ผู้ต้องหาไม่เคยสวมถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ผู้ต้องหาเคยติดโรคทางเพศสัมพันธ์โดยเป็นโรคหนองในมาแล้วจำนวน ๔ ครั้ง และปัจจุบันผู้ต้องหาเป็นโรคซิฟิลิส

สังคม ให้ลงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง ลักษณะนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมทางเพศของเด็กหรือเยาวชน โดยการเขียนถึงการใช้เวลาว่างของเด็กหรือเยาวชนนั้น ให้เขียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างจากการเรียนหรือการทำงาน ความถี่ของกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มบุคคล ที่เด็กหรือเยาวชนใช้เวลาด้วยพร้อมทั้งระบุด้วยว่ากิจกรรมในเวลาว่างของเด็กหรือเยาวชนนั้นมีประโยชน์ หรือมีความเหมาะสมหรือไม่ ส่วนในด้านลักษณะนิสัยของเด็กหรือเยาวชนนั้น ให้ระบุว่าเด็กหรือเยาวชนมีลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างไร

พฤติกรรมทางเพศ ถือเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนและเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของเด็กหรือเยาวชน จึงต้องใช้ทักษะและประสบการณ์ในการถามค่อนข้างสูงและควรมี ความระมัดระวังในการเขียนเพื่อไม่ให้เป็นการเปิดเผยข้อมูลหรือประจานเด็กหรือเยาวชนอย่างไรก็ตามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของเด็กหรือเยาวชน มิได้มีไว้เพื่อตัดสินหรือนิยามทางเพศ หรือความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศหรือเพศเดียวกันของเด็กหรือเยาวชน แต่การเขียนถึงพฤติกรรมทางเพศที่มีความเสี่ยงของเด็กหรือเยาวชน จะเป็นข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามารับช่วงต่อการสงเคราะห์ แก้ไข บำบัด พื้นฟู ได้ทราบสภาพปัญหา เพื่อใช้ในการวางแผนได้อย่างถูกต้องทั้งนี้ ในบางกรณีการที่เด็กหรือเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอาจเป็นการแสดงออกของกลุ่มเด็กหรือเยาวชน ที่เคยตกเป็นเหยื่อการคุกคามทางเพศในอดีตด้วยก็ได้

๔. เพื่อนและบุคคลใกล้ชิด

ผู้ต้องหาไม่ค่อยมีเพื่อนสนิท เพราะผู้ต้องหาย้ายสถานที่เรียนหลายครั้ง ในระหว่างเรียนโดยส่วนใหญ่ผู้ต้องหาคบหาแต่เพื่อนผู้หญิง เล่นกับเพื่อนผู้หญิงซึ่งมีอายุใกล้เคียงกัน ผู้ต้องหาไม่มีลักษณะเป็นผู้นำกลุ่ม หากผู้ต้องหาหรือเพื่อนในกลุ่มถูกเพื่อนกลุ่มอื่นพูดจาดูหมิ่นเสียดสี ผู้ต้องหากับเพื่อนจะนัดฝ่ายตรงข้ามเพื่อตบตีทำร้ายร่างกายกัน หรือบุกรุกไปถึงบ้านคู่กรณีเพื่อทำร้ายร่างกาย ให้ความช่วยเหลือเพื่อนโดยปราศจากเหตุผล มีทัศนคติใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาให้กับเพื่อนหรือตนเอง และนับตั้งแต่ผู้ต้องหาใช้แอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) ผู้ต้องหาจะหมกมุ่นคบหาอยู่กับกลุ่มชายรักชายมาโดยตลอด ซึ่งผู้ชายในกลุ่มชายรักชายที่ผู้ต้องหากบหาด้วยมีพฤติกรรมใช้ยาเสพติดให้โทษประเภทยาบ้า ยาไอซ์ กัญชา และดื่มน้ำดื่มใบกระท่อม

เขียนบรรยายถึงเพื่อนและบุคคลใกล้ชิดของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งรวมถึงคนรัก ญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ด้วย เป็นกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อความคิด ทัศนคติ และการกระทำของเด็กหรือเยาวชนเป็นอย่างมาก พฤติกรรมที่เสียหายและประวัติการกระทำผิด ตลอดจนอายุ สถานภาพทางการศึกษา หรืออาชีพ พฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนและภาวะผู้นำหรือผู้ตามของเด็กหรือเยาวชนขณะอยู่ในกลุ่มเพื่อน รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสัมพันธภาพของเด็กหรือเยาวชนและกลุ่มบุคคล

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

๕. ประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ผู้ต้องหาเริ่มติ่มสุราเมื่ออายุ ๑๕ ปีเศษ ขณะเรียนอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผู้ต้องหาไปรวมกลุ่มติ่มสุราที่บ้านเพื่อนเกือบทุกวัน เริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุ ๑๖ ปีเศษ โดยจะสูบสับดาห์ละประมาณ ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๔ มวน ผู้ต้องหาเริ่มเสพยาไอซ์ตั้งแต่อายุ ๑๕ ปีเศษ เนื่องจากผู้ชายในกลุ่มชายรักชายชักชวนให้ผู้ต้องหาเสพ ผู้ต้องหาเลือกเสพโดยการผสมยาไอซ์กับน้ำเกลือแล้วฉีดเข้าเส้นโลหิต เนื่องจากมีความเชื่อว่าการทำให้สารเสพติดออกฤทธิ์ได้เร็ว อยู่ในร่างกายได้เป็นเวลานาน และมีเพศสัมพันธ์ได้ยาวนานขึ้น

เขียนบรรยายตั้งแต่ช่วงอายุที่เริ่มต้นใช้หรือเกี่ยวข้องกับยา สารเสพติด เครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์ ระยะเวลาการใช้ สาเหตุที่ใช้ เงินที่นำมาซื้อหรือวิธีการได้มา ผู้แนะนำให้ใช้ ใช้กับใคร ใช้แล้วรู้สึกอย่างไร ปริมาณและความถี่ที่ใช้ สถานที่ที่ใช้ เหตุที่ใช้อย่างต่อเนื่องและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองผู้อื่นและสังคม รวมทั้งประวัติการเข้ารับการรักษารักษา ผลการรักษาพร้อมหลักฐานเอกสาร ผลการตรวจปัสสาวะ ประเภทยาเสพติดที่ตรวจพบ และการส่งต่อไปรักษา

๖. ประวัติการกระทำผิด

ผู้ต้องหาถูกจับกุมดำเนินคดีนี้เป็นคดีที่ ๓

คดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๔ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน แจ้งการจับกุมผู้ต้องหา ในข้อหาลักทรัพย์ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำพูน มีคำสั่งให้ใช้มาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๒ วรรคสอง โดยส่งจำเลยไปยังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดลำพูน มีกำหนดไม่น้อยกว่า ๑ ปี และนัดพร้อมเพื่อฟังผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือฟังคำสั่ง ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ตามคดีหมายเลขดำที่ยชอ.../๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ ยชอ.../๒๕๖๔ ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่าจำเลยได้รับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ตามวิธีการปฏิบัติที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๒ วรรคสอง อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่งให้ยุติคดีของจำเลย จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

เขียนบรรยายถึงการกระทำผิดทั้งที่ไม่ถูกดำเนินคดีและถูกดำเนินคดี ผลคดีและให้รวมถึงประวัติการถูกดำเนินคดี ประวัติการฝึกอบรม จำคุก คุมประพฤติ การเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อายุขณะกระทำผิดครั้งแรก คู่คดีที่ร่วมกระทำผิด

คดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แจ้งการจับกุมผู้ต้องหา ในข้อหาลักทรัพย์ เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๔.๐๐ นาฬิกา ที่หอพักสวัสดิ์ ขอย ๗ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมาได้พิจารณาอนุญาตให้ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว ต่อมาผู้ต้องหาไม่ได้ไปศาลตามนัด และมีพฤติการณ์หลบหนี ศาลจึงออกหมายจับผู้ต้องหา

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

๗. สภาวะทางกาย และจิต

จากแบบข้อมูลการรับตัว และรายงานแพทย์ การตรวจพิเคราะห์ทางกายของโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ผู้ต้องหา มีน้ำหนัก ๕๒ กิโลกรัม ส่วนสูง ๑๗๕ เซนติเมตร รูปร่างผอมสูง สีผิวดำแดง สีตาดำ สีมมดำ มีรอยแผลเป็นที่เห็นเด่นชัดบริเวณหัวเข่าซ้าย มีรอยสักยันต์เก๋ายอดบริเวณท้ายทอย ไม่พบความพิการ ผู้ต้องหาแจ้งว่า เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๖ ผู้ต้องหาได้ดื่มขึ้นที่บริเวณฝ่ามือและแขนทั้งสองข้าง จึงไปพบแพทย์เพื่อตรวจรักษาที่โรงพยาบาลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แพทย์ได้เจาะเลือดตรวจพบว่า ผู้ต้องหาป่วยเป็นโรคซิฟิลิส แพทย์รักษาโดยการฉีดยาให้จำนวน ๒ เข็ม และให้ยามารับประทาน และนัดต้องไปฉีดยาให้ครบอีกจำนวน ๔ เข็ม แต่ผู้ต้องหาหลบหนีออกจากบ้านจึงไม่ได้ไปรับการรักษามาอย่างต่อเนื่องและจากรายงานการประเมินสภาวะสุขภาพจิตของผู้ต้องหาอยู่ในเกณฑ์มีปัญหาด้านมีความคิดหรือพยายามฆ่าตัวตาย เคยมีประสบการณ์สะเทือนใจในอดีต และมีความเสี่ยงต้องเฝ้าระวังด้านมีความวิตกกังวลซึมเศร้า

๘. ปัญหาพฤติกรรม

ผู้ต้องหา มีปัญหาพฤติกรรม ดังนี้ ขณะผู้ต้องหาอายุ ๑๒ ปีเศษ ผู้ต้องหาเริ่มมีพฤติกรรมพูดเท็จกับผู้ปกครองเพื่อให้ได้สิ่งของ ความสะดวก หรือหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ และเริ่มมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อน เพราะ ผู้ต้องหาถูกเพื่อนพุดจาตุหมื่นเหยียดหยามพฤติกรรมทางเพศของผู้ต้องหา ขณะผู้ต้องหาอายุ ๑๓ ปีเศษเริ่มออกจากบ้านไปค้างบ้านเพื่อนโดยไม่บอกกล่าวขออนุญาตผู้ปกครอง และหลบหนีการเรียน ขณะอายุ ๑๔ ปีเศษ ผู้ต้องหาเริ่มใช้สื่อสังคมออนไลน์ติดต่อกับกลุ่มชายรักชาย และนัดไปมีเพศสัมพันธ์หมู่ และขณะอายุ ๑๕ ปีเศษ เมื่อผู้ต้องหาออกจากโรงเรียนแล้ว ผู้ต้องหาเริ่มควบคุมตัวเองไม่ได้ จะนัดพบผู้ชายในกลุ่มสังคมออนไลน์กลุ่มชายรักชายไปมีเพศสัมพันธ์อยู่เรื่อยๆ ผู้ต้องหาเคยขับขี่รถจักรยานยนต์ของบิดาออกไปต่างจังหวัดเพื่อติดตามไปอยู่กับผู้ชาย (กลุ่มชายรักชาย) และนำรถจักรยานยนต์ของบิดาไปจำหน่ายเพื่อจะได้มีเงินใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต รวมถึงเคยลักเงินและลักรถจักรยานยนต์ของผู้อื่น (ชายรักชาย) นำไปจำหน่ายเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายส่วนตัวในการดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมายปลายทาง

แนวทางการดูแลเยาวชนของบิดา

บิดาของผู้ต้องหา ให้ถ้อยคำว่า ต่อไปบิดาจะทำความเข้าใจกับผู้ต้องหา ให้การยอมรับเพศสภาพของของผู้ต้องหาและให้อิสระผู้ต้องหาในการดำเนินชีวิตโดยให้อยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล และจะดูแลให้ผู้ต้องหาประกอบอาชีพที่สุจริต

บรรยายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง รูพรรณสัณฐาน ตำแหน่งต่าง ๆ เช่น รอยสัก แผลเป็นขนาดใหญ่ การเจาะหรือระเบิดหู การฝังมุกตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การตั้งครุฑ ประวัติดังครุฑ ความผิดปกติของรอบเดือน ตลอดจนสภาวะทางกายและจิต โรคประจำตัว ความพิการ ประวัติการรักษา การทำร้ายตัวเองหรือการพยายามฆ่าตัวตายของเด็กหรือเยาวชน รวมทั้งขณะที่อยู่ในการดูแล ของสถานควบคุมได้มีการดำเนินการอะไรไปบ้าง

บรรยายเฉพาะปัญหาที่พบในเด็กหรือเยาวชนตามลักษณะพฤติกรรม ๑๕ ด้านตามที่ระบุ ในคู่มือการใช้เครื่องมือจำแนกแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น ด้านที่ ๘ ปัญหาพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ หากยังไม่ได้รับการแก้ไขในวัยเด็ก ก่ออาจส่งผลต่อปัญหาพฤติกรรมในปัจจุบันของเด็ก หรือเยาวชน หากพบปัญหาพฤติกรรมอื่นนอกจากนี้ให้ไประบุไว้ในด้านภูมิหลังทางการศึกษา อาชีพ และสังคมในส่วนลักษณะนิสัยและการใช้เวลาว่าง

เขียนบรรยายโดยเกริ่นนำถึงวิธีการเลี้ยงดูของบิดา มารดา ผู้ปกครอง ตลอดจนพฤติกรรม ของเด็กหรือเยาวชนที่ผ่านมา โดยสังเขป และภายหลังจากเด็กหรือเยาวชนกระทำผิด บิดา มารดา ผู้ปกครอง มีความสามารถในการกำกับติดตาม หรือมีแผนและแนวทางการดูแลแก้ไขเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เสียหายของเด็กหรือเยาวชนที่ชัดเจนหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ ควรมีหลักฐานอ้างอิงและรายละเอียดประกอบ ในเรื่องการเรียน การประกอบอาชีพ และการบำบัดฟื้นฟูจากการติดยาเสพติด เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในข้อเท็จจริง ให้กับศาลประกอบการพิจารณาต่อไป

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

สาเหตุแห่งการกระทำความผิด

เนื่องจากสภาพครอบครัวของผู้ต้องหาไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของผู้ต้องหาที่แสดงออกเป็นผู้หญิง พยายามเปลี่ยนแปลงผู้ต้องหาโดยใช้ความรุนแรงกับผู้ต้องหาทั้งการเชยตีและคำพูด อีกทั้งผู้ต้องหาถูกเพื่อนในวัยเรียนใช้ถ้อยคำดูหมิ่นเหยียดหยามพฤติกรรมทางเพศของผู้ต้องหามาโดยตลอด ด้วยสภาพแวดล้อมดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ต้องหา ทำให้ผู้ต้องหารู้สึกขาดบุคคลเข้าใจไม่มีบุคคลให้ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ผู้ต้องหาจึงหันไปสนทนากับกลุ่มสังคมออนไลน์ชายรักชายในแอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) ผู้ต้องหารู้สึกว่ากลุ่มดังกล่าวเป็นที่พึ่งทางจิตใจให้กับผู้ต้องหาได้ และการมีเพศสัมพันธ์เป็นการตอบสนองความรักและความสุขให้กับผู้ต้องหาได้ ผู้ต้องหาจึงติดความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ คบผู้ชาย รักชายโดยไม่เลือกนิสัยและความประพฤติ หกมุ่นแต่เรื่องเพศ เปลี่ยนคู่นอนไปเรื่อยๆ นัดกันมีเพศสัมพันธ์หมู่ใช้สารเสพติดยาไอซ์ ขาดการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมตนเองไปในทางที่เหมาะสม มีพฤติกรรมลักทรัพย์ของผู้อื่นโดยไม่เว้นแม้กระทั่งกลุ่มชายรักชายด้วยกัน เพื่อให้มีเงินใช้จ่ายใช้ชีวิตอยู่รอดไปแต่ละวันโดยไม่มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิต ผู้ต้องหาจึงกระทำผิดขึ้น

เป็นการนำข้อมูลในประเด็นปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น มาวิเคราะห์แล้วเขียนบรรยายตามลำดับ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจกลไกความเป็นมาของปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการชักนำให้เด็กหรือเยาวชนไปสู่การกระทำความผิด ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำความผิด พนักงานคุมประพฤติสามารถ ทำการวิเคราะห์โดยพิจารณาปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดออกเป็นสาเหตุนำ สาเหตุสนับสนุน และสาเหตุกระตุ้น ทั้งนี้ การระบุสาเหตุนำ สาเหตุสนับสนุน และสาเหตุกระตุ้นนั้น เป็นเพียงแนวทางในการวิเคราะห์สาเหตุในการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน โดยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้งสามอย่างนั้นบางทีก็ซ้อนกันอยู่ ไม่สามารถแยกให้ขาดออกจากกันได้ ในการเขียนรายงานข้อเท็จจริงจึงใช้แนวคิดดังกล่าวเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ และนำมาร้อยเรียง โดยไม่จำเป็นต้องระบุลงไปในรายงานข้อเท็จจริงว่าข้อใดเป็นสาเหตุอะไร

สาเหตุนำ เป็นปัจจัยพื้นฐาน หรือเบื้องหลังของบุคคลก่อนที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เกี่ยวกับการพัฒนาการและการอบรมสั่งสอนให้เกิดเป็น ความคิด ทศนคติ บุคลิก พฤติกรรม และลักษณะนิสัย ในตัวบุคคลนั้น ๆ สาเหตุนำสามารถวิเคราะห์ได้จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบประเมินความเสี่ยงและความ

สาเหตุกระตุ้น เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดในแต่ละครั้ง ซึ่งเป็นเสมือนตัวกระตุ้นให้ลงมือกระทำ สาเหตุกระตุ้นสามารถวิเคราะห์ได้จากพฤติการณ์การกระทำความผิดเป็นหลัก โดยดูจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มักจะเกิดหรือมีขึ้นก่อนการกระทำความผิดเพียงชั่วขณะ

สาเหตุสนับสนุน เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็ก หรือเยาวชนยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อไป ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยสิ่งแวดล้อมหรือครอบครัวที่มาสนับสนุนให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้นยังคงดำเนินอยู่ โดยสาเหตุสนับสนุนสามารถวิเคราะห์ได้จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบประเมินความเสี่ยง

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ผลการประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพ

จากการประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพ คณะกรรมการสหวิชาชีพ มีข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูรายละเอียดดังนี้

ด้านครอบครัว เนื่องจากการเลี้ยงดูของครอบครัวที่ขาดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในกลุ่มผู้มีเพศสภาพไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิด ครอบครัวพยายามจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศของผู้ต้องหา จัดการกับปัญหาโดยไม่เหมาะสม ประกอบกับผู้ต้องหาถูกเพื่อนหรือบุคคลรอบข้างแสดงออกเหยียดหยามทางเพศมาตั้งแต่ผู้ต้องหายังเยาว์วัย สภาพแวดล้อมดังกล่าวจึงส่งผลทำให้ผู้ต้องหารู้สึกขาดความรัก ขาดความเข้าใจ และรู้สึกด้อยคุณค่าในตนเอง ดังนั้นจึงควรทำครอบครัวบำบัด โดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และเสริมทักษะการดูแลและวิธีการจัดการกับปัญหาของผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในกลุ่มผู้มีเพศสภาพไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิดอย่างถูกต้องเหมาะสม สิ่งที่สำคัญคือการยอมรับเพศสภาพของผู้ต้องหายอย่างแท้จริงเพื่อลดความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจ และพฤติกรรมต่อต้านของผู้ต้องหา

ด้านพฤติกรรมของผู้ต้องหา จากการตรวจทางจิตวิทยาพบว่าต้องหามีสภาวะความเสี่ยงอาการนำของโรคสมาธิสั้น พฤติกรรมเกร และโรคซึมเศร้า ซึ่งกระตุ้นให้ผู้ต้องหามีพฤติกรรมหันหันพละเล่น ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองไปในทางเหมาะสม และนิยมการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะเสี่ยงสูงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และอาจแพร่เชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ไปสู่กลุ่มชายรักร่วมเพศ นอกจากนี้พบว่าผู้ต้องหายู่ระหว่างป่วยเป็นโรคซิฟิลิสซึ่งอยู่ในระหว่างการรักษาโดยแพทย์ที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ผู้ต้องหาควรได้รับความรู้ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และอันตรายต่อสุขภาพของตนเองและผู้อื่นจากการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะที่ไม่เหมาะสมโดยไม่มีการป้องกันตนเอง และควรให้ผู้ต้องหารับการตรวจ วินิจฉัยโรคทางจิตเวชกับจิตแพทย์ของทางโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์เพื่อประเมินวินิจัยการรักษาโรคทางจิตเวชของผู้ต้องหาอย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ผู้ต้องหาควรได้รับการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูปรับทัศนคติมุมมองเรื่องความรัก เรื่องเพศ ให้รู้จักวางเป้าหมายในชีวิต เสริมทักษะการดำเนินชีวิต การสร้าง คุณค่าในตนเอง เพื่อการแสดงออกพฤติกรรมที่เหมาะสมและสามารถดำเนินชีวิตให้อยู่ในกรอบระเบียบของสังคมได้

ด้านการศึกษา/อาชีพ เนื่องจากผู้ต้องหามีผลการเรียนของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ แล้ว สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ สามารถดำเนินการ นำผลการเรียนของผู้ต้องหาดังกล่าวไปสมัครเข้าเรียนต่อในหลักสูตรศูนย์การเรียนรู้สยามวิทยาลัย ซึ่งเป็นการเรียนผ่านระบบออนไลน์เพื่อให้สามารถเรียนจบหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ภายในระยะเวลา ๖ เดือน และจะได้รับวุฒิการศึกษารับรองโดยกระทรวงศึกษาธิการ และในระหว่างที่ผู้ต้องหารับการฝึกอบรมอยู่ที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ต้องหาได้เรียนหลักสูตรการชงกาแฟ ซึ่งผู้ต้องหา มีความชอบและความถนัด ซึ่งจะประสานกับทางครอบครัว เพื่อให้ความช่วยเหลือและแนะแนวทางให้ผู้ต้องหาได้นำไปประกอบอาชีพที่สุจริตให้กับผู้ต้องหาได้

ด้านยาเสพติดให้โทษ เนื่องจากผู้ต้องหามีทัศนคติการใช้ยาไอซ์เพื่อประกอบการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นอันตรายอาจทำให้เกิดอาการเสพติดได้ง่าย และเลิกยาเสพติดได้ยากขึ้น ผู้ต้องหากจึงควรได้รับการคัดกรองด้านการใช้สารเสพติด และบำบัดรักษาอาการจากการใช้ยาเสพติด ตระหนักถึงโทษจากการใช้สารเสพติด และความอันตรายร้ายแรงจากวิธีการฉีดสารเสพติดเข้าสู่ร่างกายซึ่งอาจเกิดภาวะช็อกและหัวใจหยุดเต้นได้

ความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำความผิด การลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

จากสรุปผลการประเมินระดับความเสี่ยงและความจำเป็นของผู้ต้องหาอยู่ในระดับสูง เนื่องจาก ผู้ต้องหา ไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลในครอบครัว สภาพการเลี้ยงดูของครอบครัวซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พฤติกรรมทางเพศของผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในกลุ่มผู้มีเพศสภาพไม่สอดคล้องกับเพศกำเนิด ซึ่งผู้ปกครองต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในการสื่อสาร การให้คำแนะนำในการปรับตัว และการสื่อสารกับบุคคลอื่นเพื่อให้ทราบ ถึงวิธีการดูแลที่ เหมาะสม แต่ที่ผ่านมาครอบครัวมีพฤติกรรมใช้ความรุนแรงเพื่อจะเปลี่ยนแปลงผู้ต้องหา ส่งผลทำให้ผู้ต้องหา รู้สึก ด้อยคุณค่าในตนเอง มีภาวะซึมเศร้า และมีความคิดหลงผิดใช้แอปพลิเคชัน Hornet (ฮอเน็ต) ไปในทางที่ไม่ เหมาะสม ติดการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่เลือกนิสัยและความประพฤติดของบุคคลในกลุ่มชายรักชาย ดำเนินชีวิตอย่าง ไม่มีจุดหมาย และขาดการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมตนเองไปในทางที่เหมาะสม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัย จำเป็นที่ผู้ต้องหาควรจะต้องได้รับการแก้ไข บำบัด พื้นฟู จึงเห็นสมควรให้นำมาตรการแทนการพิพากษาคดีตาม มาตรา ๑๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ เป็น ระยะเวลา ๖ เดือน โดยให้ผู้ต้องหาพบจิตแพทย์ประเมินการรักษาพฤติกรรมติดการมีเพศสัมพันธ์ โรคซึมเศร้า และ ให้คำปรึกษาแนะนำกับผู้ต้องหาในการปรับตัวการทำครอบครัวบำบัดเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในวิถีทางเพศของ บุคคลกลุ่มนี้ ให้ผู้ต้องหาและครอบครัวรวมถึงบุคคลรอบข้างสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข และสร้าง จิตสำนึกให้ผู้ต้องหาได้คิดกลับตนเป็นพลเมืองดี เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น สามารถดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นฐาน ของเหตุและผล มีคุณธรรมและจริยธรรม ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบระเบียบของสังคมได้ โดยไม่หวนกลับไปกระทำความผิดอีก

ขั้นตอนการเสนอความเห็นนับว่าเป็นหนึ่งในขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการประมวลและรายงาน ข้อเท็จจริง เนื่องจากการเขียนรายงานข้อเท็จจริงที่มีประสิทธิภาพ มีเนื้อหาครบถ้วน สามารถระบุสภาพปัญหา ของเด็กหรือเยาวชน สาเหตุการกระทำผิด และนำเสนอแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนแนวทาง เกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนแต่ละรายได้อย่างตรงจุด

ในการเขียนบรรยายนั้น แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ ช่วง

ช่วงที่ ๑ จะเป็นรายละเอียดของผลการประเมินความเสี่ยงความจำเป็น

ช่วงที่ ๒ สภาพปัญหาและสาเหตุการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน

ช่วงที่ ๓ บทสรุปและแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและวิธีการลงโทษ

ในการพิจารณาเสนอความเห็นต่อศาลนั้น การเสนอ ความเห็นที่ดีในทุกคดีจะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความเฉพาะเจาะจง ส่วนกรณีเด็กหรือเยาวชนที่ จะต้องได้รับการแก้ไขบำบัด พื้นฟู หรือสงเคราะห์เป็น กรณีพิเศษนั้น นอกจากจะระบุประเภทของมาตรการ ควบคุมพฤติกรรมและมาตรการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และ สงเคราะห์แล้ว ควรระบุเฉพาะเจาะจงถึงสถานที่หรือ บุคคลที่จะรับหน้าที่ในการดำเนินมาตรการดังกล่าว รวมถึงระยะเวลาและความเข้มข้นของมาตรการนั้น ๆ

นอกจากการระบุระยะเวลาและความเข้มข้น แล้ว ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติเสนอให้มี การดูแลสอดส่องพฤติกรรมของเด็กหรือ เยาวชนในชุมชน ให้พิจารณากำหนดบุคคลที่ จะเป็นผู้ติดตามพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชน รายงานนั้นด้วย ว่าจะเป็นผู้ที่เจ้าหน้าที่ของสถานพินิจ เป็นผู้ติดตามเอง หรือจะเป็นเครือข่ายภาค สังคมหรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีการ ประสานความร่วมมือกันไว้ก่อนแล้ว

ตัวอย่างการเขียนรายงานข้อเท็จจริง เรื่องที่ ๒

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

รายงานที่.....

วันที่ออกรายงาน.....

เลขคดี.....

เลข ๓๑

รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชน

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด.....

ข้าพเจ้าขอรายงานข้อเท็จจริง สาเหตุแห่งการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับเยาวชน และความเห็นตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๖(๑) และมาตรา ๘๒(๒) แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังต่อไปนี้

ชื่อ - สกุล เยาวชน..... ชื่อเล่น..... เพศ.....

เลขประจำตัวประชาชน.....

เกิดวันที่..... ปัจจุบันอายุ..... ปี..... เดือน.....

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... ศาสนา.....

ชื่อตัว - สกุลบิดา.....

ชื่อตัว - สกุลมารดา.....

ที่อยู่ของบิดามารดา เลขที่..... โทรศัพท์.....

ชื่อ-สกุลผู้ปกครอง.....

ที่อยู่ผู้ปกครอง เลขที่..... โทรศัพท์.....

สถานภาพบิดามารดา.....

เป็นบุตรคนที่..... ในจำนวนบุตร..... ของบิดามารดา

ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ..... เกี่ยวข้องกับเยาวชน.....

ที่อยู่..... โทรศัพท์.....

สถานที่ติดต่อเลขที่..... โทรศัพท์.....

วัน เดือน ปี ที่รับตัว..... วัน เดือน ปี ที่ถูกจับกุมหรือแจ้งข้อกล่าวหา.....

หนังสือแจ้งการจับกุม..... ลงวันที่.....

สถานีตำรวจ..... ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดในข้อหา.....

วัน เดือน ปี ที่ความผิดได้เกิดขึ้น..... สถานที่เกิดเหตุ.....

อายุขณะการกระทำความผิดได้เกิดขึ้น.....

ชั้นพนักงานสอบสวน เยาวชนให้การ.....

ชั้นพนักงานคุมประพฤติ เยาวชนให้การ.....

ข้อมูลเบื้องต้น

ข้อมูลในส่วนนี้ ประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคดี ซึ่งรวมถึง ข้อมูลส่วนตัวของเด็กหรือเยาวชน หรือผู้ปกครอง ที่อยู่ที่สามารถติดต่อ ได้ ตลอดจนข้อหาของเด็กหรือ เยาวชน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับคดีนี้เป็นเพียงข้อมูลพื้นฐาน มีไว้เพื่อให้ผู้อ่านรายงานข้อเท็จจริง เห็นภาพรวมของคดีดังกล่าว สามารถระบุตัวตน และสามารถ ติดตามเด็กหรือเยาวชนและ ครอบครัวได้โดยง่าย

ให้ระบุวันที่เด็ก/เยาวชนถูกจับกุม หรือแจ้งข้อกล่าวหา โดยสามารถดูได้จากวันที่ปรากฏในหนังสือแจ้งการ จับกุม/แจ้งการดำเนินคดี

ให้ระบุวันที่เด็ก/เยาวชนได้ลงมือ กระทำความผิด โดยสามารถดูได้จากหนังสือแจ้งการจับกุม/แจ้งการ ดำเนินคดี ในส่วนของพฤติการณ์คดี

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

พฤติการณ์คดีโดยสังเขป เด็กให้ถ้อยคำว่า ครอบครัวเด็กเพิ่งย้ายเข้ามา
อยู่ในชุมชนเดียวกับผู้เสียหายที่บ้านป่าไผ่ ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอ
เมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ประมาณ ๑ ปี โดยบ้านเช่าของ ผู้เสียหายกับ
บ้านเด็กอยู่ห่างกันประมาณ ๒๐๐ เมตร ก่อนวันเกิดเหตุประมาณ ๒
สัปดาห์ เด็กกับนาย..... บิดาเลี้ยงของเด็กเคยไปปลักนกกรงหัวจุก
ที่บ้านเช่าที่เกิดเหตุของผู้เสียหายรวมครั้งนี้ด้วยเป็นจำนวน ๓ ครั้ง โดยแต่
ละครั้งที่เด็กก่อเหตุลักนกจะห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ การก่อเหตุครั้งที่
๑ และครั้งที่ ๒ เกิดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แต่เด็กจำวันที่
และ ช่วงเวลาที่เข้าไปปลักนกไม่ได้ แต่จำได้ว่าเป็นช่วงเวลากลางวัน โดย
ก่อนที่เด็กจะไปก่อเหตุลักทรัพย์ครั้งที่ ๑ ประมาณ ๒ วัน เด็กกับเด็กหญิง
.....น้องสาวต่างบิดาของเด็ก ได้ไปนั่งเล่นบริเวณที่ทำการชุมชนบ้าน
ป่าไผ่ ซึ่งอยู่ติดกับหลังบ้านเช่าผู้เสียหาย เด็กได้ยินเสียงนกกรงจึงได้เดิน
เข้าไปดูบริเวณหลังบ้านผู้เสียหาย แต่น้องสาวร้องห้ามไม่ให้เข้าไปและ
บอกว่าจะไปฟ้องยายแต่เด็กได้ข่มขู่น้องสาวไว้ว่าหากฟ้องยายเด็กจะแกล้ง
น้องสาว น้องสาวเด็กกลัวจึงรีบกลับบ้านพักและไม่กล้าบอกยาย หลังจาก
นั้นเด็กได้เดินสำรวจหลังบ้านพักผู้เสียหาย พบว่ามีกรงนกขนาดใหญ่
ภายในมีแผ่นพลาสติกแข็ง (ฟิวเจอร์บอร์ด) กั้นกลางเป็นสองห้อง โดยมี
นกกรงหัวจุกอยู่ห้องละ ๒ ตัว แต่เด็กไม่กล้าที่จะลงมือจึงได้เดินกลับ
บ้านพัก หลังจากนั้นประมาณ ๒ วัน เด็กจึงเล่าให้บิดาเลี้ยงฟัง ทั้งสองจึง
ชักชวนกันมาลักนกกรงหัวจุกดังกล่าว โดยเด็กเป็นคนเข้าไปปลักนกกรงหัว
จุกที่หลังบ้านเช่าผู้เสียหาย ส่วนบิดาเลี้ยงคอยดูต้นทางอยู่ที่ทำการ
ชุมชนบ้านป่าไผ่ซึ่งอยู่ติดกับหลังบ้านเช่าผู้เสียหาย เด็กเดินเข้าไปเปิด
กลอนประตูของกรงนก แล้วใช้มือเข้าไปเอื้อมจับนกกรงหัวจุกซึ่งอยู่ในรังที่
ฝักไข่จำนวน ๒ ตัว โดยเอามากรงละ ๑ ตัว จากนั้นเด็กเดินออกมาจาก
หลังบ้านเช่าแล้วเดินไปที่บิดาเลี้ยงซึ่งนั่งรอดูต้นทางอยู่ จากนั้นเด็กได้ให้
บิดาเลี้ยงไปเอาตะกร้าที่บ้านพักของเด็ก จากนั้นเด็กได้เดินตามหลังบิดา
เลี้ยงไปแล้วเดินเลยบ้านพักของเด็กมาหยุดรอบิดาเลี้ยงตรงบริเวณสาม
แยกซึ่งอยู่ห่างจากบ้านประมาณ ๖ เมตร จากนั้นบิดาเลี้ยงได้เอาตะกร้า
ซึ่งมีฝาปิดมาให้เด็กเพื่อใส่นกทั้งสองตัว จากนั้นเด็กกับบิดาเลี้ยงจึงได้เดิน
ไปตามถนนโดยบิดาเลี้ยงเป็นคนถือตะกร้า ซึ่งผ่านถนนหน้าสถานีพินิจฯ

เขียนอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์
ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบว่ ใคร
ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหนอย่างไร
เมื่อทำแล้วตั้งใจจะทำอะไรต่อไป
ซึ่งจะทำให้รู้ถึงมูลเหตุแรงจูงใจ
ในการกระทำความผิดและนำไปสู่การ
วิเคราะห์ ถึงสาเหตุ ในการกระทำ
ความผิดที่ถูกจับกุม

การเขียนบรรยายพฤติการณ์คดี
ควรเริ่มตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุที่เป็น
พฤติกรรมต่อเนื่องกัน จนมาถึง
วันเกิดเหตุ เพื่อเป็นประโยชน์
ในการวิเคราะห์ว่าเด็กหรือเยาวชน
นั้นเคยทำความผิดอยู่ก่อนแล้ว
แต่ไม่ถูกจับ จึงทำผิดซ้ำอีก หรือ
มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับความผิด
ในลักษณะเดียวกันแต่ไม่เคยถูกจับ
ดำเนินคดี

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

จังหวัดพัทลุง เพื่อเดินทางไปขึ้นรถจักรยานยนต์รับจ้างที่ได้สะพานสี่แยกเอเชีย จากนั้นเด็กกับบิดาเลี้ยงได้ขึ้นรถจักรยานยนต์รับจ้างเพื่อนำนกรงหัวจุกไปขายให้กับนายศรีบุญหรือยู อยู่ที่บ้านแยกพญาขัน อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ซึ่งเด็กกับบิดาเลี้ยงรู้จักกันเป็นอย่างดี เมื่อถึงบ้านของนายศรีบุญหรือยูทั้งสองได้ให้รถจักรยานยนต์รับจ้างจอดรออยู่หน้าบ้าน แล้วเด็กกับบิดาเลี้ยงได้เข้าไปที่บ้านของนายศรีบุญหรือยูโดยเด็กได้โกหกว่าได้นำนกดังกล่าวมาจากบ้านลุงของเด็กโดยขายตัวละ ๕๐๐ บาท นายศรีบุญ จึงตกลงรับซื้อไว้ในราคา ๑,๐๐๐ บาท จากนั้นเด็กกับบิดาเลี้ยงได้นำรถจักรยานยนต์รับจ้างคันเดิมกลับบ้าน โดยนำเงินที่ได้จากการขายนกจ่ายค่ารถรับจ้างจำนวน ๑๖๐ บาท จากนั้นเด็กได้เก็บเงินไว้ ๕๐๐ บาท ส่วนเงินที่เหลือบิดาเลี้ยงนำมาเก็บไว้ แล้วเด็กได้แบ่งเงินให้น้องสาว คนละ ๑๐๐ บาท เด็กเก็บไว้ใช้เอง ๓๐๐ บาท และต่อมาบิดาเลี้ยงได้แบ่งยาบ้าให้เด็กเสพจำนวน ๑ เม็ด โดยเด็กเสพยาบ้าภายในบ้านพักชั้นบน หลังจากนั้นประมาณ ๑ สัปดาห์ ขณะที่บิดาเลี้ยงกับเด็กกำลังจะไปซื้อขนมที่ร้านค้าในละแวกบ้าน ซึ่งจะต้องผ่านที่ทำการชุมชนบ้านป่าไสย เด็กจึงได้ชักชวนบิดาเลี้ยงเข้าไปดูนกกรงหัวจุกอีกครั้ง เพื่อว่ายังมีนกอยู่อีก บิดาเลี้ยงจึงเข้าไปนั่งดูต้นทางที่ทำการชุมชนบ้านป่าไสยเช่นเดิม ส่วนเด็กได้เดินไปหลังบ้านเช่า พบว่าในกรงนกกรงใหญ่ มีนกอยู่จำนวน ๒ ตัว โดยอยู่ช่องละ ๑ ตัว เด็กจึงได้ลั่นกรงหัวจุกสีขาว ๑ ตัว แล้วนำมาให้บิดาเลี้ยงถือไว้เพื่อเดินออกไปก่อน จากนั้นเด็กได้ไปเอาตะกร้าซึ่งมีฝาปิดมาให้บิดาเลี้ยงใส่ นก แล้วทั้งสองเดินไปขึ้นรถจักรยานยนต์รับจ้างที่ได้สะพานถนนเอเชีย เพื่อไปขายให้กับนายศรีบุญ เมื่อไปถึงนายศรีบุญหรือยู ได้อยู่กับเพื่อนอีกคนซึ่งเด็กไม่ทราบชื่อ ทั้งสองได้บอกขายนกรงหัวจุกดังกล่าว แต่นายศรีบุญหรือยู ไม่กล้ารับซื้อไว้ เพื่อนของนายศรีบุญหรือ ยูฯ จึงแจ้งว่าจะนำนกดังกล่าวไปขายให้โดยรับปากว่าให้ทั้งสองมารับเงินในวันรุ่งขึ้น บิดาเลี้ยงจึงได้มอบนกรงดังกล่าวให้กับเพื่อนของนายศรีบุญหรือยูฯ ไป หลังจากนั้นทั้งสองได้เดินกลับบ้านพัก ต่อมาเช้าวันรุ่งขึ้น ทั้งสองได้ไปที่บ้านของนายศรีบุญหรือยูฯ เพื่อให้นายศรีบุญช่วยติดต่อเพื่อนให้ แต่กลับได้ความว่า นกรงหัวจุกที่ขโมยมานั้นได้หลุดหายไปแล้ว และเพื่อนของนายศรีบุญหรือยูฯ แจ้งว่าจะหา มาคืนให้ เด็กกับบิดาเลี้ยงจึงกลับบ้านพักโดยที่ทั้งสองไม่ได้รับนกคืนแต่อย่างใด หลังจากนั้นประมาณ ๑ สัปดาห์ซึ่งตรงกับวันเกิดเหตุ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ นาฬิกา ขณะที่เด็กและบิดาเลี้ยงได้เดินกันไปใน่งเล่นที่ทำการชุมชนบ้านป่าไสย และมี.....น้องสาวต่างบิดาได้ปั่นจักรยานตามไปด้วย เด็กต้องการที่จะนำนกไปขายอีก จึงได้เดินเข้าไปสำรวจดูว่าในกรงนกยังมีนกรงหัวจุกอยู่หรือไม่ โดยที่เด็กไม่ทราบว่าผู้เสียหายได้ติดกล้องวงจรปิดไว้แล้ว เมื่อเด็กเห็นว่าไม่มีนกรงหัวจุก จึงเดินออกมาแล้วมาบอกบิดาเลี้ยงว่า ที่หลังบ้านเช่าไม่มีนกแล้ว ผู้เสียหายน่าจะทราบแล้วว่านกได้หายไป จึงไม่เอานกมาไว้แล้ว จากนั้นทั้งสองกำลังจะเดินออกจากที่ทำการชุมชนบ้านป่าไสย ได้มีน้องชายของผู้เสียหายเดินออกมาจากทางที่เด็กได้เดินเข้าไปลักนกและได้ชี้มาที่เด็กกับบิดาเลี้ยงแล้วพูดว่า "มึงทั้งสองคนเข้ามาทำอะไรที่บ้านของกู" แต่เด็กกับบิดาเลี้ยงปฏิเสธว่าไม่ได้เข้าไป จากนั้นเด็กกับบิดาเลี้ยงจึงได้เดินกลับไปที่บ้านพัก หลังจากนั้นไม่นานได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาที่บ้านพัก เด็กกับบิดาเลี้ยง และได้ควบคุมตัวเด็กกับบิดาเลี้ยงไปพบเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สถานีตำรวจภูธรเมืองพัทลุง เนื่องจากเป็นผู้ต้องสงสัยว่าลักนกรงหัวจุกของผู้เสียหาย เมื่อไปถึงที่สถานีตำรวจภูธรเมืองพัทลุง เด็กได้ยอมรับต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าได้เข้าไปลักนกรงหัวจุกกับบิดาเลี้ยงจริง โดยบิดาเลี้ยงได้นำดูต้นทางแล้วนำไปขายให้กับนายศรีบุญหรือ ยู ๑,๐๐๐ บาท ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงให้เด็กและบิดาเลี้ยงพาไปบ้านของนายศรีบุญหรือยู พบนกรงหัวจุกอยู่

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

จำนวน ๒ ตัว โดยเด็กเข้าใจว่านกดังกล่าวเป็นนกที่เด็กกับบิดาเลี้ยงได้นำมาขายก่อนหน้านี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงขอตรวจยึดนกกรงหัวจุกทั้งสองตัวมาแล้วคืนให้กับผู้เสียหาย โดยขณะเกิดเหตุเด็กได้โกหกว่านายเบสเป็นคนลักและนำไปขายจนนกกรงหัวจุกบินหายไปเพราะต้องการช่วยบิดาเลี้ยงให้ไม่ต้องรับผิดชอบด้วย ส่วนบิดาเลี้ยงให้การปฏิเสธว่าไม่ได้เข้าไปลักนกกรงหัวจุกกับเด็กเพราะเห็นว่าไม่มีภาพบิดาเลี้ยงปรากฏอยู่ในกล้องวงจรปิด ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ให้เด็กไปรับทราบข้อกล่าวหา เป็นเหตุให้เด็กต้องถูกดำเนินคดีเป็นคดีนี้

เกี่ยวกับผู้เสียหาย

ผู้เสียหายให้ถ้อยคำว่า นาย..... อายุ ๒๘ ปี เดิมผู้เสียหายมีภูมิลำเนาและประกอบอาชีพอยู่ที่จังหวัดสงขลา แต่เมื่อ ๓ ปีที่ผ่านมาผู้เสียหายได้ย้ายมาพักอาศัยอยู่กับภรรยาในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ที่บ้านเช่าที่เกิดเหตุ ซึ่งเป็นบ้านเช่าของครอบครัวภรรยาผู้เสียหาย ประกอบกับบิดาของภรรยาผู้เสียหายเป็นประธานชุมชนจึงได้แบ่งที่ดินหลังบ้านเช่าเพื่อใช้เป็นที่ทำการชุมชนบ้านป่าไผ่ด้วย โดยในระหว่างที่ผู้เสียหายพักอยู่ที่จังหวัดสงขลา ผู้เสียหายได้ซื้อลูกนกกรงหัวจุกมาเลี้ยงไว้ประมาณ ๕ ตัว ในราคาตัวละ ๒,๐๐๐ บาท โดยเลี้ยงไว้ที่จังหวัดสงขลา จนกระทั่งลูกนกกรงหัวจุกโตขึ้น ผู้เสียหายได้นำนกกรงหัวจุกกลับมาเลี้ยงที่จังหวัดพัทลุง ในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ด้วย โดยผู้เสียหายจะเลี้ยงนกกรงหัวจุกสลับกันให้อยู่ในกรงนกที่ใช้แขวนและกรงนกขนาดใหญ่ซึ่งอยู่หลังบ้านเช่าผู้เสียหายและติดกับที่ทำการชุมชนบ้านป่าไผ่

ต่อมาเมื่อประมาณเดือนเมษายน ๒๕๖๕ ผู้เสียหายได้ย้ายมาทำงานที่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดพัทลุง ผู้เสียหายจึงนำนกที่เลี้ยงไว้มาเลี้ยงที่บ้านเช่าตลอดเรื่อยมา ผู้เสียหายจะให้อาหารนกในช่วงเช้าและเย็น โดยจะสลับนกเอาไว้ในกรงเล็กสำหรับแขวนและเลี้ยงไว้ในกรงนกซึ่งมีขนาดใหญ่ความสูงประมาณ ๒ เมตรโดยจะกั้นไว้เป็น ๒ ซีก ซึ่งผู้เสียหายจะสลับหมุนเวียนไว้ในกรงเล็กและกรงใหญ่โดยจะใส่ไว้ในช่องละ ๒ ตัว และอีกตัวไว้ในกรงเล็กสลับกันเรื่อยมา โดยก่อนหน้านี้ได้มีผู้สนใจนกกรงหัวจุกมาติดต่อขอซื้อนกกรงหัวจุกที่ผู้เสียหายเลี้ยงไว้โดยขอซื้อในราคาตัวละ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ผู้เสียหายไม่ขายเนื่องจากนกกรงหัวจุกของผู้เสียหายมีลักษณะดีและเสียงร้องไพเราะ จนกระทั่งถึง วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ในช่วงเย็น ผู้เสียหายได้ออกมาให้อาหารนกได้พบว่า นกที่ผู้เสียหายเลี้ยง

กรณีมีผู้เสียหาย ให้เขียนบรรยายว่า ผู้เสียหายกับเด็กหรือเยาวชน และ คู่ความในคดี มีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ประวัติส่วนตัวเบื้องต้นของผู้เสียหาย อาทิ ชื่อ ชื่อสกุล อายุ อาชีพ การศึกษา ผู้อยู่ในความดูแลและอุปการะของผู้เสียหาย กรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ควรจะต้องมีการสอบถามบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่อยู่ในการดูแล พฤติการณ์คดี และความเสียหายที่ได้รับจากการกระทำความผิด ซึ่งผลเสียหายนี้นับรวมถึงความเสียหายในเชิงกายภาพ เช่น บาดแผลบนร่างกาย ความเสียหายต่อทรัพย์สิน และความเสียหายทางด้านจิตใจ

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ไว้นั้นหายไปทรงละ ๑ ตัวรวมเป็น ๒ ตัว (นกสีขาว ๑ ตัวและสีดำ ๑ ตัว) ส่วนนกที่เหลือภายในกรงใหญ่นั้นทาง หลุดขาดหมด ผู้เสียหายสันนิษฐานว่ามีคนร้ายเข้ามาลักนกกรงหัวจุกของผู้เสียหายไปเนื่องจากผู้เสียหายเพียงแต่ลง กลอนประตูไว้โดยไม่ได้ล็อกกุญแจ แต่ผู้เสียหายไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นคนร้ายจึงไม่ได้แจ้งความดำเนินคดี ผู้เสียหายได้ จับนกกรงหัวจุกที่เหลือมาใส่กรงเล็กไว้ ๑ ตัว ส่วนอีก ๑ ตัว ผู้เสียหายจับออกมาไม่ได้ จึงไว้ในกรงนกใหญ่ และได้ ใส่ลงในกรงเล็กมาเพิ่มในกรงใหญ่อีก ๑ ตัว หลังจากนั้นผู้เสียหายก็ได้เลี้ยงนกตามปกติ โดยคิดว่าคนร้ายคงไม่ กลับกลับมาลักแล้ว จนกระทั่งต่อมาเมื่อช่วงเย็นของวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผู้เสียหายจะมาให้อาหารนก เช่นเดิม แต่ปรากฏว่านกกรงหัวจุกของผู้เสียหายได้หายไปอีก ๑ ตัว แต่ผู้เสียหายไม่ทราบว่าผู้ใดเข้ามาลักไป จึง ไม่ได้แจ้งความดำเนินคดีหลังจากนั้นประมาณ ๒-๓ วัน มารดาของภรรยาผู้เสียหายได้ติดตั้งกล้องวงจรปิดด้านหลัง บ้านเช่าเพิ่มและได้เชื่อมต่อกับกล้องวงจรปิดเข้ากับโทรศัพท์มือถือของผู้เสียหาย ภรรยาผู้เสียหาย น้องชายภรรยา และน้องสาวภรรยา หลังจากนั้น ผู้เสียหายไม่กล้าที่จะเอนกออกมาไว้ในกรงใหญ่อีก โดยผู้เสียหายจะเลี้ยงไว้ใน กรงเล็กภายในบ้านพัก ต่อมาเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ นาฬิกา ขณะที่น้องสาวและ น้องชายภรรยาอยู่ที่บ้านพัก ส่วนผู้เสียหายทำงาน น้องสาวภรรยาได้รับสัญญาณจากโทรศัพท์ว่ามีคนร้ายบุกรุกผ่าน เข้ามาทางกล้องวงจรปิด จึงได้ให้น้องชายภรรยาผู้เสียหายออกไปดูที่บริเวณด้านหลังบ้านเช่าซึ่งมีกรงนกขนาดใหญ่ ซึ่งเมื่อออกมาพบเห็นเด็กและบิดาเลี้ยงของเด็กอยู่บริเวณที่ทำการชุมชนบ้านป่าไผ่ ซึ่งอยู่ติดกับหลังบ้านเช่า นอกจากนั้นก็ไม่พบผู้ใดอีก จึงได้เดินไปตามถนนว่ามีคนร้ายหรือไม่แต่ก็ไม่พบผู้ใดอีก แต่เมื่อสอบถามเพื่อนบ้านว่า ได้เห็นผู้ใดผ่านมาที่หลังบ้านเช่าหรือไม่ ซึ่งเพื่อนบ้านแจ้งว่าน่าจะเป็นเด็ก เมื่อน้องชายภรรยาจะไปสอบถามเด็ก ปรากฏว่าเด็กและบิดาเลี้ยงได้กลับไปที่บ้านพักแล้ว จึงได้ตามไปสอบถามเด็กที่บ้านพักของเด็ก โดยเด็กได้เปลี่ยน เสื้อผ้าที่เคยสวมใส่จากเสื้อสีส้มเป็นเสื้อสีดำเบื้องต้นเด็กให้การปฏิเสธ โดยบอกว่านายบาสเพื่อนของเด็กเป็นคนลัก ไป แต่ต่อมาเด็กก็ได้รับสารภาพว่าเด็กเป็นคนลักนกกไปโดย บิดาเลี้ยงเป็นคนดูต้นทาง แล้วนำไปขายให้กับ นายศรีบุญหรือยูฯ จากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้พาเด็กและบิดาเลี้ยงไปหานายศรีบุญหรือยูฯ โดยที่ผู้เสียหายได้ ติดตามไปด้วย แล้วพบนกกรงหัวจุกจำนวน ๒ ตัว อยู่ที่บ้านของนายศรีบุญหรือ ยูฯ แต่ปรากฏว่าเป็นนกกรงหัวจุก ของผู้เสียหายเพียง ๑ ตัว ส่วนอีกตัวไม่ทราบว่าเป็นของผู้ใด หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ยึดนกกรงหัวจุก ทั้งสองตัวกลับมาที่สถานีตำรวจภูธรเมืองพัทลุง ผู้เสียหายจึงได้แจ้งความดำเนินคดีกับเด็กเป็นคดีนี้ ต่อมาในวันรุ่งขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้แจ้งให้ผู้เสียหายไปรับนกกรงหัวจุกคืน โดยผู้เสียหายได้รับคืนมา ๑ ตัว ส่วนนกที่เหลือผู้เสียหาย ยังไม่ได้คืน หลังจากที่เด็กก่อเหตุลักนกกรงหัวจุกของผู้เสียหายแล้ว เด็กยังได้ไปก่อเหตุลักรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง และลักเงินของผู้เสียหายรายอื่นอีก ผู้ปกครองไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กได้ ประกอบกับมารดา เด็กและบิดาเลี้ยงของเด็กมีพฤติกรรมเสพยาบ้าและลักขโมย ส่วนเด็กเคยก่อเหตุลักทรัพย์สินมาหลายคดีแต่เด็กเพิ่ง เคยถูกดำเนินคดีนี้เป็นคดีที่ ๒ เนื่องจากเด็กได้รับโอกาสจากผู้เสียหายรายอื่นจนเด็กไม่ได้สำนึกและไม่เกรงกลัวต่อ กฎหมาย จึงยังก่อเหตุลักทรัพย์สินเรื่อยมาจนเป็นที่เอือมระอาของเพื่อนบ้าน ผู้เสียหายจึงมีความประสงค์จะดำเนินคดี กับเด็กให้ถึงที่สุด โดยประสงค์ให้เด็กอยู่ในการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สักระยะหนึ่งเพื่อให้เด็กได้เข็ดหลาบไม่กล้าไปกระทำความผิดซ้ำอีก ทั้งผู้เสียหายประสงค์ขอรับนกกรงหัวจุกของ ผู้เสียหายที่เด็กลักคืน หากฝ่ายเด็กคืนนกที่ลักไปไม่ได้ผู้เสียหายขอเรียกราคาตามราคาที่เคยมีผู้อื่น มาขอซื้อราคาตัวละ ๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท จากฝ่ายเด็กด้วย

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ประวัติครอบครัว

เด็กเกิดที่โรงพยาบาลพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดาซึ่งอยู่กินร่วมกันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส แต่บิดามารดาเด็กเลิกรากันขณะเด็กอายุประมาณ ๑ เดือน โดยทั้งสองต่างมีคู่ครองใหม่ โดยบิดามีบุตรด้วยกันกับคู่ครองใหม่ ๑ คน ไม่ได้ส่งเสียอุปการะเด็กแต่อย่างใด ต่อมามารดามีคู่ครองคนที่ ๒ และมีบุตรด้วยกัน ๒ คน ต่อมาคู่ครองคนที่ ๒ ต้องโทษจำคุกอยู่เรือนจำกลางพัทลุงในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมรดกจึงมีคู่ครองคนที่ ๓ แต่ไม่มีบุตรด้วยกัน โดยมารดาไม่ได้ช่วยส่งเสียอุปการะเลี้ยงดูเด็กเช่นเดียวกับบิดา เด็กอยู่ในความปกครองดูแลของยายโดยมีน้องสาวยายคอยช่วยเหลือดูแลตลอดเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน ยายอายุ ๗๓ ปี จบปริญญาตรีเป็นข้าราชการครูบำนาญ อัตราเงินเดือน ๑๓,๐๐๐ บาท แต่เมื่อหักกับหนี้สหกรณ์แล้วได้รับเพียงเดือนละ ๓,๒๐๐ บาท และเดิยายมีรายได้เสริมจากการสอนพิเศษภาษาอังกฤษวันละ ๓๐๐ บาท แต่ไม่ได้สอนมาประมาณ ๒ ปีแล้ว เนื่องจากปัญหาสุขภาพ น้องสาวยายชื่อนางสาว..... อายุ ๖๔ ปี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บกพร่องทางการเรียนรู้เช่นเดียวกับเด็ก ไม่ได้ประกอบอาชีพจะคอยช่วยเหลือทำงานบ้านและเลี้ยงดูหลานๆ ซึ่งเกิดจากมารดาเด็ก แต่ได้รับเงินผู้สูงอายุเดือนละ ๖๐๐ บาท มารดาเด็กอายุ ๓๗ ปี เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ไม่ได้ประกอบอาชีพ เด็กมีน้องต่างมารดา ๒ คนชื่อเด็กหญิง..... อายุ ๑๐ ปี กำลังจะเข้าเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวัดบ้านแร่ และเด็กหญิง..... อายุ ๔ ปี โดยทั้งสองอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของยาย รายได้ในครอบครัวไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย แต่จะมีบุตรชายของยายส่งเงินมาให้ใช้จ่ายเป็นประจำทุกเดือน เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท ปัจจุบันมารดาเด็กและบิดาเลี้ยงมาอยู่กับเด็กบ่อยขึ้น

เขียนบอกเล่ารายละเอียดของบุคคลในครอบครัวของเด็กหรือเยาวชน เพื่ออธิบายถึงครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนเป็นอย่างไร เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ไม่ต้องเขียนเชิงวิเคราะห์ใด ๆ เยาวชนกำลังศึกษาอยู่หรือไม่ หรือทำการประกอบอาชีพหรือไม่อย่างไร หากว่างงานก็ให้ระบุ ความเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวพักอยู่ด้วยกันหรือแยกไปอยู่ต่างที่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา จดทะเบียนสมรสกันหรือไม่ ยังอยู่ด้วยกันหรือไม่ แยกทาง หรือหย่าร้างกันขณะเด็กหรือเยาวชนอายุเท่าไร เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความดูแลของใคร บิดาและมารดา อายุเท่าใด จบการศึกษาระดับใด ประกอบอาชีพอะไร มีใครเสียชีวิตหรือไม่ ด้วยสาเหตุอะไร เด็กหรือเยาวชนเคยไปอยู่กับใคร ที่ไหน เมื่ออายุเท่าไร หากอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดาให้ระบุรายละเอียดด้วย

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น

๑.ด้านครอบครัว

ข้อมูลเบื้องต้น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของเด็กไม่ราบรื่น สมาชิกในครอบครัวของเด็กประกอบด้วยเด็กเล็กและคนชรา โดยบิดามารดาเลิกร้างกันตั้งแต่เด็กยังไร้เดียงสา เด็กอยู่ในความดูแลของยายและน้องสาวยายตลอดมา บิดามารดาต่างมีคู่ครองใหม่และไม่ได้สนใจอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ปล่อยให้เด็กอยู่ในความดูแลของยายและน้องสาวยาย ซึ่งให้การเลี้ยงดูตามอัตภาพไม่ได้ติดตามดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากยายและน้องสาวยายอยู่ในวัยชราภาพ และมีโรคประจำตัวหลายอย่าง ทั้งมารดาและบิดาเลี้ยงเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีไม่ประกอบอาชีพเป็นกิจลักษณะและเสพยาบ้า

การทำหน้าที่ของครอบครัว

วิธีการควบคุมพฤติกรรมของเด็กพบว่า บิดามารดาเลิกร้างกัน เด็กอยู่ในความปกครองดูแลของยายและ น้องสาวยายมาตั้งแต่คลอด ซึ่งทั้งสองให้การเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน โดยยายให้การเลี้ยงดูแบบตามใจ ส่วนน้องสาวยาย ค่อนข้างเป็นคนที่อารมณ์รุนแรง จึงมักใช้คำพูดที่รุนแรงกับเด็กเมื่อเด็กดื้อรั้น แต่ทั้งสองไม่เคยลงโทษด้วยการเขียนตีประกอบกับเด็กเป็นโรคสมาธิสั้นและบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่เด็กไม่ยอมรับประจานยาอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ในทางที่ไม่เหมาะสม ก้าวร้าว หงุดหงิดอารมณ์เสียกับบุคคลในครอบครัว เมื่อเด็กไม่เชื่อฟังยายจึงใช้อารมณ์กับเด็กและดุด่าเด็กเพื่อให้เด็กเลิกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่เด็กกลับยิ่งทวีความก้าวร้าวหรือต่อต้านมากขึ้น โดยทั้งยายและน้องสาวยายไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กได้ ส่วนมารดาปล่อยปละละเลยไม่ได้สนใจดูแลเด็ก โดยจะไปๆ มาๆ ที่บ้านพักเพื่อจะมาขอเงินจากยาย แต่เมื่อมารดาพบว่าเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมมารดาจะมีลงโทษว่ากล่าวตักเตือนหรือเขียนตีเมื่อเด็กกระทำผิด

ปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น เป็น การนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามปากคำ เด็กหรือเยาวชน ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อ ประเมินความเสี่ยงและความจำเป็นแต่ละด้านมาบรรยายในเชิงพรรณนา เพื่อแสดง ให้เห็นถึงปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การกระทำผิดและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู การช่วยเหลือ และสงเคราะห์ รวมถึงแนวทางในการส่งต่อเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย

เป็นการเขียนสรุปสภาพปัญหาที่แท้จริง ในด้านครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนรายนี้ ซึ่งจะนำไปสู่ การลงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อต่อไป เช่น สถานภาพของ ครอบครัวเด็กหรือเยาวชนเป็นเช่นไร บรรยายสภาพในครอบครัวเป็นอย่างไร ลักษณะการเลี้ยงดู มีการเลี้ยงดูแบบไหน และมีปัญหาเรื่องอะไรที่เด่นชัดหรือเป็น ปัญหาหลัก

เป็นการเขียนอธิบายข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ในฐานะสมาชิก ครอบครัวคนหนึ่ง ว่ามีบทบาทหน้าที่อย่างไรในบ้าน ภายในบ้านสมาชิกครอบครัวมี กฎระเบียบอะไรให้ปฏิบัติ หากเด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบแล้วจะได้รับ ผลอย่างไร มีการลงโทษหรือไม่อย่างไร

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา/ผู้ปกครองพบว่า บิดามารดาเลิกร้างกันตั้งแต่เด็กยังไร้เดียงสา ส่วนมารดากับบิดาเลี้ยงจะมีปากเสียงทะเลาะกันบ่อยครั้ง

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบิดามารดา/ผู้ปกครองพบว่า บิดามารดาเด็กไม่ได้สนใจดูแลเด็กปล่อยปละละเลยไม่รับผิดชอบดูแล ปล่อยให้ เป็นภาระหน้าที่ของยายในการเลี้ยงดู เด็กจึงมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับยายมากที่สุด เนื่องจากเลี้ยงดูเด็กมาตั้งแต่เด็กคลอด ซึ่งรักและตามใจเด็กเรื่อยมา โดยเด็กจะเรียกยายว่า "แม่นัน" เรียกน้องสาวยายว่า "แม่นา" โดยเด็กจะพูดคุยกับยายเป็นประจำทุกวัน หากมีปัญหา ก็จะปรึกษายายแต่กับน้องสาวยายเด็กไม่ค่อยจะคุยด้วย เนื่องจากเด็กรู้สึกว่ น้องสาวยายชอบดูต่ำเด็ก แต่เมื่อเด็กโตขึ้นเด็กจะสนิทกับน้องสาวต่าง บิดามากกว่ายาย เนื่องจากยายเริ่มเข้มงวดและดูต่ำเด็กเมื่อประพฤติไม่เหมาะสม เด็กมักจะรับประทานอาหารพร้อมกันกับครอบครัว ยายพยายามสนับสนุนเรื่องการเรียนของเด็ก แต่เนื่องจากเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้จะไม่อยากเรียน หลังจากจบชั้นประถมศึกษาแล้วเด็กจึงไม่ได้เรียนต่อที่ใดอีก หลังออกจากโรงเรียนเด็กค่อนข้างติดเพื่อนโดยเด็ก และเพื่อนจะสนใจเรื่องไ่ก่ชน เด็กจึงมักจะไปนอนค้างคืนบ้านเพื่อน บ่อยครั้งโดยเอาไ่ก่ชนไปเลี้ยงที่บ้านเพื่อนและหากเด็กไม่ได้ออกไปเที่ยวกับเพื่อนเด็กก็จะอยู่บ้านเล่นเกมด้วยโทรศัพท์มือถือของยาย หรือออกไปเล่นเกมที่ร้านอินเทอร์เน็ตจึงทำให้เด็กไม่ได้มีกิจกรรมทำด้วยกันกับครอบครัว

แบบอย่างที่ไม่ดีของบุคคลในครอบครัว พบว่า น้องสาวยายมี ภาวะอารมณ์รุนแรง อารมณ์ร้อน มักหงุดหงิดอารมณ์เสี้ง่าย ดูต่ำด้วย ถ้อยคำที่รุนแรง มารดาและบิดาเลี้ยง มีพฤติกรรมเสพยาบ้า บุคคลในครอบครัว และบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยพบประวัติการกระทำผิด คือ มารดาและบิดาเลี้ยงมีพฤติกรรมเสพยาบ้า และมารดาเด็กเคยถูกจับกุมในฐานความผิดเกี่ยวกับการเสพยาบ้าและถูกส่งไปบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดมาแล้ว ๑ ครั้ง

ให้เขียนความสัมพันธ์ระหว่างคนในบ้าน หรือคนในครอบครัวที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย โดยอธิบายว่าสมาชิก แต่ละคนในครอบครัวมีความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นอย่างไร

ให้เขียนความสัมพันธ์ระหว่างเด็กหรือเยาวชนกับบิดา มารดา หรือบุคคลในครอบครัว โดยอธิบายว่าสัมพันธ์กันอย่างไร ใกล้ชิดสนิทกับใครเพราะเหตุใด หากมีเรื่องไม่สบายใจจะสามารถพูดคุยหรือปรึกษากับใครได้บ้าง เป็นต้น

ให้ดูตัวอย่างลักษณะนิสัย ประวัติการกระทำผิด ประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การประกอบอาชีพของบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย เพราะบางครั้งเด็กหรือเยาวชนอาจเลียนแบบนิสัยหรือเรียนรู้จากตัวแบบในบ้านได้ ทั้งนี้ อาจถามเด็กหรือเยาวชนว่าชื่นชอบหรือชื่นชมบุคคลใดในครอบครัวเป็นพิเศษ จนอยากเอาเป็นแบบอย่าง หรือมีความสนิทสนมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ความเจ็บป่วยทางสุขภาพกายและจิตของบุคคลในครอบครัว ยายป่วยเป็นโรคเบาหวาน ไขมันในเส้นเลือด ความดันโลหิตสูงและโรคมะเร็งเต้านม ต้องรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง พบแพทย์ตามนัดที่โรงพยาบาล สงขลาครินทร์ น้องสาวยายเป็นโรคสมาธิสั้นและบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่ไม่พบประวัติการฆ่าตัวตายหรือพยายามฆ่าตัวตาย หรือคลุ้มคลั่งหรือทำร้ายตนเองหรือผู้อื่นของบิดามารดา

ให้เขียนรวมถึงความพิการ เจ็บป่วยทางจิต ประสาท หรือความด้อยทางสติปัญญาด้วย เพราะในบางครอบครัว หากมีคนเจ็บป่วย อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของคนในครอบครัว หากในครอบครัวมีคนเสียชีวิต ควรถามด้วยว่าจากเหตุใด เพราะบางครั้งการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของบุคคลในครอบครัวที่เด็กหรือเยาวชนสนิทด้วย หรือหากได้เห็นการเสียชีวิตต่อหน้า จะทำให้เกิดความสะเทือนใจ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของเด็กหรือเยาวชน หรือมีผลให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิม เพราะยอมรับไม่ได้ หรือการเสียชีวิตด้วยเหตุฆ่าตัวตายอาจเนื่องจากมีภาวะเศร้าซึ่งจะมีผลต่อเด็กหรือเยาวชนเช่นกัน

๒. ชุมชนและสภาพแวดล้อม (บ้าน / ชุมชน / โรงเรียน / ที่ทำงาน)

เดิมเด็กพักอาศัยอยู่บ้านเช่ากับยายที่ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เสียค่าเช่าเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท แต่เมื่อประมาณ ๑ ปีที่ผ่านมาครอบครัวเด็กย้ายมาพักอยู่ที่บ้านของตาเด็ก(อดีตสามียาย) ลักษณะมารดากับบิดาเลี้ยงจะนอนชั้นบน (คนละห้อง) ส่วนยายและน้องสาวนอนห้องนอนชั้นล่าง น้องสาวต่างบิดาทั้งสองคนนอนหน้าโทรทัศน์ มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ ตั้งอยู่ในชุมชนบ้านป่าไสย สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกบ้านพักเต็มไปด้วยอุปกรณ์ของใช้ซึ่งมีสภาพเก่า เสื้อผ้า และอุปกรณ์บางอย่างมีสภาพใช้การไม่ได้ กระจัดกระจาย ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย รกรุงรัง จึงทำให้บ้านพักดูคับแคบ และภายในชุมชนที่เด็กพักอาศัยมีวัยรุ่นมั่วสุมเสพยาบ้า และจากการสืบเสาะสอบถามได้ความว่า ครอบครัวเด็กเพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ในชุมชนบ้านป่าไสยได้ประมาณไม่เกิน ๑ ปี ครอบครัวเด็กมีปัญหาครอบครัว บิดามารดालีกร้างกัน บิดามารดาปล่อยปละละเลยไม่ได้สนใจเลี้ยงดูเด็ก ให้เด็กพักอาศัยอยู่กับยายและน้องสาวยาย ซึ่งยายเป็นข้าราชการครูเกษียณ แต่ต้องรับภาระเลี้ยงดูหลานถึงสามคน (เด็กและน้องต่างบิดาเด็กอีก ๒ คน) ทั้งยายชราภาพและมีโรคประจำตัวหลายอย่าง ส่วนน้องสาวยายมีความบกพร่องทำอะไรไม่ค่อยได้ส่วนเด็กไม่เรียนหนังสือ เป็นโรคสมาธิสั้น อารมณ์ร้อนและหงุดหงิดง่าย ทำลายข้าวของ แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อบุคคลในครอบครัว เด็ก บิดาเลี้ยงและมารดาเด็กมีพฤติกรรมลักขโมย บิดาเลี้ยงและมารดาเด็กมีพฤติกรรมเสพยาบ้าด้วยโดยหลังจากที่เด็กไปลักนกของผู้เสียหายแล้ว เด็กยังได้ไปก่อเหตุลักเงินของญาติเด็กและลักรถจักรยานยนต์พ่วงข้างแต่ผู้เสียหายรายอื่นไม่แจ้งความดำเนินคดีเพราะเห็นแก่ยายเด็ก

ให้นำข้อมูลจากการสืบเสาะมาเขียนโดยบรรยายรายละเอียดของสถานที่ที่ไปสืบเสาะว่าบ้านที่เด็กหรือเยาวชนไปอาศัยอยู่ด้วยนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใด มีผู้ใดพักอาศัยอยู่ร่วมด้วยหรือไม่ ลักษณะบ้านเป็นอย่างไร สร้างด้วยวัสดุใด

รวมถึงควรบรรยายถึงสภาพภายในบ้านด้วย มีอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกครบถ้วนหรือมีสาธารณูปโภคและการคมนาคมสะดวกหรือไม่ สภาพแวดล้อมโดยรอบที่พักอาศัยเป็นอย่างไร มีวัยรุ่นมั่วสุมหรือไม่ และมีการลักขโมยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดหรือไม่

นอกจากนั้น ควรบรรยายด้วยว่าสภาพแวดล้อมชุมชนอยู่ใกล้วัด โรงเรียน พืชพันธุ์ สถานศึกษา แหล่งความรู้ ลานกีฬาหรือลานกิจกรรม ชุมชนมีแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาอาชญากรรมหรือปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

๓. ภูมิหลังทางการศึกษา อาชีพ และสังคม

เด็กเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่โรงเรียนมัธยมพัทธลุงวิทยาคม อำเภอเมืองพัทธลุง จังหวัดพัทธลุงจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ แล้วย้ายมาเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่โรงเรียนวัดควนแร่ อำเภอเมืองพัทธลุง จังหวัดพัทธลุง จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่างเรียนเด็กไม่เคยเรียนซ้ำชั้นแต่ผลการเรียนอ่อน เนื่องจากเด็กสมาธิสั้นและบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กอ่านได้บ้างแต่เขียนหนังสือไม่ได้ เคยทำผิดระเบียบของโรงเรียนเรื่องหนีเรียนขณะเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ ภายหลังจบชั้นประถมศึกษาเด็กไม่ได้ศึกษาที่ใดอีกและไม่ได้ประกอบอาชีพใดเป็นกิจจะลักษณะ เด็กมีนิสัยดื้อรั้น โต้เถียงผู้ปกครองเมื่อถูกว่ากล่าวตักเตือน ก้าวร้าว โกรธง่าย หงุดหงิด อารมณ์ร้อนและชอบทำลายข้าวของภายในบ้านหากขอเงินย่ายแล้วไม่ได้ เด็กใช้เวลาว่างส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนเพื่อเลี้ยงไก่ชนโดยเด็กจะเอาไก่ชนไปพนันชนไก่กับเพื่อนโดยจะร่วมลงเงินกัน แล้วนำไก่ไปพนันครั้งละ ๕๐๐ บาทแล้วเอาเงินพนันมาแบ่งกัน บางครั้งดูโทรทัศน์ นอน เล่นตีกอล์ฟ ดูยูทูบ เล่นน้ำตามลำคลอง ขับขี่รถเที่ยวเตร่ในละแวกบ้านเช่า เด็กมักจะขโมยเงินของยายและน้องสาวโดยเอาไปซื้ออาหารไก่และนำไปพนันไก่ชน และเมื่อเด็กอายุย่างเข้า ๑๓ ปี เด็กก็เริ่มลักไก่ชนผู้อื่นและมีการไล่ไล่แย่งจนไม่ถูกดำเนินคดี แต่เด็กยังไม่หยุดพฤติกรรมลักไก่ชน จนกระทั่งเด็กไปก่อเหตุลักไก่ชนเพื่อนบ้านในละแวกบ้านเช่าเดิม จนถูกจับกุมดำเนินคดีและมาอยู่ในความควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพัทธลุง เป็นเวลา ๒ เดือน เพื่อบำบัดรักษาพฤติกรรมเกรของเด็กรซึ่งต้องรับประทานยาอย่างต่อเนื่องและได้รับการปล่อยตัวเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยเด็กได้กลับมาอยู่บ้านพักกับยายที่ชุมชนบ้านป่าไผ่ อำเภอเมืองพัทธลุง จังหวัดพัทธลุง ซึ่งระยะแรกเด็กยังคงรับประทานยาอย่างต่อเนื่องเด็กจึงมีพฤติกรรมดีขึ้นไม่มีพฤติกรรมเกร ก้าวร้าวแต่อย่างใด โดยเด็กจะอยู่บ้านเล่นเกม ดูยูทูบ ดูโทรทัศน์ ไปหาปลากัดมาเลี้ยงที่บ้านพักบ้าง ยายจะให้เด็กใช้ จ่ายวันละ ๖๐ บาท แต่หลังจากนั้นประมาณ ๒-๓ เดือน เด็กไม่ได้รับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเล่นเกมจนเที่ยงคืนและนอนตื่นสายจึงขี้เกียจรับประทานยา ประกอบกับเด็กหันกลับมาเสพยาบ้าโดยเด็กอ้างว่าเห็นบิดาเลี้ยงเสพยาบ้าแล้วเด็กจึงอยากเสพยาบ้าอีก หลังจากนั้นเด็กก็ได้ยาบ้าจากบิดาเลี้ยงมาเสพร้อยมา หากไม่ได้ยาบ้าจาก บิดาเลี้ยงมาเสพ เด็กจะได้ยาบ้าจากเพื่อนสนิทชื่อนายดำมาเสพ จึงทำให้เด็กมีอาการไม่คงที่ ก้าวร้าว อารมณ์ร้อนและหงุดหงิดง่าย และกลับมาทำลายข้าวของภายในบ้านพักเมื่อถูกขัดใจหรือถูกว่ากล่าวตักเตือนและขอเงินแล้วไม่ได้ เด็กหันมาลักเงินของยายครั้งละ ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาทโดยนำเงินไปเล่น

ภูมิหลังทางการศึกษา บรรยายถึงอาชีพและสังคมของเด็กหรือเยาวชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สำหรับการศึกษาของเด็กหรือเยาวชน ให้เขียนโดยไล่ลำดับตามช่วงอายุ พร้อมทั้งระบุระดับการศึกษา สถานศึกษา ผลการเรียนรู้ นิสัย ความประพฤติ และการแสดงออกที่เสียหาย และมาตรการที่โรงเรียนใช้กับเด็ก หรือเยาวชน สาเหตุที่ออกจากโรงเรียนก่อนวัยอันสมควร หรือก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ ให้ระบุอายุช่วงนั้นด้วย การมีปัญหะเลาะวิวาท การแก่งแย่งเพื่อนหรือข่มขู่ ริดไถ หรือมีคู่วิการหว่างเรียน การตั้งกลุ่มแก๊งในโรงเรียน ตีมสุมรา สุมบุญหรือ เสพยาเสพติด เล่นการพนัน แข่งรถ ตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้งหรือโดนขับออกจากกลุ่มเพื่อน เป็นต้น

หากประกอบอาชีพ ให้ระบุช่วงอายุที่เริ่มทำงาน ลักษณะอาชีพว่าเป็นอาชีพที่สุจริตหรือมิจอาชีพ สถานที่ทำงาน ประเภทของงาน รายได้ ลักษณะของงาน การนำรายได้ไปใช้จ่ายเรื่องใดบ้าง เหมาะสมหรือไม่ มีการรับผิดชอบในครอบครัวอย่างไรบ้าง มีการออมเงินหรือไม่ หรือความรับผิดชอบในการทำงานเป็นอย่างไ

สังคม ให้ลงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง ลักษณะนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมทางเพศของเด็กหรือเยาวชน โดยการเขียนถึงการใช้เวลาว่างของเด็กหรือเยาวชนนั้น ให้เขียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง ห่างจากการเรียนหรือการทำงาน ความถี่ของกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มบุคคล ที่เด็กหรือเยาวชนใช้เวลาด้วยพร้อมทั้งระบุด้วยว่ากิจกรรมในเวลาว่างของเด็กหรือเยาวชนนั้น มีประโยชน์ หรือมีความเหมาะสมหรือไม่ ส่วนในด้านลักษณะนิสัยของเด็กหรือเยาวชนนั้น ให้ระบุว่าเด็กหรือเยาวชน มีลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างไร

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

เกมกับเพื่อนที่ร้านบริการอินเทอร์เน็ตในละแวกวัดอินทราวาส (วัดท่ามิหรำ)แบบเหมาจ่ายทั้งวัน วันละ ๓๐๐ บาท โดยจะเริ่มเล่น ๑๐.๐๐ - ๑๗.๓๐ นาฬิกา โดยเด็กจะกลับบ้านไม่เกิน ๑๘.๐๐ นาฬิกา และเมื่อยายไม่มีเงิน เด็กจึงหันไปลักทรัพย์สินของผู้อื่นแทน โดยไปลักนกกรงหัวจุกของผู้เสียหาย และลักเงินของญาติ เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายจนเด็กถูกจับกุมดำเนินคดีเป็นคดีนี้ เด็กยังไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ เด็กวางแผนอนาคตว่า เด็กจะเลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด เลิกลักขโมยและจะรับประทานยาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยเด็กอยากเป็นทหาร

๔.เพื่อนและบุคคลใกล้ชิด

เด็กคบหาเพื่อนซึ่งมีอายุใกล้เคียงกันและมากกว่า ซึ่งเป็นเพื่อนในละแวกบ้านเช่าเดิมและเคยเรียนโรงเรียนเดียวกัน มีเพื่อนสนิท ๒-๓ คน โดยเพื่อนส่วนใหญ่ไม่เรียนหนังสือ เล่นพนันชนไก่และมีพฤติกรรมลักขโมย เพื่อนรุ่นพี่ของเด็กบางคนมีพฤติกรรมเสพยาบ้า ภาวะผู้นำในกลุ่มเพื่อนของเด็กอยู่ในระดับต่ำ

๕.ประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เด็กไม่เคยดื่มเบียร์และสุรา แต่เริ่มสูบบุหรี่ขณะอายุประมาณ ๑๑ ปี เนื่องจากอยากลอง ปัจจุบันสูบบุหรี่ ๒-๓ มวน เด็กเริ่มเสพยาบ้าครั้งแรกอายุประมาณ ๑๒ ปี โดยลองเสพกับเพื่อนสนิทชื่อนายดำ ไม่ทราบชื่อจริงและชื่อสกุลโดยเสพนานๆ ครั้ง และภายหลังจากที่เด็กได้รับการปล่อยตัว พันโทชคดีแรก เด็กอ้างว่าเด็กไม่ได้เสพยาบ้าอีกเลยประมาณ ๒-๓ เดือน แต่เมื่อเด็กเห็นบิดาเลี้ยงเสพยาบ้าภายในบ้านพัก(ชั้นสอง) เด็กจึงอยากเสพด้วย บิดาเลี้ยงจึงได้แบ่งยาบ้าให้เด็กเสพเรื่อยมาครั้งละ ๑-๒ เม็ดต่อสัปดาห์ และหากไม่ได้ยาบ้าจากบิดาเลี้ยงมาเสพ เด็กจะได้ยาบ้าจากนายดำเพื่อนสนิทมาเสพครั้งละ ๑-๒ เม็ด แต่นายดำจะให้มานานๆ ครั้ง

จากการจำแนกเพื่อรับการบำบัดยาเสพติด เด็กจัดอยู่ในกลุ่มเสพ

เขียนบรรยายตั้งแต่ช่วงอายุที่เริ่มต้นใช้หรือเกี่ยวข้องกับยา สารเสพติด เครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์ ระยะเวลาการใช้ สาเหตุที่ใช้ เงินที่นำมาซื้อหรือวิธีการได้มา ผู้แนะนำให้ใช้ ใช้กับใคร ใช้แล้วรู้สึกอย่างไร ปริมาณและความถี่ที่ใช้ สถานที่ใช้ เหตุที่ใช้อย่างต่อเนื่อง และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองผู้อื่น และสังคม รวมทั้งประวัติการเข้ารับการรักษา ผลการรักษาพร้อมหลักฐานเอกสาร ผลการตรวจปัสสาวะ ประเภทยาเสพติดที่ตรวจพบและการส่งต่อไปรักษา

พฤติกรรมทางเพศ ถือเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนและเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของเด็กหรือเยาวชน จึงต้องใช้ทักษะและประสบการณ์ในการถามค่อนข้างสูงและควรมี ความระมัดระวังในการเขียนเพื่อไม่ให้เป็นการเปิดเผยข้อมูลหรือประจานเด็กหรือเยาวชนอย่างไรก็ตาม ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของเด็กหรือเยาวชน มิได้มีไว้เพื่อตัดสินรสนิยมทางเพศ หรือความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศหรือเพศเดียวกันของเด็กหรือเยาวชน แต่การเขียนถึงพฤติกรรมทางเพศที่มีความเสี่ยงของเด็กหรือเยาวชน จะเป็นข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามารับช่วงต่อในการสงเคราะห์ แก้ไขบำบัด พื้นฟู ได้ทราบสภาพปัญหา เพื่อใช้ในการวางแผนได้อย่างถูกต้องทั้งนี้ ในบางกรณีการที่เด็กหรือเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอาจเป็นการแสดงออกของกลุ่มเด็กหรือเยาวชน ที่เคยตกเป็นเหยื่อการคุกคามทางเพศในอดีตด้วยก็ได้

เขียนบรรยายถึงเพื่อนและบุคคลใกล้ชิดของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งรวมถึงคนรัก ญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ด้วย เป็นกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อความคิด ทศนคติ และการกระทำของเด็กหรือเยาวชนเป็นอย่างมาก พฤติกรรมที่เสียหายและประวัติการกระทำผิด ตลอดจนอายุ สถานภาพทางการศึกษา หรืออาชีพ พฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนและภาวะผู้นำหรือผู้ตามของเด็กหรือเยาวชนขณะอยู่ในกลุ่มเพื่อน รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสัมพันธภาพของเด็กหรือเยาวชนและกลุ่มบุคคล

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

๖. ประวัติการกระทำผิด

เด็กถูกดำเนินคดีนี้เป็นคดีที่ ๒

ครั้งที่ ๑ เด็กถูกดำเนินคดีข้อหา ลักทรัพย์หรือรับของโจร เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๒.๐๓ นาฬิกา ที่บ้านเลขที่ หมู่ที่ ๘ ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ขณะกระทำผิดอายุ ๑๓ ปี เดือน ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพัทลุง มีคำสั่งให้ใช้มาตรการพิเศษแทนการพิพากษาตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ โดยให้ส่งตัวมาควบคุมที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพัทลุง เป็นระยะเวลา ๒ เดือน ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ยขอ.../๒๕๖๔ และหมายเลขแดงที่ ยขอ.../๒๕๖๕ ศาลมีคำสั่งยุติคดี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

เขียนบรรยายถึงการกระทำผิดทั้งที่ไม่ถูกดำเนินคดี และถูกดำเนินคดี ผลคดีและให้รวมถึงประวัติการถูกดำเนินคดี ประวัติการฝึกอบรม จำคุก คุมประพฤติ การเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อายุขณะกระทำผิดครั้งแรก คู่คดีที่ร่วมกระทำผิด

๗. สภาพะทางกาย และจิต

จากแบบข้อมูลการรับตัวและรายงานแพทย์ การตรวจพิเคราะห์ทางกาย เด็กมีน้ำหนัก ๕๐.๖ กิโลกรัม ส่วนสูง ๑๗๐ เซนติเมตร ไม่พบรอยสัก ไม่พบโรคประจำตัว และจากผลการประเมินจิตวิทยาของนักจิตวิทยาสถาน พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพัทลุง พบว่าเด็กมีระดับสติปัญญาอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ช่วง I.Q อยู่ระหว่าง (๘๐-๘๙) โดยพบข้อบ่งชี้จากการสัมภาษณ์และแบบทดสอบ Maysi ๒ เด็กเป็นคนเจ้าอารมณ์และหงุดหงิดง่าย มีความวิตกกังวล ซึมเศร้า มีความคิดแปรปรวน จากการสังเกตและสัมภาษณ์เด็กพบว่าเด็กมีพฤติกรรม(สมาธิสั้น) มีความอดทนต่ำ และขณะเด็กอายุประมาณ ๘ ปี เด็กเคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์จากโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ว่าเป็นโรคพฤติกรรม(สมาธิสั้น) บกพร่องทางการเรียนรู้ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ และเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ เด็กได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นคนพิการ ประเภทความพิการ ๖ (พิการทางการเรียนรู้) และได้รับเงินสวัสดิการจากรัฐเดือนละ ๘๐๐ บาท (ปรากฏหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ ID Card for PWD วันออกบัตร ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ วันบัตรหมดอายุ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗) แต่เด็กไม่ได้รับประทานยาและเข้ารับการรักษาจากโรงพยาบาลสงขลานครินทร์อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งถูกจับกุมในคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ และในระหว่างถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพัทลุง ศาลมีคำสั่งให้นำตัวเด็กเข้ารับการรักษาอาการของโรคสมาธิสั้น สถานพินิจฯ จึงนำตัวเด็กไปพบจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น โรงพยาบาลพัทลุง เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยแพทย์วินิจฉัยว่า เด็กเป็นโรคสมาธิสั้น โรคเกเรรุนแรงและภาวะสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (I.Q.-๖๙) และแพทย์ให้คำแนะนำว่า การบำบัดรักษาเด็กควร

บรรยายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง รูปร่างสัณฐาน ท่าทางต่าง ๆ เช่น รอยสัก แผลเป็นขนาดใหญ่ การเจาะหรือระเบิดหู การฝังมุกตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การตั้งครีรภ์ ประวัติการตั้งครีรภ์ ความผิดปกติของรอบเดือน ตลอดจนสุขภาพทางกายและจิต โรคประจำตัว ความพิการ ประวัติการรักษา การทำร้ายตัวเองหรือการพยายามฆ่าตัวตายของเด็กหรือเยาวชน รวมทั้งขณะที่อยู่ในการดูแล ของสถานควบคุมได้มีการดำเนินการอะไรไปบ้าง

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยเมื่อเด็กได้รับประทานยาอย่างต่อเนื่องและได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระหว่างควบคุมตัว เด็กเริ่มมีพฤติกรรมและการสื่อสารที่ดีขึ้น จนกระทั่งเด็กได้รับการปล่อยตัวเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ เด็กได้กลับไปอยู่ในการดูแลของยายตลอดมา จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๖ เด็กถูกจับกุมคดีนี้ และในระหว่างเด็กถูกควบคุมตัว นักจิตวิทยาสถานพินิจฯ พัทลุง ได้นำตัวเด็กเข้ารับการตรวจร่างกายที่โรงพยาบาล พัทลุงเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๖ เพื่อนำข้อมูลประวัติการรักษาเด็กส่งต่อให้กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นข้อมูลในการควบคุมดูแลเด็กต่อไป จากการตรวจของแพทย์ระบุว่า ที่ผ่าน มาเด็กมาตามนัด แต่รับประทานยาไม่สม่ำเสมอ แต่เด็กไม่มีพฤติกรรมซุกซน นิ่งมากขึ้น แต่ยังมีอารมณ์หงุดหงิด ก้าวร้าวกับคนในครอบครัวเป็นบางครั้ง (ปรากฏตามใบรับรองแพทย์โรงพยาบาลพัทลุง) และเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๖ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพัทลุง ได้ส่งเด็กไปควบคุมยังสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา

๘. ปัญหาพฤติกรรม

ขณะเด็กเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เด็กเริ่มมีพฤติกรรมลัก ทรัพย์ โดยจะลักเงินของยายและน้องสาวยายไปใช้จ่ายและต่อมาเริ่มลัก เงินและทรัพย์สินของเพื่อนบ้าน และเด็กเริ่มมีพฤติกรรมโกหกเป็นนิสัย เพื่อปกปิดสิ่งที่ไม่ดีของตนเอง และชอบนำไก่ไปชน โดยบางครั้งได้ร่วม กันลงเงินกับเพื่อนเพื่อนำไก่ไปชนเพื่อพนันเอาทรัพย์สินกัน ส่วน พฤติกรรมด้านอื่นไม่มีปัญหาใด

แนวทางการดูแลเด็กของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ยายเด็กให้ถ้อยคำว่ ภายหลังจากที่เด็กได้รับการปล่อยตัวในคดีแรก ระยะแรกเด็กมีความ ประพฤติดีขึ้น ไม่มีพฤติกรรมเกเร ก้าวร้าวแต่อย่างใด โดยเด็กมักจะอยู่แต่ บ้านพัก แต่หลังจากนั้นประมาณ ๒ เดือน เด็กก็เริ่มมีพฤติกรรมเกเร เนื่องจากเด็กค่อนข้างติดเกม โดยเด็กจะเอามือถือยายมาเล่นเกมภายใน ห้องพักเป็นเวลานานจนดึกดื่น ทำให้เด็กนอนตื่นสาย เลยไม่ได้ รับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กต้องรับประทานยาทุกวัน วัน ละ ๓ เวลา เช้า เที่ยง และก่อนนอน เมื่อเด็กนอนดึกเด็กจึงไม่ได้ตื่นมา รับประทานยาเด็กจึงเริ่มมีอาการไม่คงที่ เริ่มก้าวร้าว เมื่อยายและ น้องสาวยายว่ากล่าวตักเตือน ไม่ให้เล่นโทรศัพท์ เด็กก็จะแสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวใส่ยายและน้องสาวยาย บางครั้งเมื่อเด็กขอเงินจากยายแล้วยาย ไม่มีให้ เด็กก็จะทำลายข้าวของภายในบ้านพัก และต่อมาเด็กก็เริ่มเที่ยว เทร่บ้าง แต่โดยส่วนใหญ่เด็กจะอยู่บ้านพักเล่นเกม และจะออกไปกับบิดา เลี้ยงและมารดาเป็นบางครั้ง ซึ่งยายไม่ทราบว่าทั้งสองพาเด็กไปที่ใด ซึ่ง ยายมีความกังวลว่า เด็กจะกลับมาเสพยาบ้า อีกเนื่องจากบิดาเลี้ยงและ มารดามีพฤติกรรมเสพยาบ้า เพราะช่วงหลังเด็กจะอยู่กับบิดาเลี้ยงบ่อย ขึ้น และต่อมาเด็กได้ไปลักนกของผู้เสียหาย หลังจากนั้นไม่นาน

บรรยายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง รูปร่างหน้าตา ท่าทางต่าง ๆ เช่น รอยสัก แผลเป็นขนาดใหญ่ การเจาะหรือระเบิดหู การฝัง มุกตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การตั้งครรภ์ ประวัติการตั้งครรภ์ ความผิดปกติของรอบเดือน ตลอดจนสุขภาพทางกายและจิต โรคประจำตัว ความพิการ ประวัติการรักษา การทำร้ายตัวเองหรือ การพยายามฆ่าตัวตายของเด็กหรือเยาวชน รวมทั้ง ขณะที่อยู่ในการดูแล ของสถานควบคุมได้มีการ ดำเนินการอะไรไปบ้าง

เขียนบรรยายโดยเกริ่นนำถึงวิธีการ เลี้ยงดูของบิดา มารดา ผู้ปกครอง ตลอดจนพฤติกรรม ของเด็กหรือ เยาวชนที่ผ่านมาโดยสังเขป และ ภายหลังจากเด็กหรือเยาวชน กระทำผิด บิดา มารดา ผู้ปกครอง มีความสามารถในการกำกับติดตาม หรือมีแผนและแนวทางการดูแล แก้ไขเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เสียหาย ของเด็กหรือเยาวชนที่ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ ควรมีหลักฐานอ้างอิง และรายละเอียดประกอบ ในเรื่อง การเรียน การประกอบอาชีพ และการบำบัดฟื้นฟูอาการติดยาเสพติด เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นใน ข้อเท็จจริง ให้กับศาลประกอบการ พิจารณาต่อไป

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

เด็กได้ไปก่อเหตุลักเงินของญาติซึ่งเปิดเป็นร้านค้าประมาณ ๓๐๐-๕๐๐ บาท และลักรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง แต่ผู้เสียหายไม่ดำเนินคดี ยายไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของเด็กได้ จึงประสงค์ให้เด็กอยู่ในการดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพราะต้องการให้เด็กได้รับประทานยาอย่างต่อเนื่องและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น และเพื่อต้องการแยกเด็กออกจากบิดาเลี้ยงและมารดาเด็ก เนื่องจากทั้งสองมีพฤติกรรมเสพยาบ้า จึงทำให้เด็กไม่สามารถเลิกเสพยาบ้าได้ เพราะยังคงเห็นพฤติกรรมของบิดาเลี้ยงและมารดาเด็กที่ยังคงเสพยาบ้า

สาเหตุแห่งการกระทำความผิด

บิดามารดาเลิกร้างกันตั้งแต่เด็กยังไร้เดียงสา โดยบิดามารดาปล่อยปละละเลยไม่รับผิดชอบเลี้ยงดูเด็กแต่อย่างใด และเด็กอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาไม่แสดงออกถึงความรักทำให้เด็กรู้สึกขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา ปล่อยให้เด็กอยู่ในความดูแลของยายและน้องสาวยาย ซึ่งให้การเลี้ยงดูตามอัธยาศัยเนื่องจากฐานะครอบครัวค่อนข้างลำบาก โดยยายมีรายได้จากเงินบำนาญเล็กน้อย แต่ต้องเป็นเสาหลักรับผิดชอบดูแลสมาชิกในครอบครัวซึ่งเป็นคนชราและเด็กเล็ก ประกอบกับยายและน้องสาวยายมีแนวทางการเลี้ยงดูเด็กไม่สอดคล้องกัน โดยน้องสาวยายเป็นคนอารมณ์ร้อน อารมณ์ไม่คงที่ มักดุด่าด้วยถ้อยคำที่รุนแรง ส่วนยายให้การเลี้ยงดูแบบตามใจ ย่อหย่อนการควบคุม เนื่องจากสภาพร่างกายที่ชราภาพและปัญหาสุขภาพ จากการเลี้ยงดูส่งผลให้เด็กบกพร่องทางด้านการเรียนรู้ และมีปัญหาด้านบุคลิกภาพและพฤติกรรม ทั้งมารดาและบิดาเลี้ยงเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีมีพฤติกรรมลักขโมยและเสพยาบ้า ทำให้เด็กมีอารมณ์ร้อน หงุดหงิดง่าย ฉุนเฉียว มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ก้าวร้าวกับบุคคลในครอบครัว และยังมีพฤติกรรมลักขโมยตั้งแต่อายุน้อย โดยเพื่อนที่เด็กคบหาก็มีพฤติกรรมลักขโมยและเสพยาเสพติดด้วย ประกอบกับเด็กมีภาวะความเป็นผู้นำน้อย จึงถูกชักจูงได้ง่าย เด็กกับบิดาเลี้ยงเคยลักทรัพย์ผู้เสียหายมาแล้ว ๒ ครั้ง แต่ไม่เคยถูกจับได้ จึงเกิดความขี้โม้และกระทำความผิดในครั้งนี้อีก

เป็นการนำข้อมูลในประเด็นปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น มาวิเคราะห์แล้วเขียนบรรยายตามลำดับ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจกลไกความเป็นมาของปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการชักนำให้เด็กหรือเยาวชนไปสู่การกระทำความผิด ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำความผิด พนักงานคุมประพฤติสามารถ ทำการวิเคราะห์โดยพิจารณาปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดออกเป็นสาเหตุนำ สาเหตุสนับสนุน และสาเหตุกระตุ้น ทั้งนี้ การระบุสาเหตุนำ สาเหตุสนับสนุน และสาเหตุกระตุ้นนั้น เป็นเพียงแนวทางในการวิเคราะห์สาเหตุในการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน โดยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้งสามอย่างนั้นบางทีก็ซ้อนกันอยู่ ไม่สามารถแยกให้ขาดออกจากกันได้ ในการเขียนรายงานข้อเท็จจริงจึงใช้แนวคิดดังกล่าวเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ และนำมาเรียง โดยไม่จำเป็นต้องระเผลงไถ่ในรายงานข้อเท็จจริงว่าข้อใดเป็นสาเหตุอะไร

สาเหตุนำ เป็นปัจจัยพื้นฐาน หรือเบื้องหลังของบุคคลก่อนที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เกี่ยวกับการพัฒนาและการอบรมสั่งสอนให้เกิดเป็น ความคิด ทศนคติ บุคลิก พฤติกรรม และลักษณะนิสัย ในตัวบุคคลนั้น ๆ สาเหตุนำสามารถวิเคราะห์ได้จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบประเมินความเสี่ยงและความ

สาเหตุกระตุ้น เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดในแต่ละครั้ง ซึ่งเป็นเสมือนตัวกระตุ้นให้ลงมือกระทำ สาเหตุกระตุ้นสามารถวิเคราะห์ได้จากพฤติการณ์การกระทำความผิดเป็นหลัก โดยดูจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มักจะเกิดหรือมีขึ้นก่อนการกระทำความผิดเพียงชั่วขณะ

สาเหตุสนับสนุน เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อไป ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยสิ่งแวดล้อมหรือครอบครัวที่มาสนับสนุนให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้นยังคงดำเนินอยู่ โดยสาเหตุสนับสนุนสามารถวิเคราะห์ได้จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบประเมินความเสี่ยง

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ผลการประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพ

จากการประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๖ คณะกรรมการสหวิชาชีพ มีข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รายละเอียด ดังนี้

๑. ให้ผู้ปกครองควรเข้ารับการศึกษาควบคู่กับนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ของสถานพินิจ หรือศาลเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู เนื่องจากเด็กมีพฤติกรรมเอาแต่ใจตนเอง อารมณ์ไม่คงที่ ขาดที่ปรึกษาและที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่ก่อให้เกิดบุคลิกและพฤติกรรมต่างๆ ดังนั้น ผู้ปกครองควรดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดเรียนรู้พัฒนาการเด็กตามวัย และไม่ใช้ความรุนแรงในการขัดเกลาพฤติกรรม

๒. ผู้ปกครองควรนำเด็กเข้าไปรับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และพยายามควบคุมให้เด็กรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ของเด็กได้

๓. เด็กเป็นคนเจ้าอารมณ์และหงุดหงิดง่าย เด็กจึงควรบำบัดด้วยศิลปะบำบัดเพื่อให้เด็กได้เกิดการผ่อนคลาย และเด็กควรได้รับการบำบัดจากนักจิตวิทยา เพื่อบำบัดทางอารมณ์ ให้เด็กเพิ่มความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิด เสริมทักษะในการคิดการแก้ไขปัญหา

๔. ส่งเสริมให้เด็กศึกษาและการทำงาน การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม หรือทำงาน พร้อมกับให้การเสริมแรงและให้เกิดความพึงพอใจ ในการเรียนหรือทำงาน สร้างการมีส่วนร่วม ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่าง บุคคลในบริบทของการเรียนและการทำงาน สร้างการมีส่วนร่วมส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในสังคม

๕. ให้เด็กได้รับความรู้ในเรื่องโทษภัยและผลเสียจากการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษเพื่อเด็กจะได้เลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำความผิด การลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

เด็กมีผลของการประเมินความเสี่ยงและความจำเป็นที่จะกระทำความผิดซ้ำอยู่ในระดับสูง โดยมีความเสี่ยงด้านครอบครัว ครอบครัวไม่ราบรื่นบิดามารดาเลิกร้างกัน บิดามารดาปล่อยปละละเลยไม่ได้สนใจเด็ก เด็กอยู่ในความปกครองดูแลของยายซึ่งให้การเลี้ยงดูตามอัตภาพ อีกทั้งมีปัญหาด้านสุขภาพ จึงไม่ได้ติดตามพฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิด ทั้งมารดาและบิดาเลี้ยงเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีมีพฤติกรรมลักขโมยและเสพยาบ้า ด้านชุมชนและสภาพแวดล้อมภายในชุมชนมีการมั่วสุมและจำหน่ายยาเสพติด ด้านเพื่อนและบุคคลใกล้ชิด เด็กคบหาเพื่อนที่มีพฤติกรรมลักขโมยและยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ด้านภูมิหลังทางการศึกษา อาชีพ และสังคม เด็กยังเรียนไม่จบภาคบังคับ ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ เล่นเกมเกินเวลาที่เหมาะสม ไม่ได้ประกอบอาชีพใด คบหาเพื่อนที่มีพฤติกรรมลักขโมยยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ด้านยาและสารเสพติด เด็กมีพฤติกรรมเสพยาบ้า โดยอยู่ในกลุ่มผู้เสพ ผู้ปกครองไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กได้และประสงค์ให้เด็กอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอีกสักระยะหนึ่ง เพื่อบำบัดยาเสพติดและเพื่อให้เด็กได้รับการรักษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเกรงของเด็ก ให้เด็กได้รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากสภาพปัญหาดังกล่าวเห็นว่าเด็กควรได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและบำบัดยาเสพติด ตามมาตรา ๑๓๒ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

ตัวอย่างการเขียนรายงานแสดงข้อเท็จจริงคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม)

ขั้นตอนการเสนอความเห็นนับว่าเป็นหนึ่งในขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการประมวลและรายงานข้อเท็จจริง เนื่องจากการเขียนรายงานข้อเท็จจริงที่มีประสิทธิภาพ มีเนื้อหาครบถ้วน สามารถระบุสภาพปัญหาของเด็กหรือเยาวชน สาเหตุการกระทำผิด และนำเสนอแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนแนวทางเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนแต่ละรายได้อย่างตรงจุด

ในการเขียนบรรยายนั้น แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ ช่วง

ช่วงที่ ๑ จะเป็นรายละเอียดของผลการประเมินความเสี่ยงความจำเป็น

ช่วงที่ ๒ สภาพปัญหาและสาเหตุการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน

ช่วงที่ ๓ บทสรุปและแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและวิธีการลงโทษ

ในการพิจารณาเสนอความเห็นต่อศาลนั้น การเสนอความเห็นที่ดีในทุกคดีจะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความเฉพาะเจาะจง ส่วนกรณีเด็กหรือเยาวชนที่จะต้องได้รับการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู หรือสงเคราะห์เป็นกรณีพิเศษนั้น นอกจากจะระบุประเภทของมาตรการควบคุมพฤติกรรมและมาตรการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และสงเคราะห์แล้ว ควรระบุเฉพาะเจาะจงถึงสถานที่หรือบุคคลที่จะรับหน้าที่ในการดำเนินมาตรการดังกล่าว รวมถึงระยะเวลาและความเข้มข้นของมาตรการนั้น ๆ

นอกจากการระบุระยะเวลาและความเข้มข้นแล้ว ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติเสนอให้มีการดูแลสอดส่องพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนในชุมชน ให้พิจารณากำหนดบุคคลที่จะเป็นผู้ติดตามพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนรายนั้นด้วย ว่าจะเป็นผู้ที่เจ้าหน้าที่ของสถานพินิจเป็นผู้ติดตามเอง หรือจะเป็นเครือข่ายภาคสังคมหรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีการประสานความร่วมมือกันไว้ก่อนแล้ว

ภาคผนวก

คำอธิบายรูปแบบและแนวทางการเขียนรายงานข้อเท็จจริง

รูปแบบและแนวทางการเขียนรายงานข้อเท็จจริง

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมจากต้นฉบับโดย ผศ.ดร.สุจิต จาเนนพกาญจน์ และคณะ

ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗๐ วางหลักว่า เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ หรือถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้ามอบตัว เข้าหาพนักงานสอบสวน หรือปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๘๒

สำหรับเด็กหรือเยาวชนที่ถูกจับกุมนั้น มาตรา ๗๒ วางหลักว่า พนักงานสอบสวนจะต้องนำตัวไปศาลเพื่อให้ตรวจสอบการจับกุม โดยเมื่อศาลตรวจสอบการจับแล้ว มาตรา ๗๓ วรรคสอง วางหลักว่า ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมไว้ในสถานพินิจ หรือในสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและตามที่ศาลเห็นสมควร และมาตรา ๘๒ วางหลักว่า เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจได้รับแจ้งการจับกุมเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง หรือได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๗๓ แล้ว ให้ดำเนินการสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๖ (๑) ในเรื่อง อายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด และของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิด และเสนอรายงานข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๖ (๒) โดยให้แสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี และถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาล ให้เสนอรายงานและความเห็นนั้น ต่อศาลพร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนด้วย

ทั้งนี้ พนักงานคุมประพฤติจำเป็นต้องทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างการสอบสวนและการสืบเสาะพินิจ เพื่อสามารถชี้แจงข้อแตกต่างระหว่างมาตรการทั้งสองให้แก่เด็กหรือเยาวชนและครอบครัว ได้อย่างครบถ้วนก่อนที่พนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีจะเริ่มการสืบเสาะพินิจและการสอบถามปากคำ โดยการสอบสวนนั้นหมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา อันมีจุดประสงค์ เพื่อพิสูจน์ความผิด หรือพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหา ดังนั้น เหตุผลที่ต้องมีผู้ร่วมสอบสวนต้องมี ที่ปรึกษาทางกฎหมาย และมีการแจ้งสิทธิต่างๆ ต่อผู้ถูกสอบสวนนั้น เป็นเพราะถ้อยคำที่ได้มานั้นอาจถูกใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี

ในทางกลับกัน การสืบเสาะและพินิจ หมายถึง การรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๓๖ (๑) แม้จะมีข้อความเกี่ยวกับคดี แต่ก็เกินไปเพียงเพื่อยึดโยงไปสู่การแสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำความผิดและการเสนอความเห็นเกี่ยวกับมาตรการและวิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชน ตลอดจนแนวทางในการสงเคราะห์ แก้ไข บำบัด พื้นฟูตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด พ.ศ. ๒๕๖๑ นอกจากนี้ ในการพิจารณาคดีศาลก็ได้ฟังรายงานข้อเท็จจริงของพนักงานคุมประพฤติเป็นหลักในการพิสูจน์ความผิด เมื่อพิจารณาพร้อมกับข้อเท็จจริงในเชิงปฏิบัติที่ว่า การอนุญาตให้มีผู้ร่วมฟังและให้คำแนะนำในการสอบถามปากคำ มักจะทำให้ได้ข้อมูลจากเด็กหรือเยาวชนไม่ครบถ้วนแล้ว การสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชนและผู้ปกครองทีละคน จึงจะมีประสิทธิภาพมากกว่า

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมความร่วมมือของเด็กหรือเยาวชนและผู้ปกครอง และเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง พนักงานคุมประพฤติจึงควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสืบเสาะข้อเท็จจริงให้แก่เด็กหรือเยาวชนก่อนที่จะดำเนินการใด ๆ และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องลงลายมือชื่อรับทราบในแบบบันทึกรับทราบวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการสืบเสาะและพินิจเพื่อจัดทำรายงานข้อเท็จจริงเสนอศาลฯ ทั้งนี้ หากพนักงานคุมประพฤติทำการชี้แจงกระบวนการสืบเสาะและพินิจโดยละเอียดแล้ว เด็กหรือเยาวชนและผู้ปกครองยังประสงค์จะให้มีส่วนร่วมการสอบถามปากคำหรือร้องขอให้มีการปรึกษาทนายความเข้าร่วมฟังการถามปากคำด้วย ก็ให้พิจารณาอนุญาตได้ตามความเหมาะสม หากพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนอนุญาตให้มีผู้เข้าร่วมรับฟัง การสอบถามปากคำก็ให้ระบุข้อเท็จจริงดังกล่าวลงในรายงานข้อเท็จจริงด้วย

การจัดทำรายงานข้อเท็จจริง

การจัดทำรายงานข้อเท็จจริง เป็นหน้าที่หลักที่สำคัญของพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน โดยในการจัดทำรายงานข้อเท็จจริงนั้น พนักงานคุมประพฤติจะเริ่มรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นจากการสืบเสาะ และพินิจตามมาตรา ๓๖ (๑) ของ พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ ซึ่งรวมถึงการสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชน บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ตลอดจนผู้เสียหาย รวมทั้งบิดามารดา ผู้ปกครองของผู้เสียหายกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ และการสืบเสาะยังที่พิกอาศัยของเด็กหรือเยาวชนบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลซึ่งให้การศึกษา ให้ทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้อง ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก ตลอดจนชุมชนและสภาพแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น โดยใช้เครื่องมือในการสอบถามปากคำ คือ แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น ที่ประกอบด้วยข้อคำถามเพื่อการวิเคราะห์ ปัจจัยเสี่ยง ซึ่งส่งผลกระทบต่อโอกาสในการกระทำผิดซ้ำของเด็กหรือเยาวชน และปัจจัยจำเป็น ซึ่งเป็นการกำหนดเป้าหมายในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชน โดยหากเด็กหรือเยาวชนได้รับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และสงเคราะห์ได้อย่างเฉพาะราย และตรงตามสภาพปัญหาจะสามารถลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของเด็กหรือเยาวชนรายนั้นได้

รายงานข้อเท็จจริงของพนักงานคุมประพฤตินั้น มีเป้าประสงค์หลัก ๔ ประการ คือ

- (๑) เพื่อใช้ประกอบดุลยพินิจของศาลในการพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๑๓๑ ของพ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ
- (๒) ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนแต่ละรายตามมาตรา ๒๙ ของพ.ร.บ. บริหารฯ
- (๓) ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อประเมินระดับการควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนในกรณีที่เด็กหรือเยาวชน ถูกส่งตัวเข้าไปยังสถานที่ควบคุมตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ ของพ.ร.บ. บริหารฯ
- (๔) ใช้เพื่อวางแผนการติดตาม สงเคราะห์ ช่วยเหลือ ภายหลังการพิพากษาคดีหรือภายหลังการปล่อยตัวตามมาตรา ๕๐ ของพ.ร.บ. บริหารฯ จะเห็นได้ว่ารายงานข้อเท็จจริงของพนักงานคุมประพฤตินั้นมีบทบาทสำคัญยิ่งในกระบวนการยุติธรรมเด็กหรือเยาวชน ดังนั้นการจัดทำรายงานข้อเท็จจริงที่มีคุณภาพจึงเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังที่จะทำหน้าที่เป็นแกนกลางที่สำคัญ และส่งผลดีต่อกระบวนการงานเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดทั้งระบบ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้พัฒนาแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความเสี่ยงและความจำเป็นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการสืบค้นและประมวลข้อเท็จจริงเพื่อประเมินปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยจำเป็น โดยแบ่งหัวข้อคำถามออกเป็น ๘ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านครอบครัว
๒. ด้านชุมชนและสภาพแวดล้อม
๓. ด้านภูมิหลังทางการศึกษา อาชีพ และสังคม
๔. ด้านเพื่อนและบุคคลใกล้ชิด
๕. ด้านประวัติการเกี่ยวข้องกับยา/สารเสพติด
๖. ด้านประวัติการกระทำผิด
๗. ด้านสภาวะทางกาย และจิต
๘. ด้านปัญหาพฤติกรรม

ทั้งนี้ โดยธรรมชาติของเด็กหรือเยาวชนซึ่งถือว่าเป็นประชากรในกลุ่มเปราะบาง เนื่องด้วยสภาพร่างกายและสภาพจิตใจที่ยังเติบโตได้ไม่เต็มที่ เด็กหรือเยาวชนจึงมักตกเป็นเหยื่อของการแสวงหาผลประโยชน์ การถูกทำร้าย หรือการค้ำมนุษย์ เป็นต้น กรมพินิจฯ จึงได้เพิ่มเติมเฉพาะปัจจัยจำเป็นข้อที่ ๙ คือปัจจัย ด้านการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และข้อที่ ๑๐ การตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์ เพื่อให้เด็กหรือเยาวชน ที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ผลการประเมินความเสี่ยง และความจำเป็นจากเครื่องมือดังกล่าวจะจำแนกเด็กหรือเยาวชนเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับความเสี่ยงต่ำ ปานกลาง และสูง ซึ่งพนักงานคุมประพฤติ จะนำผลการประเมินดังกล่าวพร้อมทั้งข้อเท็จจริงที่ค้นพบเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาข้อเท็จจริงและผลการประเมินเพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การจำแนก และการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย จากนั้นพนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนจะนำผลการประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพพิจารณาประกอบเพื่อจัดทำรายงานข้อเท็จจริงเสนอผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณา และส่งรายงานและความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชนแต่ละรายไปยังพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ จากนั้นหากมีการฟ้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาล พนักงานคุมประพฤติต้องเสนอรายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวพร้อมความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนต่อผู้อำนวยการสถานพินิจเพื่อเสนอศาลต่อไป

การสอบถามปากคำและการเขียนรายงานข้อเท็จจริงในแต่ละหัวข้อ

การสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชน ผู้ปกครอง รวมถึงบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีของเด็กหรือเยาวชนนั้นถือเป็นขั้นตอนสำคัญในการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ก่อนที่พนักงานคุมประพฤติ จะทำการถามปากคำผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการตั้งเป้าหมายไว้เพื่อกำหนดแนวคำถามในการสัมภาษณ์ โดยอาจกำหนดโครงสร้างของคำถามไว้เป็นพื้นฐานเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้านก่อน ในการสัมภาษณ์เด็กหรือเยาวชน และผู้ปกครองแต่ละคน อาจมีการเจาะลึกคำถามบางด้านเฉพาะบางคน เพราะแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ในบางเรื่อง หรือมีปัญหาที่ไม่เหมือนกัน โดยพนักงานคุมประพฤติจะต้องมีสมมติฐานไว้ในใจเกี่ยวกับเด็ก หรือเยาวชน ซึ่งได้จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นมาก่อน หรือจากประสบการณ์จากการทำงานที่ผ่านมา เช่น กรณีกระทำผิดลักทรัพย์ อาจมีสาเหตุมาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ จากการต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน หรือความอยากมีอยากได้จึงต้องหามาให้มีเหมือนคนอื่น เป็นต้น ซึ่งการหาข้อมูลเชิงลึกในหัวข้อเหล่านี้ จะทำให้

พนักงานคุมประพฤติทราบถึงมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย สิ่งที่สำคัญ คือ ในขณะสัมภาษณ์หาข้อมูล พนักงานคุมประพฤติจะต้องรวบรวม เรียบเรียงและสรุปเป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ เรื่องราวชีวิตของเด็กหรือเยาวชนจึงจะสามารถตั้งคำถามได้อย่างเชื่อมโยงเป็นลำดับเรื่องราว รวมทั้งเป็นการสอบ ทานข้อมูลที่ได้ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ และจะทำให้เด็กหรือเยาวชนมีการลำดับเรื่องราวและคิดตามไปด้วย จึงมีโอกาสสูงในการได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

ข้อสังเกตประการหนึ่งของแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น คือ แบบสัมภาษณ์ดังกล่าวถูกออกแบบมาโดยอิงตามหลักทฤษฎีทางจิตวิทยาและอาชญาวิทยาสำหรับเป็นแนวทางใน การสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชนโดยใช้หลักการคำนวณค่าคะแนนทางสถิติ ข้อคำถามหลายข้อจึงมีลักษณะ สั้น ไม่เต็มประโยค หรือเป็นข้อเลือกตอบหรือการให้คะแนน (๑-๕) ที่อาจไม่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันตามหลัก ภาษา ทำให้ข้อคำถามในแบบประเมินฯ ดูเข้าใจยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้ถูกถามยังเป็นเด็กหรือเยาวชน อยู่ ดังนั้น เพื่อให้การสอบถามปากคำเป็นไปอย่างราบรื่นและได้ข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง พนักงานคุมประพฤติ ผู้ สอบถามปากคำควรเตรียมความพร้อมโดยการทำความเข้าใจกับข้อคำถามและจุดประสงค์ของการถามคำถามใน แต่ละข้อไว้ล่วงหน้า

นอกจากนี้ เนื่องจากกระบวนการสืบเสาะและประมวลข้อเท็จจริง รวมถึงการสัมภาษณ์เพื่อ สอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชนนั้น โดยปกติถือเป็นกระบวนการที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของเด็กหรือ เยาวชน

ตามที่ได้มีการระบุไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเด็ก โดยเฉพาะสิทธิในความเป็นส่วนตัว (Rights to Privacy) ตัวอย่างเช่น ที่ปรากฏในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ ๔๐(๒)(b)(vii)^๑ และกฎแห่งกรุงปักกิ่ง ข้อ ๘.๑^๒ แต่พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๔๗ (๑) ได้ยกเว้น ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ ข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมของเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๓๖ (๑) ได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการเคารพสิทธิของเด็ก หรือเยาวชน ก่อนการสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชน พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนต้องทำการชี้แจง วัตถุประสงค์พร้อมทั้งเหตุผลในการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามปากคำ รวมถึงอธิบายกระบวนการในการดำเนินคดี อาญาแก่เด็กหรือเยาวชนโดยเฉพาะกระบวนการต่าง ๆ ในชั้นสถานพินิจ ให้ครบถ้วน

รายงานข้อเท็จจริงของพนักงานคุมประพฤติประกอบด้วย ๖ หัวข้อ ดังนี้

๑. ข้อมูลเบื้องต้น

๒. พฤติการณ์คดีโดยสังเขป

^๑ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ ๔๐(๒)(b)(vii)ระบุว่า ข้อ ๔๐ รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กทุกคนที่ถูกกล่าวหา ตั้งข้อหา หรือถูกถือว่า ได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ที่จะได้รับการปฏิบัติต่อในลักษณะที่สอดคล้องกับการส่งเสริมความสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าของเด็ก ซึ่งจะเสริมความเคารพของเด็กต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ ขั้นพื้นฐานของผู้อื่น ในลักษณะที่ต้องคำนึงถึงอายุของเด็กและ ความปรารถนาที่จะส่งเสริมการกลับคืนสู่สังคม และการมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของเด็กในสังคม (๒) เพื่อการนี้ และโดยคำนึงถึง บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของตราสารระหว่างประเทศ รัฐภาคีประกันว่า (b) เด็กทุกคนที่ถูกกล่าวหาหรือตั้งข้อหาว่าได้ฝ่าฝืนกฎหมาย อาญา อย่างน้อยจะได้รับหลักประกันดังต่อไปนี้ (vii) ในทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา ให้เคารพต่อเรื่องส่วนตัวของเด็ก อย่างเต็มที่

^๒ กฎแห่งกรุงปักกิ่ง ข้อ ๘.๑ ในทุกขั้นตอน จะต้องเคารพสิทธิส่วนตัวของเด็กและเยาวชน เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิด แก่เด็กและเยาวชนอันเนื่องจากการเผยแพร่ข่าวอย่างไม่ถูกต้อง หรือการกระบวนการยุติธรรม

๓. ประวัติครอบครัว

๔. ปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็นรายด้าน

๕. สาเหตุของการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน

๖. ความเห็นเกี่ยวกับมาตรการในการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชน

โดยหัวข้อที่ ๑ - ๔ เป็นการประมวลข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบถามปากคำข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือเยาวชน และข้อมูลปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยจำเป็นของเด็กหรือเยาวชนที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น

ส่วนหัวข้อที่ ๕ - ๖ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากหัวข้อที่ ๑ - ๔ เพื่อสรุปสาเหตุการกระทำความผิด และเสนอผู้อำนวยการสถานพินิจ เกี่ยวกับสาเหตุการกระทำความผิด การลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็ก และเยาวชน

ส่วนที่ ๑: การประมวลข้อเท็จจริง

ข้อมูลเบื้องต้น

ข้อมูลในส่วนนี้ ประกอบไปด้วยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคดี ซึ่งรวมถึงข้อมูลส่วนตัวของเด็กหรือเยาวชนหรือผู้ปกครอง ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ ตลอดจนข้อหาของเด็กหรือเยาวชน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคดีนี้เป็นเพียงข้อมูลพื้นฐาน มีไว้เพื่อให้ผู้อ่านรายงานข้อเท็จจริงเห็นภาพรวมของคดีดังกล่าว สามารถระบุตัวตน และสามารถติดตามเด็กหรือเยาวชนและครอบครัวได้โดยง่าย

พฤติการณ์คดีโดยสังเขป

เขียนอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหนอย่างไร เมื่อทำแล้วตั้งใจจะทำอะไรต่อไป ซึ่งจะทำให้รู้ถึงมูลเหตุแรงจูงใจในการกระทำความผิดและนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงสาเหตุ ในการกระทำความผิดที่ถูกจับกุม เช่น ลักทรัพย์แล้วจะนำไปขายเพื่อเอาเงินไปเลี้ยงเพื่อน เพื่อเอาไปซื้อยาเสพติด ลักทรัพย์แล้วจะเอาไปอวดเพื่อน หรือมียาเสพติดในความครอบครองเพราะต้องการเอาไปเสพ กับเพื่อน หรือเพราะจะเอาไปขายต่อ

การเขียนบรรยายพฤติการณ์คดี ควรเริ่มตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุที่เป็นพฤติกรรมต่อเนื่องกัน จนมาถึงวันเกิดเหตุ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นเคยทำความผิดอยู่ก่อนแล้วแต่ไม่ถูกจับ จึงทำผิดซ้ำอีก หรือมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับความผิดในลักษณะเดียวกันแต่ไม่เคยถูกจับดำเนินคดี เช่น เคยรู้เห็นการจำหน่ายยาเสพติดขณะไปเล่นเกมที่ร้านจึงต้องการจำหน่ายบ้าง กรณีครอบครองยาเสพติด หากเคยมีพฤติกรรมเสพ และเคยไปซื้อเป็นประจำก็ควรจะเกริ่นให้ทราบ หรือกรณีความผิดฐานทำร้ายร่างกาย หากเคยเห็นเพื่อนชกต่อยกันหรือเพื่อนเล่าให้ฟังว่าไปชกต่อยกับใครมาแล้วรู้สึกสนุกจึงอยากทำบ้าง หรือเคยชกต่อย กับเพื่อนแล้ว เพื่อนอีกกลุ่มยอมรับเข้ากลุ่ม ก็ควรระบุไว้ด้วย หรือกรณีความผิดฐานลักทรัพย์ เคยมีพฤติกรรมลักทรัพย์มาก่อนหรือไม่ หรือเคยรู้จัก คบกับเพื่อนที่กระทำความผิดด้วยกันมาก่อน โดยรู้ว่าเป็นใคร พบกันได้อย่างไร

กรณีมีผู้เสียหาย ให้เขียนบรรยายว่าผู้เสียหายกับเด็กหรือเยาวชน และคู่ความในคดี มีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ประวัติส่วนตัวเบื้องต้นของผู้เสียหาย อาทิ ชื่อ ชื่อสกุล อายุ อาชีพ การศึกษา ผู้อยู่ในความดูแลและอุปการะของผู้เสียหาย กรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ควรจะต้องมีการสอบถามบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่อยู่ในความดูแล พฤติการณ์คดี และความเสียหายที่ได้รับจากการกระทำความผิด ซึ่งผลเสียหายนั้นบรรจบถึงความเสียหายในเชิงกายภาพ เช่น บาดแผลบนร่างกาย ความเสียหายต่อทรัพย์สิน และความเสียหายทางด้านจิตใจ เช่น ภาวะหวาดกลัว ซึมเศร้า หรือปัญหาด้านสุขภาพจิตอื่น ๆ ที่เป็นผลมาจากการ

กระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน นอกจากนี้ หากฝ่ายเด็กหรือเยาวชน และฝ่ายผู้เสียหายมีการเจรจาตกลงกัน เรื่องการชดใช้หรือเยียวยาค่าเสียหาย ให้ระบุผลการเจรจาตกลงไว้

ประวัติครอบครัว

ให้เขียนบอกเล่ารายละเอียดของบุคคลในครอบครัวของเด็กหรือเยาวชน เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่ออธิบายถึงครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนเป็นอย่างไร เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ไม่ต้องเขียนเชิงวิเคราะห์ใด ๆ เช่น เด็กหรือเยาวชนเป็นบุตรลำดับที่เท่าใดของบิดามารดา มีพี่น้องกี่คน มีชื่อสกุลใดบ้าง และมีอายุเท่าใด เยาวชนกำลังศึกษาอยู่หรือไม่ หรือทำการประกอบอาชีพหรือไม่ อย่างไร หากว่างงานก็ให้ระบุ ความเจ็บป่วยของสมาชิกในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวพักอยู่ด้วยกันหรือแยกไปอยู่ต่างที่ สถานภาพสมรสของบิดามารดา จดทะเบียนสมรสกันหรือไม่ ยังอยู่ด้วยกันหรือไม่ แยกทาง หรือหย่าร้างกันขณะเด็กหรือเยาวชนอายุเท่าไร เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความดูแลของใคร บิดาและมารดา อายุเท่าใด จบการศึกษาระดับใด ประกอบอาชีพอะไร มีใครเสียชีวิตหรือไม่ ด้วยสาเหตุอะไร เด็กหรือเยาวชนเคยไปอยู่กับใคร ที่ไหน เมื่ออายุเท่าไร หากอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดาให้ระบุรายละเอียดด้วย

ปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น

ปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามปากคำเด็กหรือเยาวชน ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความเสี่ยงและความจำเป็นแต่ละด้านมาบรรยายในเชิงพรรณนา เพื่อแสดงให้เห็นถึงปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู การช่วยเหลือ และสงเคราะห์ รวมถึงแนวทางในการส่งต่อเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย โดยประกอบไปด้วย

๑. ครอบครัว

ข้อมูลเบื้องต้น

เป็นการเขียนสรุปสภาพปัญหาที่แท้จริงในด้านครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนรายนี้ ซึ่งจะนำไปสู่ การลงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อย่อยต่อไป เช่น สถานภาพของครอบครัวเด็กหรือเยาวชนเป็นเช่นไร อยู่ด้วยกันปกติสุขหรือไม่ปกติสุขแต่ยังไม่ได้เลิกร้างกัน หรือไม่ค่อยกลับบ้านนาน ๆ กลับมาครั้ง หรือแตกแยก หรือหย่าร้าง บรรยายากภายในครอบครัวเป็นอย่างไร เช่น บรรยายากตอบอุ่นไม่มีปัญหาอะไร หรือทะเลาะกัน เป็นประจำ มีการทำร้ายร่างกายกัน หรือเมาสุราอาละวาด หรืออยู่ด้วยกันแต่ไม่พูดคุยกัน ไม่สนใจกัน หรือมีสมาชิกอยู่ในครอบครัวจำนวนมากจนวุ่นวาย หรือไม่มีผู้ปกครองดูแลต้องเลี้ยงดูตัวเอง ลักษณะการเลี้ยงดู มีการเลี้ยงดูแบบไหน และมีปัญหาเรื่องอะไรที่เด่นชัดหรือเป็นปัญหาหลัก

การทำหน้าที่ของครอบครัว

วิธีการควบคุมพฤติกรรม: เป็นการเขียนอธิบายข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ในฐานะสมาชิกครอบครัวคนหนึ่ง ว่ามีบทบาทหน้าที่อย่างไรในบ้าน ภายในบ้านสมาชิกครอบครัวมีกฎระเบียบอะไร ให้ปฏิบัติ หากเด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบแล้วจะได้รับผลอย่างไร มีการลงโทษหรือไม่อย่างไร หากเด็กหรือเยาวชนยังคงไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบอีกจะได้รับผลอย่างไร บิดามารดา ผู้ปกครองใช้วิธีการควบคุมพฤติกรรมเด็กหรือเยาวชนสม่ำเสมอ หรือปล่อยปละละเลย หรือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกันหรือไม่ เพิกเฉย ขัดแย้งหรือคล้อยตามกัน หรือแนะนำช่วยเหลือกัน ชมเชยหรือตำหนิตีเตือน ดุด่าว่ากล่าวหรือไล่ออกจากบ้าน หรือกีดกัน หรือลงโทษรุนแรง และมีวิธีปฏิบัติในการควบคุมพฤติกรรมสมาชิกทุกคนในครอบครัวคนอื่น ๆ เหมือนกันหรือไม่

วิธีการควบคุมพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชน: หมายถึง วิธีการที่ครอบครัวควบคุมหรือจัดการกับพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนและสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว เพื่อให้สมาชิกประพฤติตนอยู่ในขอบเขตอันเหมาะสม เช่น กริยา มารยาท การแสดงออก การปฏิบัติตัวตามกฎระเบียบของครอบครัว ของโรงเรียน หรือของสังคม เช่น การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ความรับผิดชอบภายในบ้าน การแบ่งเบาภาระของครอบครัว การกำหนดเวลาเข้าออกบ้าน การควบคุมการคบเพื่อน การเที่ยวเตร่ เป็นต้น วิธีในการควบคุมพฤติกรรมอาจรวมถึงแนวทางในการให้รางวัลเมื่อมีพฤติกรรมในเชิงบวก หรือลงโทษเมื่อมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น การกล่าวคำชมเชย การตี เป็นต้น ลักษณะการควบคุมพฤติกรรม เป็นการควบคุมแบบใด เช่น การควบคุมแบบเข้มงวด มีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดและมีบทลงโทษเมื่อฝ่าฝืนกฎ หรือเป็นการควบคุมพฤติกรรมแบบยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ไปตามความเหมาะสม หรือการควบคุมพฤติกรรมแบบขึ้น ๆ ลง ๆ ไม่สม่ำเสมอ ไม่มีความสม่ำเสมอปลาย เช่น บางครั้งเข้มงวด บางครั้งยืดหยุ่น และบางครั้งใครจะทำอะไรก็ได้ ทำให้สมาชิกเกิดความสับสนว่าควรจะทำอย่างไร

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย: ให้เขียนความสัมพันธ์ระหว่างคนในบ้าน หรือคนในครอบครัวที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เช่น บิดากับมารดา ลูกกับป้า ตากับยาย บิดากับย่า มารดากับยาย บิดากับพี่ชาย มารดากับน้องสาว ฯลฯ โดยอธิบายว่าสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวมีความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นอย่างไร เช่น มีความใกล้ชิดกัน พูดคุยกันดี หรือไม่ค่อยอยู่ด้วยกันเพราะไปทำงานต่างจังหวัด ไม่ค่อยพบกันเพราะไปทำงานกลางคืนแล้วกลับช้า ส่วนอีกคนออกไปทำงานแต่เช้า มีเรื่องทะเลาะกันบ่อย โกรธกัน ไม่พูดกัน ชอบพูดถึงอีกฝ่ายไม่ดีหรือให้ร้ายกัน ไม่สนใจกันเหมือนไม่ได้อยู่ด้วยกันแม้จะอยู่บ้านเดียวกัน หรือมีการใช้ความรุนแรงระหว่างกัน เป็นต้น

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเด็กหรือเยาวชนกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย: ให้เขียนความสัมพันธ์ระหว่างเด็กหรือเยาวชนกับบิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย ลุง ป้า น้า อา พี่ หรือน้อง โดยอธิบายว่าสัมพันธ์กันอย่างไร ใกล้ชิดสนิทกับมารดาเพราะใจดี ไม่คุยกับบิดาเพราะดุ เพราะเมาสุราแล้วชอบด่าว่า หรือมักทะเลาะกับพี่ชายเพราะเหตุผลใด หากมีเรื่องไม่สบายใจจะสามารถพูดคุยหรือปรึกษากับใครได้บ้าง ไม่ถูกกับน้องสาวที่ชอบฟ้องมารดาเรื่องที่ไปโรงเรียนแล้วถูกครูดุ เป็นต้น

แบบอย่างที่ไม่ดีของบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย: ให้ดูตัวอย่างลักษณะนิสัย ประวัติการกระทำผิด ประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การประกอบอาชีพของบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย เพราะบางครั้งเด็กหรือเยาวชนอาจเลียนแบบนิสัยหรือเรียนรู้จากตัวแบบในบ้านได้ เช่น เห็นแก่ตัว เอาแต่ใจตนเอง จู้จี้ขี้บ่น พูดมาก เป็นคนอารมณ์ร้อน โมโหง่าย ชอบเมาอาละวาด ตัวอย่ง เช่น น้ำชาวย คุ่มบ่อนพนัน อาขายบริการทางเพศ บิดาไม่รับผิดชอบครอบครัว ดิทยาเสพติด หรือต้องคดี หรือถูกจำคุก หรือประกอบมีฉาชีพ ทั้งนี้ อาจถามเด็กหรือเยาวชนว่าชื่นชอบหรือชื่นชมบุคคลใดในครอบครัวเป็นพิเศษ จนอยากเอาเป็นแบบอย่าง หรือมีความสนิทสนมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่ เป็นต้น

ความเจ็บป่วยทางสุขภาพกายและจิตของบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย: รวมถึงความพิการ เจ็บป่วยทางจิต ประสาท หรือความด้อยทางสติปัญญาด้วย เพราะในบางครอบครัว หากมีคนเจ็บป่วย อาจส่งผลต่อสุขภาพจิตของคนในครอบครัว เช่น น้ำชาวยประสบอุบัติเหตุการทำให้ไปทำงานไม่ได้ ต้องอยู่บ้าน และอาจหงุดหงิดอารมณ์เสื่อง่าย หรือคนในบ้านต้องดูแลทำให้เป็นภาระอาจทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน หากในครอบครัวมีคนเสียชีวิตควรถามด้วยว่าจากเหตุใด เพราะบางครั้งการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของบุคคลในครอบครัวที่เด็กหรือเยาวชนสนิทด้วย หรือหากได้เห็นการเสียชีวิตต่อหน้า จะทำให้เกิดความสะเทือนใจ

อาจส่งผลต่อสุขภาพจิตของเด็กหรือเยาวชน หรือมีผลให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิม เพราะยอมรับไม่ได้ หรือการเสียชีวิตด้วยเหตุฆ่าตัวตายอาจเนื่องจากมีภาวะเศร้าซึ่งจะมีผลต่อเด็กหรือเยาวชนเช่นกัน

๒. ชุมชนและสภาพแวดล้อม

ให้นำข้อมูลจากการสืบเสาะมาเขียนโดยบรรยายรายละเอียดของสถานที่ที่ไปสืบเสาะว่าบ้านที่เด็กหรือเยาวชนไปอาศัยอยู่ด้วยนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใด เช่น เป็นของบิดามารดาหรือบุคคลอื่น มีผู้ใดพักอาศัยอยู่ร่วมด้วยหรือไม่ จำนวนกี่คน ลักษณะบ้านเป็นอย่างไร สร้างด้วยวัสดุใด มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยหรือไม่ สภาพเก่าหรือใหม่ รวมถึงควรบรรยายถึงสภาพภายในบ้านด้วย เช่น มีการกั้นแบ่งห้องอย่างไร มีกี่ห้อง เป็นสัดส่วนหรือไม่ มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย หรือไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ มีอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกครบถ้วนหรือมีสาธารณูปโภคและการคมนาคมสะดวกหรือไม่ สภาพแวดล้อมโดยรอบที่พักอาศัยเป็นอย่างไร มีวัยรุ่นมั่วสุมหรือไม่ มีแหล่งการพนัน ร้านเกม สถานบันเทิง หรือเป็นย่านคนงานก่อสร้างพักอาศัยและมีการลักขโมยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดหรือไม่

นอกจากนั้น ควรบรรยายด้วยว่าสภาพแวดล้อมชุมชนอยู่ใกล้ วัด โรงเรียน พิพิธภัณฑสถานศึกษา แหล่งความรู้ ลานกีฬาหรือลานกิจกรรม ชุมชนมีแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาอาชญากรรมหรือปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือไม่ อย่างไร ครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนหรือไม่ อย่างไร ชุมชนมีความเห็นเกี่ยวกับเด็ก เยาวชนและครอบครัว ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร หน่วยงานภาครัฐมาส่งเสริมกิจกรรมเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชนอย่างไรบ้าง

๓. ภูมิหลังทางการศึกษา อาชีพ และสังคม

บรรยายถึงภูมิหลังด้านการศึกษา อาชีพและสังคมของเด็กหรือเยาวชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สำหรับการศึกษาของเด็กหรือเยาวชน ให้เขียนโดยไล่ลำดับตามช่วงอายุ พร้อมทั้งระบุระดับการศึกษา สถานศึกษา ผลการเรียน นิสัย ความประพฤติ และการแสดงออกที่เสียหาย เช่น ไม่เอาใจใส่กับการเรียน ผลการเรียนตกต่ำ ติด ร./มส./มผ. หนีเรียน ทำผิดกฎระเบียบโรงเรียน และมาตรการที่โรงเรียนใช้กับเด็ก หรือเยาวชน สาเหตุที่ออกจากโรงเรียนก่อนวัยอันสมควร หรือก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ ให้ระบุอายุช่วงนั้นด้วย การมีปัญหาทะเลาะวิวาท การแก๊งเพื่อนหรือข่มขู่ ริดไถ หรือมีคูรักระหว่างเรียน การตั้งกลุ่มแก๊งในโรงเรียน ดื่มสุรา สูบบุหรี่ เสพยาเสพติด เล่นการพนัน แข่งรถ ตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้งหรือโดนขับออกจากกลุ่มเพื่อน เป็นต้น

หากประกอบอาชีพ ให้ระบุช่วงอายุที่เริ่มทำงาน ลักษณะอาชีพว่าเป็นอาชีพที่สุจริตหรือมิฉอาชีพ สถานที่ทำงาน ระยะเวลาในการทำงาน ประเภทของงานช่วงเวลาที่ทำงาน ชั่วโมงการทำงาน วันเวลาที่ทำงาน มีลักษณะเป็นงานประจำหรือเป็นครั้งคราวมีรายได้เท่าไร เป็นรายได้ต่อวันหรือต่อเดือนนำรายได้ไปใช้จ่าย ในเรื่องใด เหมาะสมหรือไม่ มีภาระรับผิดชอบในครอบครัวอย่างไรบ้าง มีการออมเงินหรือไม่ นิสัยความประพฤติ หรือความรับผิดชอบในการทำงานเป็นอย่างไร หากเปลี่ยนงานบ่อย ให้ระบุเหตุผลหรือสาเหตุที่เปลี่ยนงาน หากเด็กหรือเยาวชนทำงานมากกว่าหนึ่งงานให้ระบุทั้งหมด

หมายเหตุ: ความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ที่โรงเรียน ซึ่งรวมถึงเพื่อนและครูอาจารย์ หรือความสัมพันธ์กับนายจ้าง และเพื่อนร่วมงานในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนกำลังประกอบอาชีพ เนื่องจาก หากเด็กหรือเยาวชน มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นในโรงเรียนหรือสถานที่ทำงานแล้ว เครือข่ายทางสังคมดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชน ดำเนินชีวิตในบริบทดังกล่าวได้อย่างมีความสุขและปราศจากปัญหา

นอกจากนี้ ระดับความสำเร็จหรือระดับการมีส่วนร่วมของเด็กหรือเยาวชนในบริบทของโรงเรียนหรือที่ทำงานก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน กล่าวคือ หากเด็กหรือเยาวชนเป็นคนที่มีการเรียนดี หรือเป็นสมาชิกของชมรมหรือกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน ความสำเร็จและความรู้สึกภูมิใจในตัวเองที่ได้จากการมีส่วนร่วมดังกล่าวจะทำให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกกลุ่มนอกรทางได้ยากขึ้น ในทางกลับกัน เด็กหรือเยาวชนที่มีผลการเรียนแย่ และไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนก็อาจรู้สึกว่าการเรียนนั้นไร้ค่า ทำให้เริ่มโดดเรียน ละเมิดกฎระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียน จนกระทั่งสุดท้ายก็หนีเรียนออกไปทำเรื่องผิดกฎหมายในที่สุด ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนประกอบอาชีพที่เช่นเดียวกัน การที่เด็กหรือเยาวชนรายนั้นเป็นลูกจ้างที่ดีได้รับคำชมเชย จากนายจ้างอยู่บ่อยครั้ง ก็จะลดโอกาสที่เด็กหรือเยาวชนจะละทิ้งอาชีพนั้นหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการเสี่ยง ที่จะโดนไล่ออกจากงานนั้นได้

การเขียนบรรยายทางสังคมนั้น ให้ลงรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง ลักษณะนิสัย ตลอดจนพฤติกรรมทางเพศของเด็กหรือเยาวชน โดยการเขียนถึงการใช้เวลาว่างของเด็กหรือเยาวชนนั้น ให้เขียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำในเวลาว่างที่เว้นห่างจากการเรียนหรือการทำงาน ความถี่ของกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มบุคคล ที่เด็กหรือเยาวชนใช้เวลาด้วยพร้อมทั้งระบุด้วยว่ากิจกรรมในเวลาว่างของเด็กหรือเยาวชนนั้น มีประโยชน์ หรือมีความเหมาะสมหรือไม่ ส่วนในด้านลักษณะนิสัยของเด็กหรือเยาวชนนั้น ให้ระบุว่าเด็กหรือเยาวชน มีลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างไร เช่น มีความก้าวร้าว เอาแต่ใจตนเองหรือไม่ มีความเกียจคร้าน หรือมีลักษณะเก็บตัวหรือไม่ ตลอดจนลักษณะนิสัยที่เหมาะสม เช่น เรียบร้อย ร่าเริง พุดจาสุภาพ มีน้ำใจ มีความรับผิดชอบ โดยข้อมูลในส่วนนี้พนักงานคุมประพฤติอาจต้องเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลอื่นนอกเหนือจากเด็กหรือเยาวชนด้วย เช่น บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูผู้สอน หรือนายจ้าง เป็นต้น

การเขียนบรรยายถึงพฤติกรรมทางเพศ ถือเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนและเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของเด็กหรือเยาวชน จึงต้องใช้ทักษะและประสบการณ์ในการถามค่อนข้างสูงและควรมี ความเป็นมิตรระวางในการเขียนเพื่อไม่ให้เป็นการเปิดเผยข้อมูลหรือประจานเด็กหรือเยาวชนอย่างไรก็ตามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของเด็กหรือเยาวชน มิได้มีไว้เพื่อตัดสินรสนิยมทางเพศ หรือความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศหรือเพศเดียวกันของเด็กหรือเยาวชน แต่การเขียนถึงพฤติกรรมทางเพศที่มีความเสี่ยงของเด็กหรือเยาวชน จะเป็นข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามารับช่วงต่อในการสงเคราะห์ แก่ไข บำบัด ฟื้นฟู ได้ทราบสภาพปัญหา เพื่อใช้ในการวางแผนได้อย่างถูกต้อง ตัวอย่างพฤติกรรมทางเพศที่มีความเสี่ยง เช่น การสร้างและเผยแพร่สื่อลามกของตนเอง เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัวและเพื่อการค้า การเปลี่ยนคู่นอนหลายคน การมีเพศสัมพันธ์หมู่ หรือการนัดไปมีเพศสัมพันธ์แบบฉาบฉวย ซึ่งสามารถนำไปสู่ความเสี่ยงทั้งในด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือกระทั่ง การตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางเพศ การข่มขืนกระทำชำเรา การตั้งครรภ์ไม่พร้อม เป็นต้น ทั้งนี้ ในบางกรณีการที่เด็กหรือเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอาจเป็นการแสดงออกของกลุ่มเด็กหรือเยาวชน ที่เคยตกเป็นเหยื่อการคุกคามทางเพศในอดีตด้วยก็ได้

๔. เพื่อนและบุคคลใกล้ชิด

เป็นการเขียนบรรยายถึงเพื่อนและบุคคลใกล้ชิดของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งรวมถึงคนรัก ญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ด้วย เป็นกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อความคิด ทศนคติ และการกระทำของเด็กหรือเยาวชนเป็นอย่างมากบุคคลกลุ่มนี้เรียกว่า “กลุ่มอ้างอิง”

ในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับพฤติกรรมและนิสัยของเพื่อนและบุคคลใกล้ชิด ให้ระบุจำนวนเพื่อนสนิทและเพื่อนรายสำคัญ รวมถึงเพื่อนต่างเพศและคู่รัก และเขียนบรรยายถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลดังกล่าว รวมไปถึงพฤติกรรมที่เสียหายและประวัติการกระทำผิด ตลอดจนอายุ สถานภาพทางการศึกษา หรืออาชีพ พฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนและภาวะผู้นำหรือผู้ตามของเด็กหรือเยาวชนขณะอยู่ในกลุ่มเพื่อน รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับ

สัมพันธภาพของเด็กหรือเยาวชนและกลุ่มบุคคลอ้างอิงดังกล่าว เช่น กิจกรรม ที่ทำร่วมกัน ลักษณะของความสัมพันธ์ ความถี่ของการมาพบปะและทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นต้น

หมายเหตุ: “กลุ่มอ้างอิง” เป็นบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนใช้เวลาอยู่ด้วยมากที่สุด มีความสนิทสนม และมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิด และพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชน เป็นเสมือนต้นแบบให้เด็กหรือเยาวชนเรียนรู้ทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรม หากกลุ่มอ้างอิงของเด็กหรือเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงกระทำความผิด มีทัศนคติไปในทางไม่เหมาะสม ก็มีโอกาสสูงที่เด็กหรือเยาวชนจะซึมซับแนวคิดและเรียนรู้พฤติกรรมเหล่านั้นมาได้ การพิจารณาหาบุคคลที่เป็น “กลุ่มอ้างอิง” นั้น ให้ใช้แนวทางเดียวกับการพิจารณาสมาชิกในครอบครัวที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย คือ การสอบถามถึงความสนิทสนม ความรู้สึกห่วงใยที่เด็กหรือเยาวชนมีต่อบุคคลดังกล่าว และคุณภาพของความสัมพันธ์นั้น ๆ เป็นต้น

๕. ประวัติเกี่ยวข้องกับยา/สารเสพติด

เป็นการเขียนบรรยายตั้งแต่ช่วงอายุที่เริ่มต้นใช้หรือเกี่ยวข้องกับยา สารเสพติด เครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์ ระยะเวลาการใช้ สาเหตุที่ใช้ เงินที่นำมาซื้อหรือวิธีการได้มา ผู้แนะนำให้ใช้ ใช้กับใคร ใช้แล้วรู้สึกอย่างไร ปริมาณและความถี่ที่ใช้ สถานที่ใช้ เหตุที่ใช้อย่างต่อเนื่อง และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองผู้อื่นและสังคม รวมทั้งประวัติการเข้ารับการรักษา ผลการรักษาพร้อมหลักฐานเอกสาร ผลการตรวจปัสสาวะ ประเภทยาเสพติดที่ตรวจพบและการส่งต่อไปรักษา ในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับการใช้ยาหรือสารเสพติด ของเด็กหรือเยาวชน ให้เจาะลึกถึงพัฒนาการของการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดตั้งแต่เริ่มเสพ การรับจ้างซื้อ รับจ้างขนส่ง และการจำหน่ายตลอดจนชนิดของยาเสพติดที่เสพแล้วทำให้พฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนเปลี่ยนแปลงไป และส่งผลกระทบอย่างหนักจนเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถใช้ชีวิตตามปกติได้ เช่น เสพยาบ้าหรือไอซ์จนมีอาการหลอนยา ทำให้เด็กหรือเยาวชนทำงานไม่ไหว มีพฤติกรรมคลุ้มคลั่งอาละวาด ทะเลาะ มีปากมีเสียงกับครอบครัวถึงขั้นลงมือใช้ความรุนแรง หรือนำไปสู่การก่ออาชญากรรมเพื่อนำเงินไปซื้อยาเสพติดมาเสพ เป็นต้น

๖. ประวัติการกระทำผิด

เป็นการเขียนบรรยายถึงการกระทำผิดทั้งที่ไม่ถูกดำเนินคดีและถูกดำเนินคดี ผลคดีและให้รวมถึงประวัติการถูกดำเนินคดี ประวัติการฝึกอบรม จำคุก คุมประพฤติ การเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อายุขณะกระทำผิดครั้งแรก คู่คดีที่ร่วมกระทำผิด

๗. สภาวะทางกายและจิต

เป็นการบรรยายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง รูปร่างรูปร่างสัณฐาน ตำแหน่งต่าง ๆ เช่น รอยสัก แผลเป็นขนาดใหญ่ การเจาะหรือระเบิดหู การฝังมุกตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การตั้งครุฑ ประวัติการตั้งครุฑ ความผิดปกติของรอบเดือน ตลอดจนสภาวะทางกายและจิต โรคประจำตัว ความพิการ ประวัติการรักษา การทำร้ายตัวเองหรือการพยายามฆ่าตัวตายของเด็กหรือเยาวชน โดยระบุหรือแนบหลักฐานประกอบ เช่น รายงานสภาวะทางกายของพยาบาล รายงานการตรวจวินิจฉัยโดยแพทย์จากสถานพยาบาล ผลการตรวจรักษา ผลการทดสอบทางจิตวิทยา และการตรวจพิเคราะห์ทางจิต (ถ้ามี) กรณีที่เด็กมีประวัติเจ็บป่วยและมีการรักษาหรือการดูแลอย่างต่อเนื่องต้องระบุชื่อยาที่ใช้ประจำ วิธีการใช้ยา ประวัติการแพ้ยา หรือต้องการการดูแลเป็นพิเศษในเรื่องของอาหารและอาหารเสริม เป็นต้น รวมทั้งขณะที่อยู่ในการดูแล ของสถานควบคุมได้มีการดำเนินการอะไรไปแล้วบ้าง

หมายเหตุ: พนักงานคุมประพฤติพึงตระหนักไว้ว่า ปัญหาเกี่ยวกับสภาวะและสุขภาพจิตนั้น มักจะไม่ได้ได้รับการตรวจสอบ และมองเห็นหรือระบุได้ค่อนข้างยากกว่าปัญหาสุขภาพกาย เช่น ความพิการ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้

ง่ายกว่า พนักงานคุมประพฤติจึงควรพิจารณาปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ที่อาจเป็นสิ่งบ่งชี้ ว่าเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวมีปัญหาด้านสภาวะจิตประกอบ เช่น เด็กที่มีผลการเรียนไม่ดีอย่างสม่ำเสมอ อาจมีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ตั้งแต่กำเนิด ส่วนเด็กหรือเยาวชนบางรายที่มีผลการเรียนค่อนข้างสม่ำเสมอ แต่ต่อมามีผลการเรียนตกต่ำ อาจจะ เป็นสัญญาณบ่งบอกถึงเหตุการณ์สะเทือนใจบางอย่าง ให้ระบุ

๘. ปัญหาพฤติกรรม

เขียนบรรยายเฉพาะปัญหาที่พบในเด็กหรือเยาวชนตามลักษณะพฤติกรรม ๑๕ ด้าน ตามที่ระบุ ในคู่มือการใช้เครื่องมือจำแนก แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น ด้านที่ ๘ ปัญหาพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ หากยังไม่ได้รับการแก้ไขในวัยเด็กอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาพฤติกรรมในปัจจุบันของเด็ก หรือ เยาวชน หากพบปัญหาพฤติกรรมอื่นนอกจากนี้ให้ระบุไว้ในด้านภูมิหลังทางการศึกษา อาชีพ และสังคม ในส่วน ลักษณะนิสัยและการใช้เวลาว่าง

พฤติกรรมเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับช่วงอายุในการกระทำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการกระทำผิด หรือพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชน หากเคยกระทำผิดก่อนอายุสิบปี หรือก่อนอายุสิบสามปีบางพฤติกรรม เช่น พฤติกรรมหนีเรียน และการออกนอกบ้านในเวลากลางคืนแม้ว่าผู้ปกครองไม่อนุญาต ซึ่งไม่เคยได้รับ การแก้ไข โดยยังคงมีพฤติกรรมเช่นนั้นอยู่แบบซ้ำๆ ก็จะทำให้กระทำผิดติดนิสัย มีความซบซึ้ง รุนแรง และแก้ไขได้ยากขึ้น

ความจำเป็นที่ต้องได้รับการคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และ ๔.๑๐ การตกเป็น ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ถ้ามี)

พิจารณาจากข้อมูลในแบบคัดกรองด้านที่ ๙ การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และด้านที่ ๑๐ การค้ามนุษย์ ว่าเข้าลักษณะหนึ่งลักษณะใด หากเข้าเกณฑ์ก็ต้องระบุด้วยว่ามีลักษณะอย่างไรที่พึงได้รับการสงเคราะห์ หรือ คุ้มครองสวัสดิภาพหรือต้องได้รับการช่วยเหลือในฐานะเหยื่อของการค้ามนุษย์

จากการสอบถามปากคำของพนักงานคุมประพฤติหากพบว่าเด็กหรือเยาวชน เข้าข่ายได้รับการคุ้มครองตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีปัญหาด้านครอบครัว ถูกกระทำ ทอดทิ้ง ใช้แรงงานเด็ก การใช้เด็ก ขยายบริการทางเพศ ใช้เด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ เด็กมีความพิการหรืออยู่ในสภาพยากลำบาก ผู้ปกครองไม่อยู่ ในสภาวะที่จะสามารถอุปการะเลี้ยงดูได้ เช่น ถูกจำคุก การเป็นโรคจิต โรคประสาท มีฐานะยากลำบาก เด็กที่ได้รับการ สงเคราะห์ เป็นต้น หรือพบว่าเด็กหรือเยาวชนตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ พนักงานคุมประพฤติจะต้องเขียน บรรยายรายละเอียดที่พบ เพื่อเป็นแนวทางประกอบการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู และสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนราย ดังกล่าว

ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๑๒ ในการพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย เมื่อศาลเห็นเอง หรือปรากฏจากรายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครองใช้อำนาจปกครองโดยมิชอบ เกี่ยวแก่ตัวเด็กหรือเยาวชน กระทำทารุณกรรม หรือกระทำการอันมีลักษณะเกื้อหนุนให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติ ตนเสียหาย หรือปล่อยปละละเลยให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลไต่สวนเพื่อหาข้อเท็จจริงได้ หากเห็นสมควรศาลอาจสั่งถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เป็นเวลาไม่เกินสองปี แต่ต้องไม่เกินกว่าเยาวชนนั้นบรรลุนิติภาวะและตั้งบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะหรือครอบครัว อุปถัมภ์ หรือผู้แทนองค์การด้านเด็กที่ยอมรับเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ในความปกครองดูแลเป็นผู้ปกครองชั่วคราว หรือจะตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนนั้นชั่วคราว หรือ สั่งให้เด็กหรือเยาวชนไปรับการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

ผู้ปกครองชั่วคราวที่ศาลตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีอำนาจหน้าที่อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเกี่ยวกับ การกำหนดที่อยู่ การอบรมสั่งสอน การคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือการให้การอุปการะเลี้ยงดูแก่เด็กหรือเยาวชนตามสมควรแก่ความสามารถและฐานานุรูป และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการใช้อำนาจปกครองและการตั้งผู้ปกครองมาใช้บังคับแก่การตั้งผู้ปกครองชั่วคราวโดยอนุโลม

แนวทางการดูแลเด็กหรือเยาวชนของบิดา มารดา ผู้ปกครอง

เป็นการเขียนบรรยาย โดยเกริ่นนำถึงวิธีการเลี้ยงดูของบิดา มารดา ผู้ปกครอง ตลอดจนพฤติกรรม ของเด็กหรือเยาวชนที่ผ่านมาโดยสังเขป และภายหลังจากเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด บิดา มารดา ผู้ปกครอง มีความสามารถในการกำกับติดตาม หรือมีแผนและแนวทางการดูแลแก้ไขเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เสียหายของเด็กหรือเยาวชนที่ชัดเจนหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ ควรมีหลักฐานอ้างอิงและรายละเอียดประกอบ ในเรื่องการเรียน การประกอบอาชีพ และการบำบัดฟื้นฟูอาการติดยาเสพติด เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในข้อเท็จจริง ให้กับศาลประกอบการพิจารณาต่อไป

ส่วนที่ ๒: การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุสาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน และเพื่อการเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชน

รายงานข้อเท็จจริงในส่วนที่ ๑ เป็นการประมวลข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการถามปากคำเด็กหรือเยาวชนเพื่อให้ได้ข้อมูลในเบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ภูมิหลังด้านครอบครัว อาชีพ การศึกษา และสังคม รวมถึงพฤติกรรม และการใช้ชีวิตของเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพโดยรวมของเด็กหรือเยาวชนได้

หลังจากที่ได้ทราบประวัติชีวิตของเด็กหรือเยาวชนแล้ว รายงานข้อเท็จจริงในส่วนที่ ๒ ซึ่งประกอบด้วยสาเหตุการกระทำความผิด และการเสนอความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนนั้น เป็นส่วนที่มีความสำคัญมากในรายงานข้อเท็จจริง ซึ่งต้องอาศัยทักษะของพนักงานคุมประพฤติในการคิดวิเคราะห์หาสาเหตุในการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชนรายดังกล่าว จากนั้นจึงเสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการ และศาลเยาวชนและครอบครัวเกี่ยวกับแนวทางในการพิจารณาพิพากษาคดีหรือใช้มาตรการอื่นกับเด็กหรือเยาวชนเพื่อบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนให้ตรงตามสภาพปัญหาอย่างแท้จริง เพื่อให้เด็กหรือเยาวชนรายนั้น ไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

สาเหตุแห่งการกระทำความผิด

เป็นการนำข้อมูลในประเด็นปัจจัยความเสี่ยงและความจำเป็น มาวิเคราะห์แล้วเขียนบรรยายตามลำดับ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจกลไกความเป็นมาของปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการชักนำให้เด็กหรือเยาวชนไปสู่การกระทำความผิด ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์สาเหตุของการกระทำความผิด พนักงานคุมประพฤติสามารถ ทำการวิเคราะห์โดยพิจารณาปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดออกเป็น สาเหตุนำ สาเหตุสนับสนุน และสาเหตุกระตุ้น

สาเหตุนำ เป็นปัจจัยพื้นฐาน หรือเบื้องหลังของบุคคลก่อนที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เกี่ยวกับการพัฒนาและการอบรมสั่งสอนให้เกิดเป็น ความคิด ทศนคติ บุคลิก พฤติกรรม และลักษณะนิสัย ในตัวบุคคลนั้น ๆ สาเหตุนำสามารถวิเคราะห์ได้จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น

สาเหตุสนับสนุน เป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อไป ซึ่งอาจ เกิดจากปัจจัย สิ่งแวดล้อม หรือครอบครัวที่มาสนับสนุนให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้นยังคงดำเนินอยู่ โดยสาเหตุสนับสนุน สามารถวิเคราะห์ได้จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น

สาเหตุกระตุ้น เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดในแต่ละครั้ง ซึ่งเป็นเสมือนตัวกระตุ้นให้ลงมือกระทำ สาเหตุกระตุ้นสามารถวิเคราะห์ได้จากพฤติการณ์การกระทำความผิดเป็นหลัก โดยดูจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มักจะเกิด หรือมีขึ้นก่อนการกระทำความผิดเพียงชั่วขณะ

ทั้งนี้ การระบุสาเหตุ นำ สาเหตุสนับสนุน และสาเหตุกระตุ้นนั้น เป็นเพียงแนวทางในการวิเคราะห์สาเหตุในการ กระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน โดยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้งสามอย่างนั้นบางทีก็ซ้อนกันอยู่ ไม่สามารถแยกให้ขาดออก จากกันได้ ในการเขียนรายงานข้อเท็จจริงจึงใช้แนวคิดดังกล่าวเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ และนำมาร้อยเรียง โดยไม่ จำเป็นต้องระบุลงไป ในรายงานข้อเท็จจริงว่าข้อใดเป็นสาเหตุอะไร

ตัวอย่างการวิเคราะห์สาเหตุแห่งการกระทำความผิด

ตัวอย่างที่ ๑

(สาเหตุนำ) เด็กเกิดมาโดยพ่อแม่ไม่ใส่ใจเลี้ยงดู จะทำให้ไม่ไว้วางใจบุคคลทั่วไป นำไปสู่การมองโลก ในแง่ร้าย

(สาเหตุสนับสนุน) ประกอบกับเด็กมีปมด้อยเรื่องหน้าตา และได้รับการเลี้ยงดูโดยใช้ความรุนแรง คือมักจะถูกดุด่า ตี หรืออารมณ์เสียใส่เด็ก เด็กชื่นชอบการเล่นเกมส์ต่อสู้ ทำให้เด็กเริ่มมีพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ถียงแม่ แอบต๋นอง

(สาเหตุกระตุ้น) ในวันเกิดเหตุ เด็กมีเรื่องทะเลาะกับเพื่อนที่มาล้อเลียนเรื่องหน้าตา จึงเกิดโทสะ ชกต่อย ทำร้าย ร่างกายเพื่อนรุนแรงจนบาดเจ็บ

ตัวอย่างที่ ๒

(สาเหตุนำ) เด็กที่พ่อแม่ตามใจมาก คอยปกป้อง ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาก็ทุกอย่าง เด็กไม่ต้องทำอะไรด้วยตนเอง เลย ไม่เคยพบกับความผิดหวังเลย จนทำให้เด็กรู้สึกว่ามีอะไรที่นำติดตัวมาทำในชีวิตร

(สาเหตุสนับสนุน)/ (สาเหตุกระตุ้น) เพื่อนพุดคุยให้ฟังว่าเพื่อนไปขโมยของในร้านสะดวกซื้อ โดยไม่ถูกจับกุม เด็ก รู้สึกตื่นเต้นทำหายดี จึงไปลักขโมยของในร้านสะดวกซื้อบ้าง ครั้งแรกที่ทำได้ไม่ถูกจับกุม และเพื่อนก็ชื่นชมว่าเก่ง จึง ทำเช่นนี้หลายครั้ง และเพิ่มมูลค่าของที่ขโมย แล้วย่นมาพุดคุยโอ้อวดกับเพื่อนให้เพื่อนยอมรับ จนกระทั่งโดนจับใน คดีนี้

ตัวอย่างที่ ๓

(สาเหตุนำ) เด็กเติบโตมาในครอบครัวที่พ่อแม่ชอบบ่นว่า ไม่เคยชมเชยให้กำลังใจ เด็กรู้สึก ขาดความเชื่อมั่น ต้องการการยอมรับ

(สาเหตุสนับสนุน) เด็กคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและชักชวนกันใช้ยา ได้รับ การยอมรับจาก กลุ่มเพื่อน รู้สึกดี พุดคุยกันสนุกสนาน จึงใช้ยาเสพติดเรื่อยมา จนกระทั่งถูกจับกุมดำเนินคดี

(สาเหตุกระตุ้น) -

ตัวอย่างที่ ๔

(สาเหตุนำ) พ่อแม่ชอบใช้ความรุนแรงต่อกันให้เด็กเห็น เด็กจึงซึมซับความก้าวร้าวและเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหา โดยใช้ความรุนแรง

(สาเหตุสนับสนุน) ต่อมาเด็กมักใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนแล้วได้รับ การยอมรับจากเพื่อนที่มีนิสัยเกเร ส่วนเพื่อนร่วมชั้นคนอื่นก็ยอมทนต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ของเด็ก จึงกลายเป็นคนชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

(สาเหตุกระตุ้น) ในวันเกิดเหตุมีคนมากล่าวาจาทำร้ายเด็ก เด็กจึงใช้กำลังทำร้ายร่างกายบุคคลดังกล่าว

ตัวอย่างที่ ๕

(สาเหตุนำ) เยาวชนได้รับการเลี้ยงดูอย่างอิสระ ครอบครัวปล่อยปละละเลยเยาวชนโดยขาดกฎระเบียบที่ชัดเจน ส่งผลทำให้เยาวชนมีลักษณะไม่นับถ่วง หุนหันพลันแล่น ควบคุมอารมณ์ของตนได้น้อย คึกคะนองตามวัย บางครั้งมีพฤติกรรมก้าวร้าวกับบุคคลในครอบครัว

(สาเหตุสนับสนุน) เยาวชนคบหากับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียหาย ชักชวนกันเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืนและเสพยาเสพติดประเภทยาบ้า ยาไอซ์ และมีพฤติกรรมจำหน่ายยาบ้าจึงทำให้เยาวชนเลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ยาก อีกทั้งมีพฤติกรรมจำหน่ายยาเสพติดมาแล้วหลายครั้ง

(สาเหตุกระตุ้น) เยาวชนต้องการนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายยาบ้ามาใช้จ่ายส่วนตัวและซื้อยาเสพติดไว้เสพกับกลุ่มเพื่อน

ผลการประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพ

การประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพจะดำเนินการเฉพาะกรณีผลการประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น อยู่ในระดับสูง ปานกลางหรือต่ำที่มีปัญหาเฉพาะด้านหรือปัญหาพิเศษเพื่อให้ได้ซึ่งมุมมองความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมกับเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย หลังจากการประชุมให้พนักงานคุมประพฤติระบุข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชน โดยระบุไว้เฉพาะด้านที่พบปัญหาและต้องได้รับการแก้ไข เพื่อให้ผู้อำนวยการพิจารณาเห็นชอบกับแผน

การเสนอความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชน

ขั้นตอนการเสนอความเห็นนั้นว่าเป็นหนึ่งในขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการประมวลและรายงานข้อเท็จจริง กี่ว่าได้ เนื่องจากการเขียนรายงานข้อเท็จจริงที่มีประสิทธิภาพ มีเนื้อหาครบถ้วน สามารถระบุสภาพปัญหา ของเด็กหรือเยาวชน สาเหตุการกระทำผิด และนำเสนอแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนแนวทางเกี่ยวกับการลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนแต่ละรายได้อย่างตรงจุด

ในการเขียนบรรยายนั้น แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ ช่วง

ช่วงที่ ๑ จะเป็นรายละเอียดของผลการประเมินความเสี่ยงความจำเป็น

ช่วงที่ ๒ สภาพปัญหาและสาเหตุการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน

ช่วงที่ ๓ บทสรุปและแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและวิธีการลงโทษ

ตัวอย่าง

จากการประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น พบว่าเยาวชนมีความเสี่ยงในการกระทำผิดอยู่ในเกณฑ์ ปานกลางและความจำเป็นในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เยาวชนอยู่ในสภาพครอบครัวที่บิดามารดา มีการเลี้ยงดูบุตรที่มีความขัดแย้งกัน ทำให้เยาวชนรู้สึกสับสนในการปฏิบัติตน ขาดความมั่นใจ และความภาคภูมิใจในตนเอง เยาวชนออกจากโรงเรียนกลางคัน คบหาเพื่อนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ชักชวนกันไปเที่ยวเตร่ เสพยา ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ เยาวชนต้องการมีรถจักรยานยนต์เพื่อนำไปใช้ขับขี่ เที่ยวเตร่กับ

กลุ่มเพื่อน หลังเกิดเหตุเยาวชนสำนึกในการกระทำและผู้เสียหายได้รับการเยียวยาความเสียหายตามสมควรแก่เหตุแล้ว ประกอบกับบิดามารดามีแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมของเยาวชนที่ชัดเจน โดยจะส่งเสริมทางด้านวิชาชีพและปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงดู เอาใจใส่ดูแลใกล้ชิด ดังนั้น หากในชั้นพิจารณาผู้เสียหายให้ความยินยอมและโจทก์ไม่คัดค้าน จึงเห็นควรให้เยาวชนได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูโดยใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๙๐

ในการพิจารณาเสนอความเห็นต่อศาลนั้น การเสนอความเห็นที่ดีในทุกคดีจะต้องมีความถูกต้องครบถ้วน และมีความเฉพาะเจาะจง ส่วนกรณีเด็กหรือเยาวชนที่จะต้องได้รับการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู หรือสงเคราะห์เป็นกรณีพิเศษนั้น นอกจากจะระบุประเภทของมาตรการควบคุมพฤติกรรมและมาตรการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และสงเคราะห์แล้ว ควรระบุเฉพาะเจาะจงถึงสถานที่หรือบุคคลที่จะรับหน้าที่ในการดำเนินมาตรการดังกล่าว เช่น ชื่อสถานศึกษาที่เด็กหรือเยาวชนจะไปสมัครเข้าเรียน สถานประกอบการที่เด็กหรือเยาวชนต้องเข้าทำงาน ตลอดจนเครือข่ายที่จะคอยติดตามและรายงานพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชน รวมถึงระยะเวลาและความเข้มข้นของมาตรการนั้น ๆ ด้วย เช่น ในการเสนอให้ศาลใช้อำนาจตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง เพื่อปล่อยตัวเด็ก หรือเยาวชน และกำหนดเงื่อนไข ความเห็นที่ดีจะต้องระบุระยะเวลาและระดับความเข้มข้นไว้ โดยพิจารณา จากความเสี่ยงและความจำเป็นของเด็กหรือเยาวชนรายนั้นเป็นหลัก

นอกจากการระบุระยะเวลาและความเข้มข้นแล้ว ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติเสนอให้มีการดูแลสอดส่องพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนในชุมชน ให้พิจารณากำหนดบุคคลที่จะเป็นผู้ติดตามพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนรายนั้นด้วย ว่าจะเป็นที่เจ้าหน้าที่ของสถานพินิจ เป็นผู้ติดตามเอง หรือจะเป็นเครือข่ายภาคสังคมหรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่มีการประสานความร่วมมือกันไว้ก่อนแล้ว

.....

ภาพรวมของกระบวนการพิจารณาพิพากษาลงโทษหรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชน

วิธีการใด ๆ ที่กระบวนการยุติธรรมสามารถบังคับใช้กับเด็กหรือเยาวชนนั้น สามารถแบ่งออกคร่าว ๆ ได้เป็น ๒ ประเภท คือ วิธีการในการควบคุมพฤติกรรม (Sanction) และ แก้ไข บำบัด พื้นฟู และ การสงเคราะห์ ปัจจัยจำเป็นต่าง ๆ (Service)

วิธีการในการควบคุมพฤติกรรม (Sanction) คือ วิธีการที่มีไว้เพื่อสอดส่อง ดูแล และจำกัดพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชน โดยมีเป้าหมายเพื่อควบคุมไม่ให้เด็กหรือเยาวชนกระทำพฤติกรรมไม่เหมาะสม และเพื่อปกป้องความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคม ซึ่งประเภทและระดับของวิธีการควบคุมพฤติกรรมนั้น พิจารณาจากการประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของเด็กหรือเยาวชน ตัวอย่างของวิธีการในการควบคุมพฤติกรรม เช่น การคุมความประพฤติ หรือ การฝึกอบรม เป็นต้น

วิธีการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และสงเคราะห์ (Service) คือ การตอบสนองปัจจัยความจำเป็นต่าง ๆ ของเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ และส่งเสริมให้เด็ก หรือเยาวชนสามารถใช้ชีวิตในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของสังคมได้อย่างปกติสุข ปัจจัยที่ควรได้รับการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และสงเคราะห์นั้น พิจารณาได้จากผลการประเมินความจำเป็นของเด็กหรือเยาวชน และประกอบไปด้วยบริการต่าง ๆ เช่น การให้การศึกษา การฝึกอาชีพ บริการด้านการแพทย์และทันตกรรม โปรแกรมการบำบัดความคิดและพฤติกรรมสำหรับเด็กหรือเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม (Forensic Cognitive Behavioral Therapy : Forensic CBT หรือ FCBT) หรือโปรแกรมเสริมสร้างทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนประสานงานกับเครือข่ายภายนอก เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล, สถานประกอบการ หน่วยงานด้านการศึกษา เป็นต้น

โดยปกติแล้ว ศาลเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อเสนอต่าง ๆ จากรายงานข้อเท็จจริงของพนักงานคุมประพฤติเพื่อประกอบการกำหนดวิธีการในการควบคุมพฤติกรรม เท่านั้น เช่น ฝึกอบรม สั่งให้ควบคุมตัวตามมาตรา ๑๓๒ วรรค ๒ หรือมีคำสั่งคุมความประพฤติโดยมีเงื่อนไขต่าง ๆ หลังจากที่มีการกำหนดวิธีการในการควบคุมตัวแล้ว สถานพินิจ หรือศูนย์ฝึกและอบรม จะออกแบบแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้ตรงตามสภาพปัญหาของเด็กหรือเยาวชนแต่ละราย จึงกล่าวได้ว่าหลังจากที่ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการ ในการควบคุมตัวแล้ว สถานพินิจ หรือศูนย์ฝึกและอบรมสามารถใช้ดุลยพินิจในการกำหนดวิธีการในการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และสงเคราะห์ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น รายงานข้อเท็จจริงที่มีประสิทธิภาพ จึงต้องให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อศาลทั้งในแง่ของพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กหรือเยาวชน รวมถึงวิธีการที่ผู้อำนวยการเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งในการเขียนเสนอความเห็นให้ได้ตรงจุดและมีข้อมูล ถูกต้อง ครบถ้วน และมีความเฉพาะเจาะจงเพียงพอ พนักงานคุมประพฤติจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงเจตนารมณ์ของวิธีการควบคุมพฤติกรรมในแต่ละประเภท รวมถึงรายละเอียดของโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เครือข่าย และทรัพยากรต่าง ๆ ที่สถานพินิจ หรือศูนย์ฝึกและอบรมในเขต ของตนมีอยู่

วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๘๖ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องคดี โดยมีเจตนารมณ์เป็นการหันเหคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีจุดประสงค์หลัก คือ การหันเหคดีเด็กหรือเยาวชนที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม และเด็กหรือเยาวชนรายนั้นมีแนวโน้มที่จะกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง ซึ่งหากเด็กหรือเยาวชนรายดังกล่าวต้องได้รับการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และสงเคราะห์ในบางด้าน

ก็สามารถกระทำได้ในหน่วยงานภายนอก เช่น เข้ารับการบำบัดยาเสพติดที่โรงพยาบาลของรัฐ หรือการส่งต่อไปยังองค์กรสงเคราะห์เพื่อการช่วยเหลือ การให้เข้ารับการฝึกวิชาชีพจากหน่วยงานภายนอก คลินิกให้คำปรึกษาครอบครัวของเอกชน หรือในบางกรณีที่สถานพินิจต้องเป็นผู้ดำเนินการเอง เช่น การบำบัดการให้คำปรึกษา ก็สามารถดำเนินการแบบไป-กลับได้

มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องคดี ตามมาตรา ๘๖ มักจะถูกเข้าใจ ว่าเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (RJ) และการประชุมกลุ่มครอบครัว ซึ่งทั้งสามเรื่องดังกล่าวนี้ มีความคล้ายคลึงกันอยู่มาก แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วทั้งสามเรื่องจะมีความแตกต่างกัน โดยข้อกำหนด มาตรา ๘๖ นั้น จัดอยู่ในหมวดการหันเหคดี ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การผันคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม บนสมมุติฐานที่ว่ากลุ่มเด็กหรือเยาวชนที่มีแนวโน้มในการกระทำผิดซ้ำต่อนั้น หากดำเนินคดีไป ตามกระบวนการปกติ หรือการใช้วิธีการในการควบคุมพฤติกรรมแบบเข้มข้น เช่น การคุมประพฤติ หรือการฝึกอบรมนั้น จะส่งผลร้ายมากกว่าผลดี เพราะเด็กหรือเยาวชนดังกล่าวอาจได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจ อาจตกเป็นเหยื่อ ความรุนแรงภายในสถานควบคุม หรืออาจเรียนรู้ทัศนคติและทักษะที่เอื้อต่อการกระทำความผิดจากเด็กหรือเยาวชนอื่นภายในสถานควบคุมนั่นเอง นอกจากนี้ การหันเหคดียังเป็นการลดภาระงานของสถานพินิจ ศูนย์ฝึกและอบรม และศาลอีกด้วย

การประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมีต้นกำเนิดมาจากกลไกการแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนในประเทศนิวซีแลนด์ โดยมีเป้าหมายที่แท้จริง คือ การให้ครอบครัวและชุมชนของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดหรือที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมได้เข้ามารับทราบปัญหา และหาแนวทางแก้ไขร่วมกันเพื่อเป็นการให้โอกาสเด็กหรือเยาวชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัวก่อนที่เยาวชนจะถูกดำเนินคดี ตามกระบวนการยุติธรรมเด็กหรือเยาวชนตามปกติ กรมพินิจฯ ได้นำกระบวนการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชน มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินคดีตามมาตรา ๘๖ โดยหวังให้เกิดผลเชิงสมานฉันท์ คือ ผู้เสียหาย ชุมชน รวมถึงเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิดได้รับทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น มีการปรับความเข้าใจและให้อภัย รวมถึงการชดเชย และเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดอย่างเหมาะสมและสามารถกลับไปอยู่ร่วมกันในสังคมได้โดยปกติสุข

มาตรา ๙๐ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ มาตรการพิเศษในการดำเนินคดีอาญาหลังฟ้องคดีที่มีเจตนารมณ์ในการหันเหคดี เพื่อให้โอกาสเด็กหรือเยาวชนเช่นเดียวกับมาตรา ๘๖ โดยมาตรา ๙๐ จะสามารถหันเหคดีที่มีอัตราโทษจำคุกสูงสุดไม่เกินยี่สิบปี ไม่ว่าจะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๑๓๒ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๓๒ ทั้งสองวรรคถือเป็นการหันเหคดีในชั้นศาลก่อนมีคำพิพากษา ในกรณีที่ศาลเห็นว่ายังไม่สมควรมีคำพิพากษาในคดีใด ศาลจะกำหนดมาตรการในการควบคุมพฤติกรรมรวมถึงระยะเวลาให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตาม หากเด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนแล้ว ศาลจะสั่งยุติคดีโดยไม่มีคำพิพากษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน รวมถึงถือว่าสิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

มาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง เป็นการที่ศาลปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนและกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น การเข้าศึกษาต่อ การเข้ารับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู การมาทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ หรือกำหนดให้เด็กหรือเยาวชนมารายงานตัวตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ศาลสามารถกำหนดให้บิดามารดาหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เข้าทำกิจกรรมด้วยก็ได้ การมีคำสั่งตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง นี้มีลักษณะคล้ายกับการตัดสินคุมประพฤติ แต่เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวถือเป็นมาตรการหันเหคดี จึงถือว่ามีความเข้มข้นน้อยกว่าการมีคำพิพากษาคุมประพฤติ

การพิจารณาเด็กหรือเยาวชนเข้าใช้มาตรการดังกล่าวให้พิจารณาจากคะแนนความเสี่ยงและความจำเป็น ที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาแล้วเด็กหรือเยาวชนรายดังกล่าวไม่เป็นภัยต่อสังคมเกินสมควร จึงสามารถให้กลับไปอยู่ในสังคมเดิมได้ แต่ต้องมีการกำหนดเงื่อนไขการควบคุมพฤติกรรมที่เคร่งครัดขึ้นมากกว่ามาตรา ๘๖ และมาตรา ๙๐ เช่น ต้องมารายงานตัวถี่ขึ้น กำหนดให้เด็กหรือเยาวชนไปสมัครเรียน มีการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะระหว่างการมารายงานตัว และมีการเยี่ยมบ้านโดยเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ทั้งนี้ หากพนักงานคุมประพฤติต้องการเสนอให้ศาลใช้มาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง พนักงานคุมประพฤติควรระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขที่ต้องการให้ศาลมีคำสั่ง เช่น ระยะเวลาในการรายงานตัว หน่วยงานที่จะดูแลเด็กหรือเยาวชน หลักสูตรการเรียน อบรม หรือกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กหรือเยาวชน และครอบครัวเข้าร่วม เป็นต้น

มาตรา ๑๓๒ วรรคสอง ศาลจะส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่ยินยอมรับเด็กหรือเยาวชนไปดูแลชั่วคราว การเสนอความเห็นให้ศาลใช้มาตรา ๑๓๒ วรรคสอง นั้น มีจุดประสงค์ให้โอกาสเด็กหรือเยาวชน หากเด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขและมีความประพฤติดี ตลอดระยะเวลาการควบคุมตัว ศาลจะส่งยุติคดีโดยไม่มีคำพิพากษา ทั้งนี้ การส่งเด็กหรือเยาวชนเข้าสถานที่ควบคุมตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง นั้น ให้พิจารณาจากความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำปานกลางค่อนข้างสูง ที่มีปัญหาพิเศษ ประกอบกับมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับที่เชื่อได้ว่าหากเด็กหรือเยาวชนถูกปล่อยตัวแล้วจะกระทำความผิดซ้ำหรือกระทำการใดซึ่งเป็นอันตรายต่อสังคมภายในระยะเวลาไม่นานหลังถูกปล่อยตัว และสภาพแวดล้อมทางครอบครัว และชุมชนของเด็กหรือเยาวชนเอื้อหรือชักนำให้กระทำความผิด ประกอบกับเด็กหรือเยาวชนรายดังกล่าวมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เข้มข้น และเป็นการบริการ หรือมาตรการที่มีอยู่ในสถานพินิจ ทั้งนี้ ในการพิจารณาใช้มาตรการดังกล่าวให้คำนึงถึงระยะเวลาที่เสนอความเห็น กับระยะเวลาของโปรแกรมหรือการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่กำหนดให้เด็กหรือเยาวชนด้วย

การใช้มาตรา ๑๓๒ ทั้งสองวรรคกับเด็กหรือเยาวชนนั้น นอกจากจะสามารถทำได้โดยการเสนอความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจ และการใช้ดุลยพินิจของศาลแล้ว เมื่อศาลมีคำสั่งให้เด็กหรือเยาวชนใช้วิธีการตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสองแล้ว ต่อมาภายหลังเด็กหรือเยาวชนมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ไปในทางที่ดีขึ้น บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยสามารถร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้เป็นไปตามหมวด ๑ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการส่ง ตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง ข้อ ๕ ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการกำหนดมาตรการแทนการพิพากษาคดี พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๑๓๘ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ การคุมความประพฤติ การคุมความประพฤตินั้นมีความคล้ายคลึงกับการใช้วิธีการพิเศษ แทนการพิพากษาคดีตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ เมื่อศาลมีคำสั่งคุมความประพฤติเด็กหรือเยาวชนแล้ว อำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลเด็กหรือเยาวชนจะถูกส่งต่อไปยังกรมคุมประพฤติต่อไป

มาตรา ๑๔๓ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ การฝึกอบรม ซึ่งการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกฯ ถือเป็นมาตรการสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่มีระดับของความมั่นคงปลอดภัยสูงสุด การฝึกอบรมนั้นมีไว้สำหรับเด็กหรือเยาวชนที่มีความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำและมีความจำเป็นสูง ครอบครัวและชุมชนของเด็กหรือเยาวชนที่มีความเสี่ยงสูง ไม่สามารถดูแลเด็กหรือเยาวชนให้มีพฤติกรรมเหมาะสมโดยไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกได้ หรือมีแนวโน้มกระทำความผิดที่มีความรุนแรงขึ้น พร้อมทั้งอาจมีปัญหาพิเศษในด้านอื่น ๆ เช่น มีปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาบกพร่องในการเรียนรู้ หรือปัญหาพฤติกรรมติด

สารเสพติด เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ก็จะถูกส่งไปยังศูนย์ฝึกและอบรม ซึ่งเด็กหรือเยาวชนที่เข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรม จะได้รับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และฝึกวิชาชีพ รวมทั้งได้มีโอกาสในการศึกษาเล่าเรียน อันจะเป็นประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อส่งเด็กหรือเยาวชนเข้าฝึกอบรม พนักงานคุมประพฤติควรพึงระลึกไว้เสมอว่า ถึงแม้ว่าศูนย์ฝึกและอบรม นั้น จะถูกออกแบบและวางระบบมาให้เหมาะสมกับการและการเรียนรู้ของเด็กหรือเยาวชน โดยมีเป้าประสงค์เพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแทนที่จะเป็นการลงโทษให้เช็ดหلاب แต่การฝึกอบรมนั้นมีไว้สำหรับกลุ่มเด็กหรือเยาวชนจำนวนน้อยที่มีความเสี่ยงและความจำเป็นสูง มีปัญหาพฤติกรรม ปัญหาด้านสุขภาพกายและจิต หรือปัญหาด้านอื่น ๆ ที่ร้ายแรงเป็นพิเศษเท่านั้น เนื่องจาก การฝึกอบรมนั้น เป็นการจำกัดเสรีภาพของเด็กหรือเยาวชน และเป็นการนำเด็กหรือเยาวชนออกจากชุมชนที่เขาอาศัยอยู่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตัวเด็กหรือเยาวชน ในด้านพัฒนาการและการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม ภายหลังจากที่เด็กหรือเยาวชนกลับคืนสู่สังคมภายนอก การพิจารณาส่งเด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรม จึงต้องพิจารณาปัจจัยหลาย ๆ ประการอย่างถี่ถ้วนและเข้มงวด และควรสงวนมาตรการดังกล่าวไว้เป็นมาตรการสุดท้ายอย่างแท้จริง

มาตรา ๔๕ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ การแก้ไข บำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเย็นกลับ ในบางกรณีศาลอาจมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูแบบเข้ามาเย็นกลับที่สถานพินิจ

มาตรา ๑๓๗ ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่ง ภายหลังจากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือลงโทษสำหรับเด็กหรือเยาวชนแล้ว ต่อมาปรากฏว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามมาตรา ๑๑๕ หรือมาตรา ๑๑๙ มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งอาจปรากฏต่อศาลเอง หรือจากรายงานของผู้เกี่ยวข้องที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือปรากฏจากคำร้องของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ซึ่งศาลที่มีอำนาจในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็ก หรือเยาวชนได้นั้น จะต้องเป็นศาลที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งหรือศาลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกควบคุมอยู่

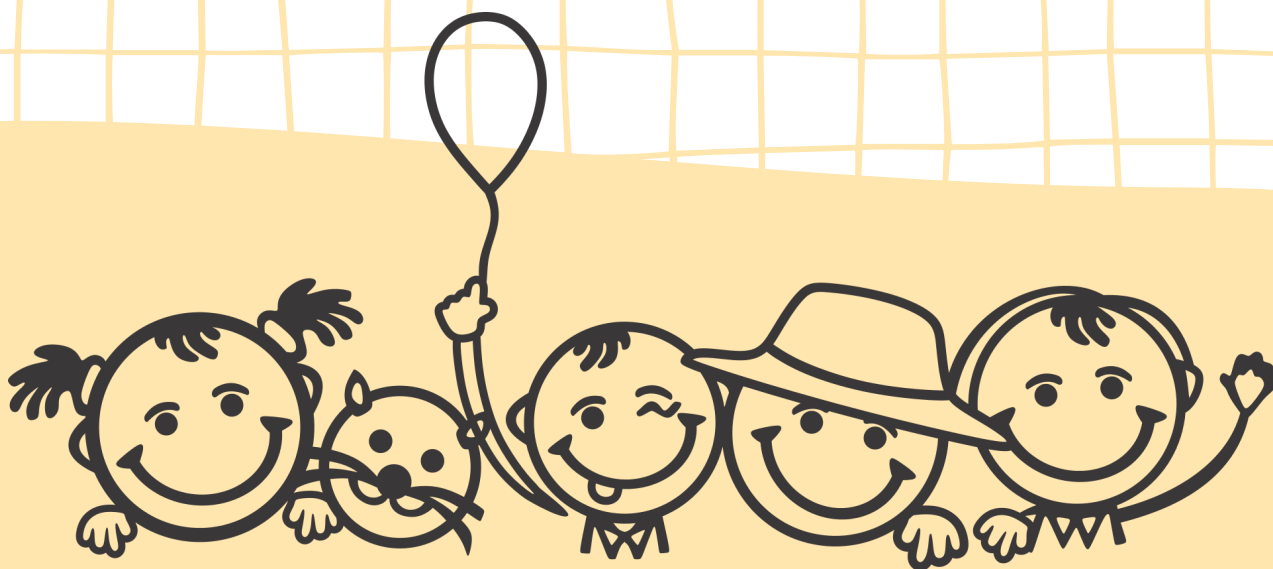
ทั้งนี้ มีข้อสังเกตตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๙๕๐๒/๒๕๕๔ ศาลมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษา เดิมได้เฉพาะกรณีที่คำพิพากษาคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว และระหว่างการฝึกอบรมตามคำพิพากษานั้น จำเลย มีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป แต่คดีนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา แม้จำเลยจะมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไประหว่างการฝึกอบรม ศาลชั้นต้นก็ไม่มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาโดยให้ปล่อยตัวจำเลยไป จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าว

.....

ทำเนียบเครือข่ายสำหรับการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด

เครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมีบทบาทที่สำคัญมากในการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการติดตามกำกับดูแลและให้ความช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชน ที่ศาลมีคำสั่งหรือมีการกำหนดเงื่อนไขให้เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในชุมชนโดยไม่มีการควบคุมตัว เช่น มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง และการมีคำสั่งคุมความประพฤติ การที่สถานพินิจประสานความร่วมมือไปยังเครือข่ายในชุมชน เนื่องจากเด็กหรือเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า สำหรับชุมชน ซึ่งชุมชนต้องตระหนักในการดูแล ดังนั้น การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กหรือเยาวชน ในสภาพแวดล้อมที่ต้องเข้าไปอยู่อาศัย จึงเป็นมาตรการที่เหมาะสมสำหรับเด็กหรือเยาวชน ที่ไม่มีความประพฤติเสียหายร้ายแรงหรือเป็นอันตรายต่อสังคมเกินควร

กลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกันการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชนและการส่งเสริมเครือข่าย ได้จัดทำทำเนียบเครือข่ายและทรัพยากรในชุมชนของแต่ละจังหวัดไว้ โดยแบ่งการทำงานของเครือข่าย ออกเป็น ๔ ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ด้านการฝึกงานและจ้างงาน และด้านกำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชน โดยในทำเนียบดังกล่าว มีรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่าย ในด้านต่าง ๆ เช่น ประเภทของเครือข่าย ที่อยู่และข้อมูลในการติดต่อ และความช่วยเหลือที่เครือข่ายสามารถให้ได้ ในการเสนอความเห็นต่อศาล พนักงานคุมประพฤติควรอ้างอิงทำเนียบเครือข่ายดังกล่าวเพื่อให้สามารถลงรายละเอียดของการใช้มาตรการต่าง ๆ ในการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนได้ เช่น ให้ไปฝึกงานที่บริษัทใด เป็นระยะเวลาเท่าใด เพื่อให้ศาลใช้ดุลยพินิจพิจารณามีคำสั่งได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ พนักงานคุมประพฤติสามารถดาวน์โหลดทำเนียบเครือข่ายได้จากหน้า DJOP Intranet > Download > กลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกันการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชนและการส่งเสริมเครือข่าย อย่างไรก็ตาม พนักงานคุมประพฤติสามารถประสานงานโดยตรงไปยังนักสังคมสงเคราะห์ในส่วนป้องกัน สงเคราะห์ และประสานเครือข่ายของหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยที่สุด นอกจากนี้ หน่วยงานยังควรมีการทบทวนทำเนียบเครือข่ายเป็นระยะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันตลอดจนรักษาความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายในชุมชนทั้งจากภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การประสานความช่วยเหลือเพื่อบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนในชุมชนนั้นมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

Department of Juvenile Observation and Protection